

MS BW
IVANOW
0093

C.

001611454

93

Dalīlū'l-ihṣān.
(ethics)

Āfarīnīsh-nāma
(legend).

حدثني قدس سره
قال العبد العارث لعالي الناس
كلهم عبيدي وانا بي واما المال كلهم بي والعلماء
عبيدي فمن انفق مالي على علي بن ابي طالب فله اجرة ولا ياتي بي قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
لم ينفق مالي على علي بن ابي طالب فله انما ولا ياتي بي قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
المستعلم على المملوك واما انتم فان لم يكن اعلم اليكم فوضع اوزاركم على
فمن خذون اعلم اليكم فان لم يكن اعلم اليكم فوضع اوزاركم على
في النار يقل مصابيح قال النبي صلى الله عليه وسلم من استعان للعلماء
يقطع لانه ولو خذنا له قال النبي صلى الله عليه وسلم من استعان للعلماء
مكسور وجهه عليه اجرة ١٢

بسم الله الرحمن الرحيم و تم بالبر

منقولات کتاب دلیل الاحسان از زبان فصیح البیان
حضرت عبداللہ متوطن ملتان ہزاران حمد و سپاس مرصانع
را کہ بنائی بہفت آسمان را بنیہ ستون نگاہ داشت و بہفت
طبق زمین را بالائی آب برافراشت و این ہم بطریق
محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم نامور ساخت و آن حضرت
علیہ الصلوٰۃ والسلام ظلمات ظلمات حدیث خود مرتفع
نمود و چہار یار بزرگ وار اور سوم کفر را بر تیغ اسلام
مقتل ساخت پس بندہ مومن را بایند کہ بدین پیغمبر علیہ

بجراغ

السلام

السلام و دوستی هر چهار یار کس صادق و صالح
الاعتقاد باشد تا مسلمان سنی باشد و اگر بنوعی
دیگر تصور کند انگش را فقی است نعوذ بالله منها بنابر آن
چون بسیار خیلی مردم بکمر ای افتاده اند از نماز و روزه
و زکوة باز مانده اند و خوف خدا و رسول از دل برداشته
و اوار خور و ن مال یتیمان و مسکینان و حتی شکستگی
مساکینان میکنند نضایح ارجمند و مواعظ از زبان نهاد
حتی آثار تورع و ثار فصیح اللسان قطب الزمان مولوی
معنوی حضرت میان عبد الله متوطن و ارا الا مان بلده ملتنا
که بموجب نص و حدیث از کتاب اسباب المغفرت
و دلیل الاحسان در قصه خوشاب تشریف شریف
آورده بیان فرموده اند و فقیر مستقیم ولد عنایت الله
ساکن قصه نمک ارمیانی شاکر و علیه الرحمة و الغفران

میان عبد الله انرا استماع نموده و در نظر استاذان گذرا
 بنده بعبارت شکسته دل خسته در قید قلم آورده
 جمع ساخته تا خواننده را بجناب حق تعالی شوق و محبت
 پیدا شود و شیطان لعین از وی گریزان گردد امید
 پیش استاذان و قیقه شناسان و عالمان فضیلت
 اساس آنست که اگر در کدام قصه و حکایت که راویان
 مختلف بیان میکنند تفاوت باشد عتاب نکنند
 بلکه نظر عاطفت فرموده صحیح فرمایند **بیت** اگر
 لیاقت علمت شود صحیح **نکته** که اهل فضل بعیب
 کسان نظر نکنند چون دنیا فانی امید جاودانی نیست لهذا
 چند اجزاء نامربط یادگار و درج کرده شد مشتمل گشت
 بر هشت باب **باب اول** در توحید باری تعالی و ذکر او
باب دوم در نعت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم **باب سوم**

در صفت اصحاب کبار **باب چهارم** در نصیحت خلق
 الله که حق قبیل و همایکان بجا آورند **باب پنجم** در وفات
 و محنت حضرت علیه السلام که چه مشقتها نموده اند **باب**
ششم در خلق پیغمبر علیه السلام **باب هفتم** در منع کفر
 و زن زان مسلمانرا از شرک **باب هشتم** در فضیلت
 دعا **باب اول** در وحدانیت خدا تعالی آورده
 اند که سه تن یهودان از مدینه منور او صاف حمیده آن
 سرور علیه السلام شنیده اراده رفتن بخد مت پیغمبر علیه
 السلام کردند و هر سه که آن در دل خود نا حکایت اختیار
 کردند و بر آن اتفاق نمودند که اگر از مخفی مایان را معلوم
 کنند بدانیم که پیغمبر آخر الزمان بر حق است با و ایمان آریم والا
 خلاف دعوی میکنند پس هر یکی دیگری را از حقیقت
 دل آگاهی دادند یهود اول گفت من در دل خود کرده ام

کہ فردا قیامت مرا خدا تعالیٰ سلام دہد و میری گفت
 کہ مراد دل من اوست کہ چون بمیرم صورت و لباس
 من بمثل پیغمبر علیہ السلام شود سیوم گفت کہ مراد من
 اوست کہ خدا تعالیٰ روح من بید قدرت خود قبض کند
 ہر سہ کس ہمین مذکورات در دل تصور کردہ بخد مت
 پیغمبر علیہ السلام روانہ شدند چون نزد یک پیغمبر علیہ السلام
 رسیدند جبرائیل بخد مت پیغمبر علیہ السلام آمد و گفت
 یا محمد خدا تعالیٰ ترا سلام رسانید و فرمود کہ تہ تن
 بہود بخد مت تو می آئند ہر یکی را جواب سوال فرمائی
 کافر کہ پوشاک سبز دار و دو دستار سفید مراد او
 اوست کہ فردا قیامت خدا تعالیٰ اورا سلام دہد و کافر
 دیگر کہ سبز رنگ و پوشاک زرد دار و میخوابد کہ بعد مرگ
 اورا صورت و لباس بروز قیامت بمثل پیغمبر علیہ السلام

شود سیوم کافری در دل کرده که روح او را خدای تعالی
خود قبض کند بهتر جبرائیل علیه السلام از صورت و لباس
هر سه پیودان واقف ساخته بعده چون آن کافران
بخدمت پیغمبر علیه السلام رسیدند خاموش شده نشسته
که حضرت علیه السلام چه جواب خواهد داد پس کافری که اول
نیت کرده بود که خدا را تعالی را خود سلام دهد پیغمبر او را فرمود
قال الله تعالی من سمع اسمی و یقول جل جلاله
یقول الله تعالی يوم القيمة السلام علیکم دوم کافری
که در دل کرده بود که بعد مردن صورت و لباس من بمثل
پیغمبر علیه السلام شود او را پیغمبر علیه السلام این جواب داد
فرمودند من قام لتعظیم العلماء جعل الله تعالی صورته
و لباسه کمثلی سیوم کافری که نیت کرده بود که روح
مارا خدای تعالی خود قبض کند او را فرمود پیغمبر علیه السلام

قال الله تعالى من قرأ آية الكرسي بعد كل صلوة اغفر الله
 له ما مضى من ذنوبه واما ما رواه الحسن بن احمد بن حنبل
 باصواب ان زبان درفش آن حضرت علیه السلام حاصل
 نمودند بر خاستند و قدم مبارک رسول علیه السلام
 بوسیدند و گفتند یا پیغمبر دین خود ما یان را بفراوان حضرت
 فرمود که بگویند از صدق دل لا اله الا الله محمد رسول الله
 بر سه برین اسلام مشرف شدند ای مؤمن چه نعمت
 است که در ذکر جل جلاله مشغول باشی و نیز در حدیث
 قدسی است قال الله تعالی و تبارک من سمع اسماء من
 اسماء الله تعالی و يقول جل جلاله من الله تعالی من عذاب
 الفزع الاکبر کی که می شنود اسمی از اسماء خدا تعالی
 و بگوید جل جلاله ایمن کرد از خدا تعالی او را از عذاب
 فزع اکبر ای مؤمن معلوم کن که عذاب فزع اکبر کرمیکویند

اُمّت

بدانکه چون روز قیامت شود حکم خداست باده و زخیان برسد
که از زمین اول بیرون آیند از حرارت آفتاب کاو میشت
استاده مانند چون از زمین دوم بر آیند جلد زنا نرا حمل ساقط
شود چون از زمین سیوم بیرون آیند جن و انس فریاد کنند
و چون از زمین چهارم بیرون آیند برندگان از پریدن بمانند
و چون از زمین پنجم بر آیند شیر از پستان مادران خشک شوند
چون از زمین ششم بر آیند مردم بی هوش شوند و چون از
زمین هفتم بر آیند مردم در عرق خود غرق شوند که تا ساق
کسی تا زانو کسی تا از کمر کسی تا از سینه و کسی تا از سر بر یکی
ناز کردار ناموار خود غرق شوند پس کسی که اسمی از اسمها
خداست بامی شود از دل و جان جل جلاله گوید و از این
عذاب که فرغ الیکو نیند نگاه دارد هر مؤمن را باینکه این نعمت
غنیمت داند و لفظ جل جلاله از زبان فراموش نازد

منقول است که روزی بسمبارک پیغمبر علیه السلام
 در میشد حضرت صدیق اکبر نزد حضرت پیغمبر علیه
 السلام حاضر بود پیغمبر فرمودند یا صدیق اکبر کدام حکایت
 ایام طفولیت خود بیان کنی که باری از در و سر من بشغول
 قصه بر نما خدایا کم شود حضرت صدیق اکبر قصه آغاز
 کرد و گفت یا رسول الله روزی از شهر مدینه بدر آمد
 دیدم که مردم جمع شده و غلو و شورانداخته اند پرسیدم
 که این چه حکمت است که مردم جمع شدند گفتند یک طفلکی
 دوخته کی در میان خود ناه دوستی و محبت دارند و مادر
 و پدر او و اهل مدینه را از ایشان تنگ و خجالت می
 آید ای حبیب خدا آن روز شب در آنجا ماندم که باری
 سرانجام دوستی ایشان به پیغمبر چون روز دیگر شد پیغمبر
 بقتل رسانند و در کور و فتنه کردند من حیران ماندم که الحاکم

آن دختر چه خواج کرد چون ساعتی بگذشت دختر پرسیده
از شهر بیرون آمد شبان را دید و پرسید که ای فلان قبر یار
من می شناسی شبان گفت همون یار تو که دی روز بقتل رسانیده
اند گفت آری شبان گفت فلان جاء است چون بگور رسید
مناجات کرد که ای بار خدایا ترا نیکو معلوم است اگر گفت
من صانع داشتم قبر یار مرا شکاف کن که طالب بمطلوب رسد
خدا ایستاد و عا او را قبول کرد پس قبر را شکاف شد و او را
اندرون کشید اما قدری پارچه اواز قبر بیرون ماند یا بنمبر
صلی الله علیه وسلم نظر کردم که زبان آتش اینانرا از
طرف می سوزد و اینانرا اثر نمیکند وقتی که اکبر صدیق
این قصه بیان کرد بنمبر علیه السلام فرمود یا صدیق اکبر چه عجب است
این قصه که در دسرسن صحت شد ولیکن مرا نیز در اینجا ببر
که حقیقت اینان را معلوم کنم چون حضرت بنمبر علیه السلام

بر سر قبر رسیدند مناجات کردند یا الهی بمثل حضرت
 صدیق اکبر مرانین از کیفیت آنها واقف گردان حکم خدا
 تیمار و وزنده شدند و از قبر ممدون آمدند بعد حضرت
 علیه السلام پرسید که چه موجب است که این عذاب دوزخ
 بشما اثر نمیکند گفتند ای حبیب خدا بحق که ترا خدا
 تیمار ختم المرسلین آفریده است از علیه الفت ازین عذاب
 هیچ آگاهی نداریم حضرت علیه السلام تعجب فرمود که زبیری
 دوستی ایشان پس پیغمبر علیه السلام آنها را بدین خود مشرف
 کرد و فرمود که اگر ذوق دارید بدرگاه خدا آیتها مناجات
 کنم باز بروش اولین در دنیا حیات باشید گفتند یا پیغمبر
 علیه السلام دنیا جان حزن است و مفارقت است در میان
 مقام را می هستیم ای مؤمن هرگاه که از دوست مخلوق اثر
 عذاب آتش دوزخ بآنها نشد پس خصوصاً کسی که بحق تعالی

مشغول باشد اورا از آتش دوزخ اثر کجا کند یا ند که بخدا
یتما مشغول باشد **نقل است** روزی پیغمبر علیه السلام در
مسجد مدینه با صحاب کبار و عظماء و حدیث بیان فرمودند
که دوی بخد مت پیغمبر علیه السلام آمد آن حضرت بسبب حدیث
بطرف و حی متوجه نشدند و حی در دل که ورت بسیار کرد
و گفت عجب است که من کلام ربانی بخد مت ایشان برسانم
التفات نکردند اما آنحضرت معلوم کردند که بخاطر و حی
که ورت گذشته حضرت علیه السلام بر پیرایه یاخی جبرائیل
علیه السلام کلام ربانی از کدام مقام آواز بکوشش تو میسر
نشد گفت یا رسول الله یک قبه نور است بمثل حجره و در آنجا
یک سوراخ است که از آنجا آواز بکوشش من میسر پیغمبر علیه
السلام فرمود الحال باز برو و غیر تازه و جدید از درگاه رب
الغزت بمن رسان و لیکن اندرون قبه بروی منزه جبرائیل

علیه السلام باز در آنجا رفت و اندرون بقیه نور در آمد
 و نظر کرد که پیغمبر علیه السلام در آنجا نشسته اند در حال
 باز کرد دید که آن حضرت علیه السلام همون جا و در مسجد
 با صحاب کبار و بوعظ و حدیث مشغول اند و حی حیران
 شد و شمان گشت و گفت ای دوست خدا از من خطا
 شد معاف فرما در نعت حضرت محمد
 مصطفی صلی الله علیه و سلم روزی حضرت بی بی عایشه
 صدیقہ رفیقا در تعجب منها از حضرت علیه السلام پرسید
 که یا پیغمبر علیه السلام موجب چیست که متو یوسف علیه
 السلام از تو حسن صورت زیاده داشت حضرت علیه السلام
 فرمودند یا بی بی خدا تیغ صورت ما را هفتاد هزار پرده
 نور پوشید کرده است اگر یک پرده از صورت من دور
 معلوم کنی شعله نور من که حق سبحانه تعالی بمن عطا فر

موده چه شعاع در عالم پیداشد پس حضرت بی بی عرض کرد
که بدرگاه خداستعجابات کن که یک نقاب از رخ مبارک
ایشان دور شود که تا من به بینم حضرت علیه السلام دعا کردند
فرشتگان بحکم خدایتعالیک پرده از روی مبارک پیغمبر علیه
السلام برداشتند حضرت بی بی عایشه از خانه بدرآمد و
یک مرتبه حضرت علیه السلام فرمود یا بی بی چرا بیرون
آمدی گفت معلوم میکنم که خانه مرا شعله آتش گرفته
حضرت رسول علیه السلام فرمود یا بی بی باز بیا این آتش
نیست شعله نور من است پس بی بی فرمود آئنا و صد قلنا
چون باز نقاب بقدره الهی بر روی مبارک پیغمبر علیه السلام
انداخته حضرت بی بی بخانه درآمد پیغمبر گفت یا بی بی اگر
پرده دوئی از روی من دور کنند تمام عالم از شعله نور
من سوخته گردد پس بران بنده مؤمن که اسم پیغمبر علیه السلام

شنیده صلوة میفرستد صورت آن بنده در قبر و روز
 حشر نیز بمثل پیغمبر علیه السلام خواهد شد که بیان کرده شد
 در فضیلت آیت الکرم روزی پیغمبر علیه السلام از
 بازار مدینه بیرون آمدند و دیدند که سگی سیاه از چشم خون
 میگرید حضرت علیه السلام خواستند که رفته از سگ
 حقیقت معلوم کنند که موجب گریه او چیست و رین بودند
 که وحی بخدایت پیغمبر علیه السلام درآمد و آن حضرت را منع
 کرد که ای جیب خدا پرس که این سگ نیت شیطان لعین
 است حضرت علیه السلام فرمود یا اخی جبرائیل علیه السلام اگر
 ابلیس^۲ معلوم کردم ترا که سگ نیت شیطان لعین اما گریه
 تو از بهر چیست جواب داد که ای دوست خدا ترا معلوم است
 که من انجنان علم داشتم که چون شاگرد اول را سبق دادی
 بعد هفتاد هزار سال او را نوبت آمد و من مرتبه آت الکرم

معلوم است نیز پیغمبر حکم که خون جگر انداخت
 پس فرمودند که ای ابلیس

در لوح محفوظ نوشته دیده بودم خاطر من جمع بود که به امت
 پیچ پیغمبر علیه السلام نازل نکشتم امید داشتم که بسیار
 کس همراه من در روز ترفیق خواهد شد از آنوقت که
 آیته الکریه بر امت توفیر و آمد بسیار حیران و پرنیاز
 ام و خون از چشم می گریم که خواننده این آیت الکریه
 هیچ کس در دفع مصاحب من نخواهد شد پس ای مومن
 یاد کن که خدا ایتعا مرتبه آیه الکریه چنان کرده است
 باینکه از خواندن این تغافل نباشی و شیطان لعین گفته
 است که اگر بمثل من بفتا هزار دیوان جمع شوند آنها را و غلامان
 نمی توانند و روزی که آیت الکریه فرود آمد مترجم
 علیه السلام بفتا هزار فرشته برای مبارک باد پیغمبر
 علیه السلام آمده بودند و آیت الکریه را بفتا هزار زبان است
 هر صبح وقت خدا ایتعا را یاد میکند **تغافل** در صفت

شیطان

اصحاب کبار رضی اللہ عنہم اجمعین **نقل است** روزی حضرت
 علی کرم اللہ وجہہ در کورستان رفتند دیدند که سغنی از
 عذاب قبر فریاد میکند و میگوید یا امانه فوقی نار و حتی نار
 و یعنی نار و یاری نار امیر المومنین حضرت علی چون
 او را در چنان عذاب گرفتار دیدند فی الحال وضو کردند و
 صد رکعت نماز نقل کردند و سه بار ختم قرآن کردند
 و بار و اح آن میت بخشیدند هرگز عذاب از قبر او دفع
 حضرت علی خیران بشدند که این بنده بسیار کنه کار است
 که دعاء من قبول نشده آمده بخد مت پیغمبر علیہ السلام ظاهر
 کردند که ای دوست خدا من بکورستان رفته بودم و شغنی
 از عذاب قبر آتش آتش گفت من صد رکعت نماز نقل کردم
 و سه بار ختم قرآن کردم و بار و اح آن میت بخشیدم همچنان
 در عذاب است قصه که حضرت علیہ السلام چون چنین شنیدند

بر چینه که در میان حرما خود خوشوقت نشسته بودند متعجب
 شده در حال برخاستند و گفتند یا علی در حال بیاوان
 قبیره ما بنما چون امیر المؤمنین علی آن حضرت علیه السلام را
 در آنجا آورد پیغمبر علیه السلام بر بالین قبر استاده شدند
 که دیدند که هیچ عذاب میت نیست پس حضرت علیه السلام
 فرمود یا علی مگر سهو کرده باشی شاید که قبری دیگر باشد امیر
 ای حبيب خداي همین کوراست پس امیر بار بار نشان
 داد پیغمبر علیه السلام قبول نکردند درین گفت که بودید که و
 بخد مت پیغمبر علیه السلام نازل شد و گفت ای پیغمبر خدا
 ترا سلام میرسانید و فرمود که حضرت علی راست
 میگوید که قبر همین است و این بنده کنه کار بود ولیکن صدیق
 اکبر رضی الله عنه بعد و متوشانه بریش مبارک کرده بودند
 و از ویقتار مواجد شده و بار آن مورا پیرانیده درین کورستان

آورده تا باب برکت آن مؤمن بزرگ تمامی اهل کورستان را بخشد
پس ای مؤمن هرگاه که خدا آید و در موی ایشان چنان
بزرگی داشته باشد صد لعنت است بر جان رافعه
که در حق ایشان کلمه میکند پس کسی که گوید یا صدیق اکبر
ای مؤمن بدو دست و دل بگور فی الله **حضرت**
عمر رضا الله عنه نقل است که حضرت عمر خطاب رفته
الده عنه روزی در ایام زمستان خرقه رای دو خشت تا که
به پشت مبارک ایشان گرمی آفتاب رسید حضرت امیر
نظر قبر بافتاب کردند تمامی نور آفتاب مستور شد
چنانکه تاریکی در عالم تمام پیدا شده بود جمیع مستورات
بخدمت حضرت بی بی عائشه آمدند که یا بی بی چه حکمت
است که نور آفتاب زایل گردیده مگر امروز روز قیامت
است حضرت عائشه بنوعمر علیه السلام را ظاهر کردند که یا

بزرگ معلوم

پنجم معلوم میشود که وقت قیامت رسیده که نور آفتاب
 کم گردیده آن حضرت علیه السلام بدرگاه خدا ایستاده مناجات
 کردند که یا الهی نور آفتاب را چه شد اگر وقت قیامت
 است ما را معلوم کن که امت خود را تائب کرده ایم حکم خدا
 یستاد در رسیده که ای حبیب من قیامت نیست لیکن کرم
 آفتاب را چه شد که وقت قیامت است ما را معلوم
 کن که امت خود را تائب کرده ایم عابیه پشت حضرت
 عمر خطاب رسیده و حضرت عمر بدو نظر فرمود دید ازین سبب
 نور آفتاب کم گردیده چون خاطر عمر را غمناک تر است
 تا او را نمائند نشود تا قیامت تاریکی در عالم خواهد
 پس بعد از این چون حضرت امیر دعا کردند نور آفتاب
 بماند شد هرگاه که ای مؤمن چون حق تعالی چنان بزرگ
 در حق ایشان کرده است صد لعنت باد بر جان را قی

که برای آن که کند که گویند یا عمر خطاب باید که بدو
 دل میفکته باشد **رفی الله عنه** فقیدت حضرت عثمان
رفی الله عنه در خبر است که در خلافت حضرت عثمان
 رفعا له الله تعالی قحط در مدینه پدید آمد هزار شتر بطلب
 غله بجانب شام فرستاد چون کاروان در انجا رسید
 بر چند غله تلاییش کردند غله موجود نشد مردم کاروان
 نیان بجزرت عثمان غنی **رفی الله عنه** خط نوشتند
 که یا حضرت امیر عثمان غله در انجا موجود نمیشود امیر
 حیران شد که پتیمان و مساکینان از چند روز بفاقم
 امیدوار طعام نشسته اند اگر خالی کاروان خواهد آمد
 جمله غریبان نا امید شده از سختی فاقه پلاکت خواهند شد
 حضرت امیر فکر کردند و باز بطرف کاروان خط نوشتند
 که اگر غله موجود نمیشود نزد یک مدینه آمده تمامی جو الهاء

باز دیگر

۱۲
پراز ریک بیابان کرده بیارید تا یتیمان و یتیمکاران نامید
شود پس چون نزد یک مدینه رسیدند همچنان کردند
و داخل شهر شدند خلق مدینه خوش وقت شد که کار
وان حضرت عثمان آمده بهر یک صدقه و انعام خواهند
داد پس جمله یتیمان و مالکینان آمده و امن گیر حضرت
آمیز شدند حضرت امیرالاحرار چار بر خاست و وضو کرد و نماز
فجر کرد و بیا وضو سر جوال بکشد و گفت بسم الله الرحمن
الرحیم تائی جوالها پراز ریک بیابان بقدرت خدا تعالی
پراز آرد و بر آمدند و هر یکی را قسمت کردند ای مؤمنان گاه
که خدا تعالی در حق امیر که چه طور عزت و بزرگی داده باشد
صد هزار لعنت است بر جان رافعی که کلمه حضرت امیر کند پس
بر بنده که گوید حضرت عثمان شنونده را باید که بدو سیخ دل
بگوید ر فی الله تعالی **فصلت حضرت علی کرم الله**

نقل است که در روز قیامت در میان زمین و آسمان
یک نيزه از نور پیغمبر علیه السلام پدید آید که مقدار این
او هفتاد هزار سال راه باشد و آن نیزه هفتاد هزار شاخ
باشد هر شاخ هفتاد هزار شاخچه باشد هر شاخچه هفتاد
هزار برگ باشد و هر برگ هفتاد هزار قبه نور باشد و در هر قبه
یک حور باشد و بدست هر حور تمسک نوشته باشد
که فلا تکون امت محمد علیه السلام شوهر شماست پس
هر یک از امت پیغمبر علیه السلام که نماز را بجماعت گذارده باشد
در آن قبه نور همراه حور نشیند و فرشتگان را حکم شود که این
ستون را بروشته از بلور اطراف بگذرانند هر چند که فرشتگان
نزد کنند بقدر یک پاشت برداشتن نتواند و آنوقت
حکم شود حفت علی را که این نیزه را بردارد پس حضرت امیر
آن ستون را بمثل دسته کل بردارد و بر سر خود بندد خدا

بقدرت خود آن نیزه را بمثل تاج گرداند و جمله آدم همچون
 مروارید شوند جمله امت محمد الرسول الله صلی الله علیه و سلم
 از پله اطراف بگذرند نظر کن ای مؤمن چون خدایتعالی چنان شایسته
 و رحق امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه بخشیده باشد صد هزار
 لعنت است بر خارجی که در باب ایشان کلمه کند پس کسی
 که گوید یا حضرت علی شنونده را باید که بدو سینه دل بکوبد و ریخت
 الله تعالی در فضیلت نماز خواندن که چه مرتبه کمال دارد
 و بگذارد راجه قدر حاصل می شود نقل است که عبدالحی
 قرشته مالک کریم است که یک لکه پشت او هزار بار و دارد
 و هر بار و لکه پر دارد حکم خدایتعالی با و آمد که قطره آب باران
 بقدر یک پلشت از زمین بلند تر است هنوز یک قدر انگشت
 از مقام تفاوت نکرده بود او را گرفته بیای ای مؤمن بدانکه
 در میان کریم و زمین یک لکه و یک سفت هزار سال راه است

آن فرشته آنجا پریده آن قطره را که هنوز بقدر ناسخ از مقام
خود تجاوز نکرده بود گرفته بدرگاه رب العلیین برد و فخر کرد
که ای بار خدا یا این چه سبیل کار است که بمن فرمودی کاری
بموجبشان من فرمائی تا بجای آنم حکم شد که برویشت را
مسافت کن آن فرشته ده هزار سال در بیست طیران نمود
هرگز با خنجر کناره او نرسید مانده شد و بر یک تخته نور افتاد
و گفت ای بار خدا یا مرا معلوم کن که بیست چهره قدر راه
میماند حکم آمد که ای فرشته بروی این تخته نظر کن که معلوم کنی
نگاه کرده قوم بود ای فرشته تو در آنجا رسیدی که مسلمانان
نماز فجر بجماعت گزاروند اگر همچنین ده هزار سال دیگر بپوش
در آنجا بری که مسلمانان نماز ظهر بجماعت گزاروند و اند
و اگر ده هزار سال دیگر بپوشی در آنجا بری که مسلمانان
نماز عصر بجماعت گزاروند و اگر ده هزار سال دیگر بپوشی

عصر

در آنجا بری که مسلمان نماز مغرب بجماعت گزارده
 اند و کرده هزار سال دیگر بر پری آنجا بری که مسلمانان
 نماز حقیقت بجماعت گزارده اند هنوز مرتبه پیغمبران و اصحاب
 و اولیاء و ان ازین بیشتر است فرشته گفت ای بار خدایا
 خطا کردم که گمان بر خود بروم ای غافل هرگاه نماز بجماعت
 گزاردن چنین مرتبه حاصل میشود چرا که اهل شوی از سنت
 بجماعت **فصلت در مقدار نماز لیل و نهار** ای مؤمن بدانکه
 چه موجب است که خدا یتیم و شبانروزی هفده رکعت نماز
 گردانده است و چه این است که هشت رکعت نماز قرضی
 چه چهار در ظهر و چهار در عصر بر و شنای گزارده میشود مراد
 ازین هشت هشت است که خدا یتیم گزارنده را بمقابلت این
 هشت رکعت گزاردن هشت هشت حلال گردانده است رکعت
 که در مغرب و چهار در حقیقت در تار یکی گزارده میشود

مراد ازین آنست که گزافنده را آتش دوزخ حرام گردانند و
دو رکعت نماز فجر در روز شنبه شامل است از یک رکعت
لقای باری تعالی و از رکعت دوم شفاعت پیغمبر علیه السلام
نصیب خواهد شد ای مؤمن هرگاه که درین پنجوقت نماز جنبانید
است غافل نباشید تا ازین نعمت محروم نمائی **در غم خویش**
حضرت بی بی فاطمه زهرا که برای امت پیغمبر علیه السلام
کشیده و سینه اش بر دیوار امت حضرت علیه السلام خورده
تقل است که حضرت بی بی فاطمه رضی الله عنها را ده روز تب
آمده و هیچ طعام و آب نخوردند روز یازدهم حضرت علیه
از فاطمه زهرا پرسید که بی بی چیز ذوق نخوردن و اید گفت
یا امیر المؤمنین و انار ترش و لم یخواب حضرت امیر **بازار**
در آمد و متفکر شدند که انار از کجا بخورم که قیمت ندارم حیوان
و گفت سبحان الله و حضرت پیغمبر علیه السلام ده روز از تب

دید و امروز از من دو آنا طلب کرده اند از کجا بخرم
 درین فکر بودند که شخصی پیش امیر آمد و گفت چرا متفکر است
 اید گفت ده روز است که حفت بی بی فاطمه رحم طعم نخورده
 امروز دو آنا طلب کرده اند قیمت ندارم که بخرم گفت
 یا امیر بگوید قیمت دو آنا مشخص کنید که قیمت من بهم
 پس رفتند و بهشت درم دو آنا خرید کردند که موسم
 آن نبود امیر گرفته بجانب خانه خود خوشوقت روان شدند
 چون امیر از کوچه بازار بدر آمد فقیری را دید که در راه افتاده
 که ناکاه نظر فقیر بردست امیر افتاد گفت یا علی راست
 بگو در دست تو چیست امیر گفت اگر اس میگویم مباد
 آنا طلب کند و اگر دروغ میگویم از خدا ایستاد و در می
 آفتمم لاچار فرمود که ای فقیر خدا آنا را ند گفت برای خدا
 بمن ده پس حفت امیر یک آنا بفقیر داد گفت یا علی

طاقت ندارم که خود بخورم حضرت علی بدست خود وانه کرد
بدین فقیر انداخت و زود برخاست و در دل کرد که باری
غیبت است که یک آنار برائی بی بی خواهم برد نظر فقیر بر دوم
اگان افتاد یا علی بر ضاء محمد مصطفی علیه السلام آنار دیگر
که خاطر تازه شد و دو آنار حواله فقیر کرد و در بازار
آمده متفکر استاده شدند که الحال چه فکر باید کرد در حال
کنیز ک بیامد و گفت یا امیر در خانه نیامدی که حضرت بی بی
مینفر مانده که من دو آنار طلب کرده بودم و این استاده آنار
چرا فرستادند حضرت امیر بخانه در آمدند دیدند که ده آنار
از قسم اول در طبق افتاده اند امیر گفت یا بی بی این
من نفرستاده ام ولیکن دو آنار که برای خاطر شما
گرفته بودم یکی را اندر خدا بخواه و دیگر بر ضاء محمد مصطفی
علیه السلام ببالد و دوم حضرت بی بی این همه حقیقت

به پیش پیغمبر علیه السلام ظاهر کردند پیغمبر علیه السلام فرمود یای ربی
 خدا تعالی بمن وحی فرستاده بود که امیر کی آتار برای من بسائیل
 داده و من وعده کرده ام که ده در دنیا و یکصد و هفتاد و هشت ^{ده آتار} آخرت
 پس بعضی آن یک آتار ^{ده آتار} از بهشت فرستادم
 و آتار دیگر که امیر المؤمنین علی رضائی تو داده است تو ببرد
 قیامت شفیع او باشد پس امیر علی خوشوقت شد و گفت
 الحمد لله که بدرگاه بی نیاز قبول افتاد بجه پیغمبر علیه السلام
 فرمود یای ربی بخورید این آتار را ای بی گفت بابا یا بغیر
 امت تو خوردن بر من حرام است پس ای مؤمن حفرت
 جبرئیل علیه السلام قطرات این آتار را آورده نگاه داشته
 که وقت مردن آن قطره در دهان هر مؤمن بچکاند تا از
 برکت او از دنیا بسلامتی ایمان رود ولیکن پنجگان
 طایفه اند که آن قطره محروم مانند از دنیا بی ایمان بمیرند

اگر باز نیانید و توبه نکنند نعوذ بالله اول تارک صلوات
و دوم نادیده زکوة سیوم کسی که خمر و بنج خورد و چهارم کسی
زلف و پیچ بر سر نگاهدارد که فعل شیطانی است پنجم کسی که
شکر باشد پس ای غافل نظر کن غم خواری حضرت
بی بی را که در چنین حالت اُمت پیغمبر علیه السلام را فراموش
نکرده و تو کای بار و اح حضرت بی بی فاطمه درود و تکفیر زینب
زینهار توبه کن نماز مشغول شود که تارک نماز از همه بد
تر است **نقل است** که روزی امام اعظم رحمه الله علیه
بجانب صحرا میرفت دید که سکی دنبال شوک دویده می رود
و چون شوک حضرت امام را دید بریزد امن ایستد پناه گرفت
بعد سک نزدیک سید حضرت امام سک منع کرد که دوزخ
شو نزدیک شوک میا سک گفت یا امام روز شب نان
از خانه می بردی بخورم و حکم او قبول میکنم اگر امروز شوک

بگذارم می ترسم که مبادا بسبب بی قرمانی از کتبه کاران
 باشم و وقتی که سک چنین جواب کرد حضرت امام را
 و جدی شد و چنان مست شد که آنچه در آرض و آسمان
 بود بحضرت امام معاینه شد و حجاب از میان مرتفع گشت
 که سبحان الله سک چنان قرمان بردار می کند اگر مانند کاران
 از حق تعالی چنین می ترسم از و اصلان درگاه باشیم
 در بنوقت بودند که پیو در طلب سک آمد مجروح و آنکه
 نظر حضرت امام بر او افتاد او را نیز از بنر کی نور حضرت
 امام اعظم ایمان شد بعدة شوک نیز عرض کرد یا امام پس
 از لطیف نظر تو مبارکتی بمطلب رسیده اند و من مثل
 نذیل خاص آمده بودم التجائی می دارم که بدرگاه خدا تعالی
 عرض کنی صورت من مثل او می شود که نزد یک جمیع
 مخلوقات حقیرتر منم پس حضرت امام دعا کرد یا الهی

نیز و شایسته جایگاه ملوک بود و سک را

و کف از دهن
 روان شد

تو دانا تری که خوک چنان عرض میکند حکم خداست بعد رسید
که دعاء تو قبول کردم و صورت او مثل آدم میکنم ولیکن
با او اقرار کن که فردا روز قیامت در صف بی نمازان
استاده شدن قبول کند هرگاه که امام این سخن بخواند
ظاهر ساخت خوک فریا بر آورد و گفت یا امام من
بصورت خود شکرم ولیکن در صف بنمازان استاده
قبول نمیکنم ای کنه کار عاقلی شرم ندار که خوک نبینم
صورت تو قبول نکرده زنه از زنه اتوی کن و بنمازان
مشغول باش نجات در دین و دنیا است
در زهد و ریاضت حضرت رابعه بصیر رحمته الله علیها
نقل است که حضرت رابعه بصیر چنان مشغول بود
که چهل سال بیپوشی خود را بر زمین نهاده بود و هر
روز و شب را در عمر آخری شمر و بسیار حس و تنگ

و حسن بصری در یادش ای چون او صاف حمیده و کمال
 حضرت را بگویم بفرشید غلطی نوشت که اگر عقد نکاح خود را
 بمن اختیار فرمائی بر دو یکجائی مشغول باشیم را بگویم
 چون خط را مطالعه کرد باز جواب فرستاد که یا حسن
 من چهار زحمت دارم اگر به شوم ترا قبول کنم حضرت
 حسن جواب شنید طیبیان و حادثان بخد مت بی بی فرستاد
 مدتی گذشت که بی بی اصلاً به پیش انسان برای معالجت
 رجوع نکرد و گفت بروید حضرت حسن را بگویند که بدون
 شما علاج زحمت ما نشود پس طیبیان برگشتند و حسن
 ظاهر کردند حضرت حسن باز عرض کرد یا بی بی هر چه زحمت
 هست بمن صریح بنویسد اگر تو انم علاج او کنم پیش بیا
 گفت یا حسن من چهار زحمت دارم اول انگه نمیدانم
 که روح من در روز اول یک سجده کرده یاد و سجده

کرده دوم آنکه مرا معلوم نیست که خاتم بالخیر شود یا نه
 سیوم آنکه نامه اعمال در روز قیامت مرادست رست
 و بند یا به چپ چهارم آنکه خدا تعالی فرموده فیرق فی الجنة
 و فیرق فی السعیر خونی دارم من از کدام فرقه خواهم شد
 حسن بصری چون این حکایتهای بشنید و گفت سمن
 الله من نیز ازین زحمتهای خالی نیستم همونوقت او را
 تاثیر شد بادشاهی گذشته او چنان بخدا مشغول
 شد که یکی از واصلان الهی شد باز خطی بطرفه سایا
 نوشت که ذوق خدا حاصل کردم در نکاح خود مرا
 کنید بی یک گفت ذوق خدا کمال دار یک گفت بلی پس
 جواب داد که یا حسن این حدیث نشنید که پیغمبر علیه
 السلام فرمود طالب الدنیا مونت و طالب العقیه
 محنت و طالب المولی مذکرتا آخر رکاه که من طالب

مولى شد

مولی شدم مذکرام و مردور با مردم نکاح روانیت پس
 حسن حیران شد و گفت جانی سخن نیت ای کس
 در یاد حق چنان مشغول باش که توهم از سلسله
 یاشی در میان بنده و دم که مال زکوة ندهند **نفل است**
 که عبد الرحمن نام سوداگر بود که تمام عمر از ویدی در
 وجود نیامده بود و در عبادت حق تعالی چنان مشغول
 بود که هفت هزار نام حق تعالی را یاد کرد و اما مالک نصیب
 بود یک درم و در راه خدائی داد چون فوت شد مردی
 او را در خواب دید که بعذاب ووزخ گرفتار و میخپای
 آتشین در بدن دارد و بزرگی پرسید که ای عبد الرحمن
 تو مردی نیکوخت بودی که گاهی بکناه کبیره و صغیره
 ملوث نمکشته چرا بعذاب گرفتار شد گفت ای
 فلان عبادت خدا تعالی همچنان میکردم لیکن زکوة مال

ندادم همون مال با آتش تافتند در بدن من میخه، می زنند
نمی دانستم که مال فرزندان من میخورند و عذاب بر من
خواهد شد پس ای مومن تا توانی توبه کن که زکوة دادن
از مال موجب رستگاری است **نقل است** که عاص بن
نوس مردی قرآن خوان بود که ششم صد قرآن هر روز
ورود او بود و صد غنایان متعلق داشت که همیشه
قطاع الطریق میکردند یک روز غنایان او بر قافله
تاخت و تاراج کردند مردی حاجی نیز در میان قافله
بود و دوازده ^{۱۲} همزر همراه داشت از ترس ره زنان
پیش عاص بن نوس گذاشت که این مرد قرآن خوان
و بزرگ است امانت مرا نگاه خواهد داشت چون
ساعتی بگذشت همه کسان آن مال را پیش عاص
بن نوس آوردند و حاجی افسوس خورد که سبحان الله

ممنون در بابت

۲
من ز رابدست خود بدزدان دادم نمی دانستم که سر دار
دزدان همین است و لیکن ازین جایی که جند به اهل الله
است آنمرد جاجی عاص بن نوسام^{بن نوسام} را ملامت کرد که ای دغا باز پر
مکار خدا را خریب میدی که قران میخوانی و راه زنان نگاه
میداری اینچنین خواندن قران ترفایده ندارد و عار یکفایت
مرد حاجی تاثیر شد جمله مال و دینار حواله آن قافله کرده
تا یاب کشت و شهر بشهر میکرد و آواز میکرد ای مردمان
مومنان من عاص بن نوسام^{بن نوسام} ام که سه صد خناتان همراه داشتم
هر کسی که مال خود را تاراج کنانیده باشد یا بگیرد یا به بخشد
هم چنین میگفت و میکرد و بعضی می بخشیدند و بعضی
نمیگفتند که بده آخر الامر بشهر می معرفت که آنجا کافر
بود که مال او بسیار تاراج کرده بود و گفت ای فلان
بصدق دل تایب شد یک گفت آری گفت بر حبه مال من

ماراج کرده بدی بتر و الایعوض او تر باقتل میرسانم
 و متاع را بتو بخشم عاص قبول کرد پس آن کافر نزد
 ران جمع کرده ریره سفاله بمثل پیل سیاه درست کنانیده
 انبار ساخت و گفت از قتل تو نیز درگذشتم و مال نیز
 تو بخشیدم و اگر توبه تو بصدق دل هست دست خود را
 بر انبار توده سفاله بزن که مرا معلوم شود پس که عاص
 بن نوس دست خود را بصدق دل بران توده بپنا و
 به سفاله زرسرخ شدند و آن کافر را بر حدیث بنوی
 اعتقاد تمام بود که شنیده بود پیغمبر علیه السلام فرمود
 لو وضع التائب يده على الطين لصار ذهب
 یعنی اگر توبه کننده بصدق دل دست خود را بر خاک مالید
 زر میکرد و کافر چون چنان دید همون زمان ناویده بر پیغمبر
 علیه السلام ایمان آورد و گفت لا اله الا الله محمد رسول الله

پس ای مؤمن ترا باید که بصدق دل تایب شوی و حق
 خدا و در خانه خود نه داری **فقیلت سخاوت** روزی
 حضرت پی بی عایش رضی الله عنها طعام میخوردند که
 یکی پیامد گفت بیا تو نیز بخور گفت یا پی بی خور دن توانم
 که هر اسی در دل من افتاده ازین معنی که شیخ در خواب
 دیدم که قیامت قائم شده پس بمقامی رسیدم که در
 اینجا دورا راه بوده است بطرف راه راست رفتم پدر
 بخود را دیدم بر دروازه بهشت پیاله پر آب کرده بدم
 میداد پرسیدم که ای پدر من ما در من کجاست گفت خیر
 ندارم پس در راه چپ افتادم دیدم ما در را که بر
 غدیر و وزخ نشسته العطش العطش میگوئید پرسیدم
 که حال تو چیست که از پدرم آب طلب نمیکنی که او در بهشت
 نشسته بمردم آب میداد گفت او مرد سخی بود که روزی

سایل بر در من بیامد از شوهر من جامه طلب نمود و من
 زود بر خاستم و جامه بکنه که بر سر داشتم سایل و ادم
 که مباد ابد رتو جامه نوب سایل میدهند این سبب بر خدی
 دوزخ نشسته ام ای مؤمن در سخاوت چنان فضیلت
 است که دیدی و شنیدی زینهار زینهار بخیلی بگذار **در بیان**
بنده سیوم که پنج و نهم منجور و نقل است روزی که
 بخدمت رسول صلی الله علیه و سلم بر دروازه مسجد فیکر
 آمد از درگاه خدا تعالی بر محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم
 آمد و گفت یا محمد صلی الله علیه و سلم خدا تعالی ترا سلام
 ساند و میفرماید که مستغنی بحق رسان و حال او
 در باب پیغمبر علیه السلام از مسجد بیرون آمدند و نظر
 کردند که گنهی کرد آلوده می آید حضرت علیه السلام بدست
 خود گرفته کرد او پاک کرده بر چادر خود نیشاند و گفتند

ای کینه چرا آمدی گفت ای رسول خدا فریاد من برس حضرت
 فرمود چه طلب دار گفت ای حبیب خدا اینجا قوت من خون
 چهار پایان کرده و همه مردم ملامت کرده اند و طایران هوا
 برای خوردن بر من حمله میکنند میخواهم که بتوجه دعا ایشان
 که ازین خوراک باز مانم حضرت پیغمبر علیه السلام بدرگاه رب
 الغلت مناجات کرد که یا الهی تو دانا تر کی گنه چنین آرزو
 میکنی حکم از درگاه رب العالمین در رسید که ای حبیب من
 اورا بگو که بخوردن خوردن چهار پایان بانش و اگر نمی شوی
 و نمی دانی و الا نه که ترا از مردم پنج و شمر خوران کرد انم
 گنه فریاد بر آورد که ای رسول خدا بخوردن خون چهار
 پایان شاکرم ولیکن مناسبت و شراب خوردن اختیار
 ندارم ای غافل و عاصی شرم ندار که گنه خون خوردن
 چهار پایان اختیار کرده ولیکن مناسبت خوردن اختیار

مکرده زینهار تو به کن از خوردن شراب و بیخ نقل است
 که روزی بسر مبارک پیغمبر علیه السلام در دیشد و حقه
 بی بی عایشه صدیقه رفیقه الله عنہا سر مبارک آنحضرت
 می مالید و حضرت بی بی فاطمه زهرا پشت مبارک را تکیه داد که
 جبرائیل علیه السلام بیامد و پائی مبارک پیغمبر علیه السلام را
 مالیدن گرفت چون ساعتی بگذشت حضرت فرمود
 یا انجی جبرائیل بدرکاه رب العزت چنانچه وی گفت
 ای پیغمبر علیه السلام خدا در باب من دعا کنند که در پریم
 قوت پریدن نمائند فرمود موجب چیست ای پیغمبر خدا
 در پارچه پنج بیختمه بود و سایه بر پریم رسیده آثار کم
 قوتی همین است پس وای صد وای بر آن کسانیکه
 در منهای گرفتار اند و باز نمی آیند هرگاه که مثل و محی علیه
 السلام که بیک انگشت هفت آسمان را بردارد و نجم

هفت زمین ۱۲

شود و در مانده نشود از پریدن باز ماند عجیب است که تو
 ای غافل عاقل چه چنین افعال امید میکنی که از دنیا
 بایمان روی تو بکن که روز قیامت شرمند درگاه خدا
 نباشی **بنده چهارم** که زلف و پیچ نکند از دای مؤمن
 بدانکه در رساله حضرت امام محمد غزالی مذکور است
 که **و اتبع ملت ابراهیم حنیفا** یعنی متابعت کنید دین
 حضرت ابراهیم علیه السلام را و از بدعت بازمانید
 اگر بنده هزار گناه کبیره کرده باشد و بدرگاه من رجوع کند
 اورا بفضل و کرم خود عفو گردانم ولیکن اگر ذره بدعت
 کند و ذره جهلم همدان خشنی اش را میگوید آنرا نخواهم
 بخشید و پیچ و زلف بر سر داشتن از فعل بدعت است
 چنانچه در حدیث آورده است که چون خدا بخواهد که آدم
 را از شکم مادر بیدار کند از پشت پدرش بپوشد و بجناب او آب

منی در رحم مادر آر و آنوقت حکم کند خدا تعالی فرشته
که آن قطره منی چهل روز در رحم مادر بدست خود نگه دارد
چون چهل روز دیگر بگذرد و فرشته دیگر را حکم شود که آن
نطفه را در دست خود گرفته در رحم مادر چهل روز دیگر
نگه دارد تا آنکه مضغه شود باز فرشته سیوم را حکم
که چهل روز دیگر نگه دارد تا آنکه گوشت و پوست او درست
گردد باز فرشته دیگر را حکم شود که بند بآید و جلد اعصاب
او درست کند پس فرشته حکم خدا ایضا جمله اندام بند
مستوی کند لیکن سر را درست پیوند کردن نتواند فرشته
عرض کند یا الهی چند جهد کردم سر درست نمیشود پس
خدا ایضا بید قدرت خود سر بنده را درست کند لهذا اگر
سر آدمی دیگر از اعضائی بنده یک اعضائی جدا شود
بحکم خدا ایضا بنده ماند اگر حیاتی باقی ماند چرا که آن اعضا

دیگر از ایشان

و یکدیگر را فرشتگان درست کرده اند و چون سر بریده شود
 به یکس اعضا میزنند همانند از آنکه حق تعالی خود ساخته بود
 و خود دور کرد پس هر کس که بر سر زلف و پیچ نکند دارد
 منزله شیطان راست میکند و خدا تعالی آن بنده را میفر
 ماید که ای کاذب شرم ندار که من بدست قدرت بر سر و رو
 تو دست مالیده ام و تو بدست من منزله شیطان میکنی
 ز هزار زنهار توبه کن و اگر بنده تائب نشود زلف و پیچ را
 سوزاند خدا انجای ملائکه را حکم کند که مرابار کنند
 که امروز روز شادی است فرشتگان سوال میکنند
 ای رب من ترا کدام شاد و پرست خداست یا فرماید
 که بنده از من گردیده متابعت شیطان لعین گرفته بود
 و امروز تائب شده منقاد حکم من گردیده پس ای
 مؤمن تا توانی از بدعت دور باش **بنده بنجم کدام است**

که اهل شرک است که اکثر مردمان بتابعیت زن روا
دار شرک میشوند و زنان خود را متبع نمیکند و رصا
بر هر مؤمن لازم است که خود را و اهل خود را از افعال
شرک نکند و که شرک کناه کبیره است اول زنی که
بعد تولد شدن فرزند آتش از خانه نمیدهد و دیگر آنکه
نیت پیران زلف و پیچ بر سر کله کودکان نکند و ^{و کار دوم}
سیوم بآمدن سگ از پیش راه باز مانند چهارم آنکه اکثر
زنان روز به نیت بی بی غرض نکند از بدین هم نوع که
نعوذ بالله **نقل است** که غرض نام خر که مایه کبیره بود
در شهر ملتان هر کس که آن خر که را از مایه کبیره برای
گاه و شور و خاک و غیه طلب میکرد آن ماهی که غدا
نمی آورد و غرض هم کس حاصل نمیداد و بعد از آن
او غرض مقرر کرده بودند بعد مدتی چون آن خر را

بمرد مردمان را خبر کرد که ای دوستان بی بی عرض فوت شده
 بهتر است که لاشه وجود او برداشته در میان جنکمل
 دفن کنیم پس جلگه آن رفته او را در قبر دفن کردند
 ناکامه دوکان از زنان برای فروختن سوت بجانب
 بازار می رفتند پرسیدند که این قهیر کیست گفتند بی بی
 عرض مرده است زنان کوفه عقل گفتند یا بی بی عرض
 اگر سوت مایان بقیمت کران فروخته شود شیرینی
 بنام تو تصرف نمایم قضا را همچنان شد چرا که چون
 بنده سوائی خدا سرانجام کار میداند بسرعت
 کار او تمام شود ملائکه عرض میکنند که ای بار خدا یا این
 سوائی تو پناه گرفته چه موجب است که کار او سرانجام
 شده خدا تعالی نماید که ای فرشتگان این بنده ایمان
 فروخته بود من از وی باز گرفته ام پس بعوض

ایمان چگونه کار او سرانجام نرسانم بعد از آن مشهور
در میان جمله زنان که از روزه داشتن بی بی غرض مراد
حاصل میشود عادت روزه گرفتند پس ای مومن
تا این حال است که زنان کوته عقل به نیت بی بی غرض
روزه نکاه میدارند بعد از آن ماهیگی قبر او را کندید
و جمله استخوان او را با آتش سوخت تا اعتقال زنان
فاسد شود پس بعضی تائب شدند و بعضی اعتقاد
گرفته تا هنوز نمیدانند پس بر شوهر لازم است که زن
خود را از این کار باز دارد و آنکه روادش شود در کفر
با و شرک شود و خمر مهره و سجاده شیخ را و المشهور
سلطان سرور که دهل زنان او را از خود مرتب
کرده اند و چراغ روشن میکنند آنرا بوسیدن و بر تو
مالیدن نوع کفر است اگر چه در ولایت حضرت

را خبر شد که این حرکتی دین کرده ام و خلق کفر کرده پس انحراف ما میکرد

راوشک نیست اما این جمله بدعت است و چون دهل زنان
 جمع شده و دهل می نوازند و بر سر نیزه تریزائی و پارچه
 از قلم ریشم بسته آویزان میکنند و زنان بآن نیزه پارچه
 نذر میدهند چنان عذاب است که بقدر یک پلشت
 پارچه که به نیزه نیاز داده اند هزار هزار کز آتش دوزخ کرد
 بگردانسان خواهد گرفت و دیگر چراغ روشن کرده بر سر
 شعل گاه شعلی نو که خدای می نهند و کودکان را بر خیز
 می شتابانند و حلقه آتشی که آنرا می نهند و گمانه میکنند
 و دست می بندند و بعد به شدن زحمت جدر می فخته
 گاه را جمع کرده طعام می خوراند و قبه آنرا سجده میکنند
 این جمله که بیان کرده ام رسوم کافران است ای مؤمن
 تا توانی ازین بدعت بازمانی و هرگاه که کاری کنی بتوکل خدا
 کن که خدا تو را در قران فرموده است فاذا عزمت

فتوکل علی اللہ ان اللہ یحب المتوکلین واللہ اعلم بالصواب
 حدیث قدسی قال اللہ تبارک وتعالی من سمع اسما
 من اسماء اللہ تعالی و یقول جل جلالہ جعل اللہ تعالی
 له عذاب القبر الی یوم القيمة لمحظة ای مؤمن خدا تعالی
 فرموده است که هر که اسمی از اسماء خدا تعالی شنود
 و بگوید جل جلالہ فراخ میکرد و اند خدا تعالی قبر او را و عذاب
 قبر تا قیامت یک ساعت نشود **چنانکه حکایتی می**
آید که پادشاه زاده و فقیر زاده هر دو دوست بودند
 و پیش یک استاد ختم قرآن کرده بودند چون پادشاه زاده
 بمیرد پسر را بر تخت نشاندند و بعد از مدتی فقیر
 زاده خواست که پادشاه بر تخت بیاید پادشاه زاده ملازم
 گتم پس فقیر زاده بر تخت و ملازم می گردید پادشاه
 او را بالا تخت برابر خود نشاند و گفت ای یار

من همین که هتم قرن کردم بیادشاهی رسیدم و تو علم بسیار
 خوانداری همچنان بمسکنت ماندی فقیر جواب داد که من مراتب
 و وراثت بهیچان نیافتم اگر چه من درین جهان از تو کمترم
 لیکن در آخرت از تو زیاده ترام بلکه در نیجائیز از تو بهترم
 گفت چگونه گفت من غم نانی دارم و تو غم جهانی داری
 شاهزاده گفت آری همچنین است که تو گفتی لیکن ^{حقیقت}
 آخرت چگونه دانستی درویش گفت بفرموده پیغمبر ^{صلی}
 السلام موت الفقراء راحت و موت الاغنیاء حزن
 و نیز با گفت و تو عهد کنم هر که از مایان پشتر بمیرد بر قبر او رفته
 حقیقت او معلوم کرده شود پس در میان خود قول کردند
 و عهد بستند بعد از مدتی قضا را درویش بمیرد باز شاهزاده
 بالشکر و حشم خود در کورستان رفت و لشکر را دورتر
 گذاشت و خود تنها بر قبر او آمد اول نماز نفل گذارد و فاتحه

خوان و آواز کرد که ای فلان بمن وعده کرد بودی آمده
ایم حقیقت خود را بمن ظاهر کن آن فقیر اهل مراتب بود
چون شاهزاده آواز داد و او گوشه کفایت و آن شاهزاده
اندرون برد شاهزاده دید که فقیر در حله نائی باغ پشت
نشسته و حور و قصور بخند میت استاده و تاج مصع
بمروارید بر سر نهاده شاهزاده بسیار خوشوقت
شد و گفت ای یار مرتبه تو چنانکه گفته بود دیدیم
اکنون مرا بیرون رسان که شکر ما منتظر استاده
همون لحظه در ویش آن شاهزاده را بیرون قفس
شاهزاده دید که هیچکس از سپاه و لشکر نمانده حیران
شده در شهر و آمد نظر کرد که عالمی در مسجد نشسته
قرآن میخواند سه دینار بفریب سکه پام خود همراه داشت
بعلم داد که من کس نه ام از بازار طعام آورده ^{خسیده} بیار

آن مرد طالب علم پیش بقال رفت و دینار داد چون
 بقال آن دینار در دست گرفت سکه بشناخت و گفت
 مدت است که بادشاه این ولایت طلب خزانہ چنین
 سکه میکند راست بگو تو از کجا گرفته مکر و دزدی کرده باشی
 آن مرد طالب علم گفت من دزد نیستم ده ام لیکن شخصی
 که این نقد بن داد ترا نشان میدهم آخر الامر آن شاهزاده
 را گرفتند و به پیش آن بادشاه بردند بادشاه او را گفت
 خزانہ پیدا کن و اگر نه ترا گردن زخم گفت ای ملک مالک
 خزانہ منم ترا چه میرسد گفت دروغ میگوئی که مدت
 هفتصد سال گذشته که آن بادشاهزاده در قبر رفته است
 گفت من در قبر رفته بودم گفت صدق این مقال چگونه
 توان کرد و گفت چندین سال را گواه از کجا پیدا کنم لیکن
 من عرض دیگر میکنم که بادشاه آن کاغذ را طلب کند که برو

من از آن معلوم توان کرد گفت خوب گفتی کاغذ نامه

صورت بادشاهان پیشین نگار کرده اند همتای صورت

پادشاهان را طلب فرمود و هر یک را بصورت شاهزاده

مقابله کردند چون نیک شاهده نمودند بعینه صورت

آن پادشاهزاده دیدند و این پادشاه در حال از تخت

برخواست و غذای تقصیر بجای آورد و چنان بحق تو

مشغول شد که در مدتی از او اعلان حق شد پس

ای مومن جل جلاله گفتن چنین نفع دارد که چون بنده

بمیرد آمدن قیامت را چنان تصور خواهد کرد که آن شاه

زاده بمقتصد سال را یک لحظه بنداشت پس حیف

صد حیف بر آن کسی که اسم خداست بخواند و لفظ

جل جلاله بر زبان نراند پس اگر کسی گوید یا الله شنونده

را بگوید که بدوستی دل بگوید جل جلاله قال علیه السلام من

سمع اسمی و يقول صل الله علیه و سلم غفر الله تعالی

و نه کل صغیر و کبیر پیغمبر بود صلی الله علیه و سلم
 که اسم من بشنود و مراد رو و فرستد می بخشد
 خدا تعالی کنایان او را صغیر و کبیر **نقل است** که عبیده
 نام زنی بود و باشخص دوستی داشت با حرم کعبه
 با و پیوست و زنا کرد چون حاجیان او را دیدند او را
 کردند شیشه یک مرد و لی او را بخواب دید که آن عبیده
 با حضرت بی بی فاطمه رضی الله عنها در پشت طعام میخورد
 آن مرد و لی حیران ماند و گفت تو آن عبیده هستی که چنان
 فعل قبیح در حرم کعبه کرده بودی گفت آری پس
 و لی گفتش که این مرتبه از کی یا فتنی زن مذکوره
 من بر کنایان پیغایت بودم لیکن عادت من بود هر
 اسم مبارک پیغمبر صلی الله علیه و سلم شنیدم صلوات
 می فرستادم آن عل من خدا تعالی پذیرفت و مرا باین مرتبه

رسانیدی ای مؤمنان ترا بچنانین باید که هرگاه اسم
مبارک پیغمبر علیه السلام می شنیدید صلوات الله علیه و سلم
بصدق دل خواهی گفت که از عذاب کائنات خلاصی
شود **نقل است** که آن شب که پیغمبر علیه السلام را
از معراج رخصت شدند حکم شد مهتر جبرائیل علیه
السلام را که در پشت برو و یک سیب بر آن چسب
بیار مهتر جبرائیل علیه السلام بحکم خداوند یک سیب
برائی آن حضرت علیه السلام آورد پیغمبر علیه السلام عرض
کرد که ای رب من بدون چهار یار خود نمی خورم باز حکم
شد روحی را که چهار سیب دیگر برائی چهار یار پیغمبر من
بیار مهتر جبرائیل علیه السلام چهار سیب دیگر آورد و بر
چهار یار آن حضرت علیه السلام دادند پیغمبر علیه
السلام گفت انصاف نیست که بغیر امت خود بخورم

پس سبب را قطع کرده رشحات نور او برآورده و جمع
 کرده نگاهداشتند حکم خدا تعالی در رسید که ای دوست
 من سبب بهشت چرا نخوردی گفت ای رب الغت
 بدون امت خود خوردن نمی توانم بعده اصحابان نیز گفتند
 که ای دوست خدا ما نیز سوای امت نمی خوریم پس بر یکی
 سبب را خود را قطع کرده ترشح نور او نگاهداشتند
 تا بکار امت پیغمبر علیه السلام بیاید بعده حضرت علی کرم
 الله وجهه پیغمبر علیه السلام را برسد که ای رسول خدا صلی
 الله علیه و سلم رشحات سبب بهشت چه بکار امت تو بگذرد
 وقت خواب آمد حضرت علیه السلام فرمودند که بوقت
 تلخی جان کنده که در آنوقت چنان تشنگی پیش بنده
 می آید که اگر جن و انس تمام آب زمین را در دهان او
 اندازد هرگز سیر نشود در آنوقت فرشته را حکم شود

که قطره او از نور محمد علیه السلام در دهن آن بنده بیند از
که از برکت او تانگی جان کند بر وی آسان شود باز
حضرت علی پرسید یا صدیق انور تو بکدام وقت بکار امت
پیغمبر علیه السلام خواهی آمد گفت در حاله عذاب قبر که آنجنا
عذاب سخت است که از چهار گوشه تمام زمین را بر آن
اندازند در الوقت بکار است حکم شود فرشته را که قطره
آب از سبب صدیق اکبر رخصه الله تعالی بر آن میت بمال
چون فرشته بمال بر طرف که بنده نظر کند حکم خدا تعالی
هفتاد و نوزده مرتبه بر آن کرد و حضرت علی باز پرسید که یا
نور سبب تو در کدام وقت بکار امت پیغمبر علیه السلام
خواهی آمد فرمودند که در وقت سوال منکر و نیکو آنجنان
وقت است که چون فرشته از بنده به پرسد من ز کس
و من نیک و من و نیک زبان بنده از هیت آن گفتگو

و جواب گفتن نتواند در آن وقت حکم شود فرشته را که قطره
 از سیب امیر عمر رقیه اللہ عنہ در دهن بنده بیند از نزد چون
 فرشته بنده از او برکت آن سوال و جواب منکر و نیکر بر وی
 آسان شود باز حضرت علی پرسید یا عثمان نور سیب
 تو بکدام امت محمد مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم خواهد آمد
 فرمودند که وقت گذشتن پل صراط که آن پنجاه هزار منزل
 است از شب تاریک و از موی پشانی باریکتر است
 حکم شود فرشته را که قطره از نور سیب عثمان بآن بنده
 بدهد از برکت او برو گذشتن پل صراط آسان شود بعده
 صدیق اکبر از حضرت علی پرسید که نور سیب تو بکدام وقت
 بامت پیغمبر علیہ السلام بکار خواهد آمد گفت آن روزی
 که آفتاب از چهارم آسمان بر زمین بیاید مقدار نیزه
 بلندی و آن هفت چشم بیرون کشد و زمین بمثل کس

تلقه کرد حکم شود فرشته را که قطره نور از سبب حضرت
علی کرم الله وجهه بر زمین اندازند که از برکت او تمام زمین
مثل برف سرد شود پس ای مؤمنان ترا باید که بدین پیغمبر
علیه السلام و دوستی چهار بار کبار محکم شوی **فضیلت**
اول حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه نقل است که روزی
پیغمبر علیه السلام بخیاض حضرت ابابکر صدیق رفتی الله عنه
رفته بودند چون از طعام فارغ شدند پیغمبر علیه السلام گفت
یا صدیق ما مرتبه امت من از امت جمیع پیغمبران بلندتر است
صدیق اگر خاموش ماند حضرت علیه السلام باز فرمودند که
امت من بلندتر است سه گزرت پیغمبر علیه السلام میگوید
فرمودند صدیق اکبر رضی الله عنه گفت یا محمد صلی الله علیه و سلم چند
تعلیف کردن چیست حضرت علیه السلام فرمودند یا
امتان این زمانه معجزه ما را مشاهده نمودند و ایمان آوردند

اند و امتیاهی بعد از وفات من از هزاران هزار پیشتر
 پیدا خواهد شد بدون معجزه و مشاهده جمالی من آیمان
 خواهند آورد و بعد هزار جان قربان و فدای نام من نیز خواهند
 پس ازین معنی مرتبه امت من از جمیع امتها زیاده است
 حضرت صدیق رقیه الله عنه گفته اند او صدقنا درین بودند
 که روشنایی چراغ از خانه حضرت امیر مکتوم شد حضرت
 علیه السلام فرمود یا صدیق روغن دیگر در چراغ بینداز
 گفت ای رسول خدا صل الله علیه وسلم روغن دیگر موجود
 نیست پیغمبر علیه السلام فرمود لعاب خود را در چراغ
 بینداز پس همچنان کردند ای مؤمن چهل روز چراغ
 او روشن بماند بعد از چهل یک روز چون چراغ گل شد
 حضرت امیر خدمت پیغمبر علیه السلام ظاهر گردید نام
 که روشنایی چراغ بچشم سبب مکتوم شد حضرت رسول صل الله

علیه السلام فرمود یا امیر المؤمنین کدام منافق نظر
انداخته است و گزیده تاقیامت چنانچه تو روشن بماند
ای مؤمن هرگاه خدا تعالی در لعاب دهن مبارک حضرت
امیر المؤمنین ابوبکر رضی الله عنه چنان شرف داشته
است پس صد لعنت است در باب شخصی که برایش
حکایت کند **فقیلت دویم در عمر رضی الله عنه نقل است**
که چون خلافت حضرت خلافت حضرت عمر رضی الله
عنه رسید در تمام شهر میگردیدند و خبر از بیوگان و یتیمان
میگرفتند و خشت کل میبافتند آنچه اجور و بهم میباید
نصف در راه خدا تعالی و نصف در راه خود و بعد از آن
در قوه خود میبافتند آنچه **هم روزی در بازار میفرمودند**
دیدند که زنی گوشت مداری گرفته می آید امیر حیران ماند که
الله که خبر این ضعیف نگرفتیم و آن ضعیف دانست که این

غلام حضرت عمر است رفی الله عنه گفت برای خدا پاره
 من ظاهر نکنی که من هفت پسر دارم که از سه روز طعام
 نخورده برای آنها می برم حضرت عمر گفت این گوشت
 بنید از و همراه من بیا که از بیت المال وجه نفقه ترا بدهم
 حضرت چون در خانه درآمد کلید خانه را طلبید از انجاردو
 درم گرفت آرد و خیرید کرد و پشتره هینم را بر سر
 خود برداشته در خانه آن ضعیفه برفتند چون فرزندان
 ضعیفه نظر کردند فریاد برآوردند که ای والد و دگوش
 مردار را بمن ده که از فاقه حیران شده ایم حضرت
 امیر چون آواز فریادشان بشنید حیران شد زود
 برخواستند و بدست خود آتش روشن کردند و طعام
 را بخته با نهان خورانیدند بعد حضرت امیر گریستن
 گرفت که من خطا کردم که خیرای یتیمان نگرفتم ام

ضعیفه گفت ای خدمتکار حضرت عمر چه کاری میکنی
 حضرت امیر گفت خدمتکار عمر نیم بلیک خود پیچاره
 عمر منم ولیکن ازان میگیرم که از محنت و مشقت دست
 من بخرج شده و از بار محنت پشت من دو تا کشته
 و از احوال تو خسته نگرفته ام می ترسم که مباد اسباب فاقه
 فقرتد تو بهفت دروازه و وزخ بر من شود ضعیفه
 یا حضرت عمر رفع الله عنه من رضامند شدم پس حضرت
 امیر فرمود خط رضامندی من نوشته ده ضعیفه همچنان
 کرد حضرت چون بخانه خود درآمد حضرت عبداللہ پسر
 فرمودند که این تمک در وقت مردن من در کفن
 من انداز که از درگاه خدا ایستادم و شوم ای غافل
 نظر کن که اصحابان رسول صل الله علیه وسلم چه خدمت
 یتیمان و مسکینان نموده اند باید که از خدمت عاجزان

سک شده

غافل نباشید **قصیدت ثالث** در حضرت عثمان غنی رضی
 الله عنه روزی امیرالمؤمنین حضرت عثمان رضی الله عنه
 غلامی را بهار قمیستان دادند و او دیر نمود حضرت امیر برنجید
 و برخواست و هر دو کوشش او را بمالید اگر چه برای تادیب
 کرده بودند لیکن میل نفس درون یافتند در حال پیشانی
 شده بنشت و آن غلام را بخواند و گفت چنانکه من
 کوشش ترا میدادم تو نیز همچنان کوشش من بمال غلام فریاد
 برآورد که ای امیر چه فرمائی من بنده توام و تو حاکمی بر چه
 بامن میکنی بکن حضرت مبالغه کرد و آن غلام برخواست
 و کوشش امیر میگرفت نرم نرم مالیدن گرفت امیر گفت
 سخت بمال چنانچه من ترا بمالیده ام که قصاص من در
 اینجهان بهتر است از آنکه فردا قیامت بحضور سید
 عالم و جمیع انبیاء صلوات الله علی نبینا وعلیهم اجمعین

شد
 از خون چکان

قصاص گنی چون چند قطره خون از گوش امام روان شدند
شکر خدا تعالی بجائی آورد ای غافل نظر کن که حضرت
امیر قصاص غلام خود بر خود روانداشت باید که توبه
دست تعدی از مسلمانان باز داری **فصل چهارم**
در علی کرم الله وجهه **نقل است** که امیر المؤمنین علیه السلام
الله وجهه برای جهاد بدروازه خیمه رسیدند سنگی بدروازه
خیبر افتاده بود که بوزن شش هزار شش صد و شش من
بود حضرت امیر یک انگشت آن سنگ را بجهنمایند
در تمام خیمه زلزله افتاد و چون انگشت دوم را آوردند تمام
ملک عرب و عجم در شورش آمد و چون سه انگشت در اند
اختند هفت زمین و هفت آسمان در گردش آمدند و مایی
که بر یزید زمین بهنغم است در فیه آمد ای غافل نظر کن
که چنان صاحب قوت و عظمت بودند کای بر تنه و خیمه

مگر ندان که تو نیز می توانی از خودی و تکبر باز آیی **در فضیلت**
امام المسلمین حضرت امام اعظم کوفی رحمة الله علیه
 در حق شان ایشان شعری فرموده **شعر** لقد زان
 البلاد ومن عليها **امام المسلمین ابو حنیفا**
بآیات و اسناد و فقه کما یات الزبور علی
الصحیفة اما ما صار فی الاسلام نور امینا
للرسول وللخليفة فلعنتمه ربنا اعداء زمی
علی من رد قول ابی حنیفة نقل است ای مومن بدانکه
 مرتبه امام اعظم چه مقدار است در خبر است که عبدالحی
 فرشته که بر عرش است و عبد السميع فرشته که بر کرسی است
 یا خود مناقش کردند یکی میگفت دولت مند سخی بهتر است
 از درویش صابر و دیگر میگفت که درویش صابر
 بهتر است از دولت مند سخی پس بر دو بدرگاه رفیع

تحقیقت ظاهر و صریح شهادتی

احسان الی او سدی یعنی

امام اعظم مال دنیا را ندی

ای حدیثی است که در حدیث

ملائی آیت و نور آیت

صیغی است که در حدیث

وج اسلام و در حدیث

امانت رکعت و اول

پیغمبر خدا و اسناد

بشاهانندی پس

لعنت الی او سدی

رب اساری دبی

قال گفتن ما از

و چون دی الی او سدی

و در حدیثی قول امام

جکادی

صاحب

رفتند که ای بار خدایا معامله ما میان فیصل کن حکم آمد پیش
ملایکان عرش بر وید و عرش را هشتاد لکه پانه است
و هر پانزده هشتاد هشتاد لکه فرشته است پیش هر یک
رفتند بیچس معامله را فیصل نکردند باز عرض کردند
که ای الحال کجا برویم باز حکم رسید از خدا عز و جل
که فلان جا، قبه نور است و آنجا بروید پس در آنجا قبه
مباحثه کردند نور پرسید که از جمیع خلقت خدا تعالی کدام کس
فضل کرده است گفتند آدم را باز نور پرسید که از آدم کس
بزرگی دادند گفتند نوح را باز نور پرسید که از نوح کس
کس را فضیلت داده گفتند محمد رسول الله صلی الله علیه
و سلم را باز نور پرسید که محمد رسول الله در دنیا به تو نگرانی
آمد یا بفقر گفتند بقیه نوبت گفت پس در ویش صایه
از دولت مند سخی بتر است فرشتگان حیران ماندند

گفتند

گفتند ای بار خدایا این کدام نور است که چنین معامله فیصل
 کرده حکم آمد که نور امام اعظم است که سراج امت محمد
 مصطفی علیه السلام خواهد شد پس ای مؤمن
 باید که از مذهب حضرت امام اعظم رحمه الله علیه تجاوز
 نکنی تا از مسلمانان نیکان باشی غزالی بنی غیر علیه السلام
برای امت در شب معراج نقل است که پیغمبر علیه السلام
 در شب معراج از معراج باز آمدند حضرت فاطمه زهرا فاطمه
 عنها برای طلاق آن سرور علیه السلام آمد دید که پشت
 مبارک پیغمبر علیه السلام چنان گرم است اگر نان خام بر پشت
 مبارک نهاده شود پخته گردد حضرت بی بی فاطمه چون چنان
 دید پرسید که یا بابا چرا این قدر تن مبارک گرم است فرمودند
 یا بی بی ماری دیده ام عظیم درد دوزخ نام او سیر است چنان
 فراخی دارد که اگر سقف آسمان و بهفت زمین در شکم او

اند از نیک گوشت پر نشود و در شکم آن مار یک طایر
است که نام او عنق است که در پندوی او را چند و میگویند
و او چنان است اگر تمام عالم زمین را مثل دانه چیده بخورد
شکم او پر نشود پرسیدم که این مار برای چیست حکم آمد که
تو هفت بندگان را عذاب خواهی شد که بیکیش گوشت و پو
آنها را بریز و باز بروید سبب سوزش من همین است
حضرت بی بی فاطمه چون این قصه از زبان حضرت علیّه السلام
شنید همون زمان وضو کرد و نماز نفل دو گانه گذارد
و مناجات کرد که آلهی بعوض آن هفت بندگان مراد روز
بینداز که خاطر پدر من غمگین نباشد حکم خدا یغاثد مار را
که تو جسامت خود را بحضرت بی بی فاطمه رفته الله عندها
باشد که از ترس تو از شفاعت بندگان باز مانده هر چنان
قد و قامت خود را در پیش بی بی بنمود هرگز خفت بی بی

چهارم عاق از والدین **بیم** از رحم قطع کنند **هفتم**
 رشوة ستاننده **هفتم** جزیره از مسلمانان گیرنده یعنی و ستاننده
 شماری ای غافل گنه کار و ای عامی بدکار هرگاه که حضرت
 بی بی فاطمه رضی الله عنه برای هفت کس بنده گان چنین
 تلایش کرده و خدای تعالی قبول نموده تو بکدام عمل امید خلایق
 میداری ز هزار ز هزار توبه کن و نماز را برپائی و اگر ستون دین
 است و بر با میکربو اگر فتن حرام است و کم وزن مدد اگر روز
 حشر حق دارد امن گیر تو خواهد شد و از مادر و پدر عاق مشو
 که هیچ طاعت خدایت قبول نمیکند و رشوت خور که شکم تو گزشت
 دوزخ بخورند و جزیره بگیر که آن اهل عیال تو خوانند خور و غذا
 بر تو خواهد شد و در آنوقت هیچ پناهی بجز ذات خدایت
 نباشد و رضامندی مادر و پدر بخوئی که شتیده باشی
 که علقه اوقت مردن زبان از کلمه شهادت بند شده

بود و در خدمت مادر و پدر نتیجه هر دو جهان است **باب**
در بیان در حقوق الوالدین ای مؤمن معلوم کن که حضرت
مخدوم بها و الدین قدس الله سره العزیز کدام عمل
بدرگاه خدا تعالی رسیده بودند سبب اینست که شبی بحضرت
والده خفته بودند چون ^{نصف} شب بگذشت والده از مخدوم
بها و الدین آب طلب کرد حضرت مخدوم برخاست دید
که بسوی خانگی هم خالی افتاده اند باز در خانه هم ایستاده
رفتند دیدند که هم کس در خواب اند فکر کردند اگر خفته باشند
بیدار کنم عذاب است و اگر بی اذن مالک آب به والده بیورم
از قسم شب میشود لاچار همانوقت قدح گرفته بجانب در
رفتند و کروه دریا بود ایام زمستان و شب تاریکی و باران
هم وزید قدح پر آب کرده آورد و دید که والده بیو خواب
تمام شب پیاله بدست گرفته بر بالین مادر استاده ماند که بگذشت

ساعت طلب نمایند تا آنکه وقت فجر شده والدہ مخدوم
 بہا والدین برخواست و آب طلب کرد گفت یا والدہ آب
 تیار است لیکن بسبب سردی برف کاسہ برف کف ایشان
 چسبان شدہ بود چون پیالہ را بدست والدہ دادند فی
 الحال پوست نیز از انگشتان جدا گشت والدہ مخدوم چون
 چنان دید بسیار مہربان شدہ بدی برخواست و دست بردار
 برداشت و گفت آہی فرزند مرا درین جہان و در انجہان مخدوم
 کردانی از ہمون سبب ہمان روز بولایت رسید در خدمت
 والدین چنان فیضیلت است و حضرت خواجہ و پس قریب
 قدس اللہ سرہ العزیز را نیز از خدمت والدین زیارت
 محمد مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم می شدہ بود باینکہ از خدمت
 والدین غافل نباشی و در کتاب در مجلس مذکور است
 چہ حکمت بود کہ اسماعیل علیہ السلام را زیر کار و خلایق

دادند و بر امیر المؤمنین حسن و حسین رضی الله عنهما کار و
روان گشت موجب انیت که مادر اسماعیل علیه السلام
بی بی باجران حیات بود چون حضرت ابراهیم علیه السلام
پسر خود را اقره بانی برد مادر و در حق فرزند دعا کرده بود
الهی این امانت است بتو سپردم سلامت بمن بر سنی
پس در دعا و قبول افتاد و بدله او گرفتند از بهشت
آوردند و مادر امام حسین رضی الله عنه حیات نبود که دعا
مادر و پدر در باب فرزند ان چنان اجابت دارد ای مؤمن
باید که از خدمت والدین غافل نباشی **ایضا** در بیان
عقوق والدین انس بن مالک رفته الله عنه گفت که اندر
محمد بن عمر علیه السلام جوانی بود و بر اعلی گفتند بن حسین
بر طاعتی و عبادت بود چون سخت بیمار شد زارش
بخدمت رسول علیه السلام آمد و گفت شوئی من علقه در

حاله نر جان کنده است سخت عذاب می بیند پیغمبر علیه
 السلام بلال و علی و سلمان و عثمان رضی الله عنه را بمس
 علقه فرستاد چون یاران رفتند علقه را گفتند بگو اشهد
 ان لا اله الا الله و حده لا شریک له و اشهد ان محمدا
 عبده و رسولہ زبانش کار نکرد بلال بیامد و رسول علیه
 السلام را از حال علقه خبر کرد رسول علیه السلام گفت
 ماور و پدر او زنده است گفتند ماور او زنده است حضرت
 علیه السلام گفت یا بلال بسوی ماور علقه برو و از من
 سلام بپرسان و بگو اگر توانی بسوی من آئی و اگر نتوانی
 همانجائی باش تا من نزدیک تو بیایم بلال رفت
 خبر کرد ماور علقه بدست عصا کرده بیامد بنزد یک سید
 عالم صلی الله علیه و سلم سلام کرد و بنش پیغمبر علیه
 السلام گفت یا ماور علقه را است بگو که حال علقه با تو چگونه

بود و اگر راست مگوئی جبرائیل بیاید دروغ تو پیدا نشود پیرزن
 گفت یا رسول الله علقم نماز گذار و روزه دار بود و صدقه
 نیکو دادی فاما من باو بی نخشم بودم زیرا که او زن را بر
 کزیده بود و هر چه او فرمودی کردی و هر چه من گفتی
 پس پیغمبر علیه السلام گفت بحاله ترغ باز دار و پیغمبر علیه
 السلام بلال را فرمود که برو هنرم کرد کن و آتش بیار
 که او را بسوزیم مادرش گفت یا رسول الله او فرزند
 و سیوه دل من است تو او را بسوزی دل بچاره من بسوز
 پیغمبر علیه السلام گفت یا مادر علقم که عذاب اینجهان سخت
 تر و باقی تر از عذاب اینجهان است اگر خواهی که خداستعا
 کردار نامی او بخشد و او را بیا مزد تو از وی خشنود
 شو بختی آنخدائی که جان من بقبضه حکم اوست که نماز و
 روزه و صدقه علقم دست برداشت و گفت یارب تو خدا

ثنات گفتن ۱۲

پیغمبر کو در دلتا تو از وی

پیغمبر کو در دلتا تو از وی

در حق کواه

بر حقی که او باشد که من از علقه خشنود شدم پس
 بنمیز علیهم السلام گفت یا بلال به سویی علقه برو و بنک
 که حال او چون است چون نزد یک او آمد آواز شنید که عقیقه
 لا اله الا الله محمد رسول الله پس علقه در حال بفرمان خدای
 عز و جل وفات یافت رسول علیه السلام بیامد فرمود
 تا اورا شستند و کفن کردند و برو نماز گذاردند پس بعد
 دفن بر سر کورا و استادند و گفتند ای جماعت مسلمانان
 هر که زن را برادر خود برگزیند لعنت خدای عز و جل بر او
 باشد نه فریضیهائی او پذیرند نه تطوع او و حق سبحانه
 در قرآن مجید فرموده است ان الشکر لی و لوالدیک
یعنی شکر گذار مرا و پدر خود را شکر گذاردن این دو
 نعمت آنست که اندر شبان روزی پنج نماز کنی و شکر گذاردن
 مادر و پدر آنست که اندر شبان روزی پنج بار دعا کنی و نیز

گفتند مراد و پدر را بر فرزند ده حق است **اول** چون
 او را جامه بپوشد اگر تواند بد **دوم** چون او را طعام بپوشد
 طعامش بد **سوم** آنکه چون او را خوانند اجابتش کنند
 و حاضر آید **چهارم** چون محتاج کردند خدمتش کنند **پنجم** آنکه چون
 او را کاری فرمایند فرمان ایشان بجای آورد و مکر او را معاض
 فرمایند **ششم** بایشان سخن نرم گویند و سخت و زشت
 نگویند **هفتم** آنکه او شان را بنام نخوانند **هشتم** آنکه از پیش ایشان
 برود چون بندگان درم خریدند **نهم** آنکه آنچه خود را به پسندد
 آنها را همان پسندد و آنچه خود را نه پسندد بر او شان نیند
 نه پسندد **دهم** آنکه در حق او شان و عاتیک نکند همچنان
 که خود را در خلاصه الحقائق آورده است که امام زین الع
 بدین با ما در خود طعام نخوردی و با مردمان بخوردی
 از وی پرسیدند که امام با ما در خود چرا طعام نمیخورد گفت

حج بیت الله گذارده ام پس رسول خدا گفت بدان خدای
 نه فرستاد مرا پیغمبری که حق گذاری تو یک ذره او
 نکرد و رسول علیه السلام فرمود چون ترک دهنده و عالم
 مایور و پدر منقطع گرداند خدا نیماز و رزق را در دنیا
 آورده اند که در عهد رسول علیه السلام جوانی بود صالح روزی
 بر کور مادر و پدر گذشت بگریست و گفت یارب بدرستی
 که مادر و پدر من بیرون آمدند از دنیا مسلمان بوده اند و
 بنیوشک نیاورده اند و اگر باشند در عذاب تو پس عذاب
 مرا بجائی ایشان در دنیا و آخرت و ایشان را از او کن
 پس وحی گردانید تعالی بسوی پیغمبر صلی الله علیه و سلم
 که بگو آن جوان را که پروردگار تو ترا و مادر و پدر ترا بسیار بد
 بدان پنهانی که تو کردی در حق ایشان آورده اند که در روز
 قیامت پرسیده شود فرزند از نماز پس از آن از حق مادر

و پدر پرسیده شود زن را از نماز پس از آن از حق شوی
و پرسیده شود بنده از نماز پس از آن از حق مولی آورده
انکه که مردی مادر خود را در خواب دید راهبیه نام بود پس
مادر را گفت حاجتی دار گفت همین حاجت دارم
که زیارت من نکذاری و مادر بدعائی خیره یادگینی بدرستی
که بآمدن تو مرا روز آدینه فرشتگان بشارت میدهند
چون تو بسوی من می آئی مرا میگویند یار ایه این لیسر
تست بدرستی که پیش تو آمده است پس من شاد شوم
و شاد شوند مردگان که در حوای من اند در خبر است
از تفسیر مفتی رسول علیه السلام فرمود هر مؤمنی که این
آیت بخواند و له الکبریا فی السموات و الارض و هو الغفور
الحکیم و از پس آن بخواند و له الملک فی السموات
و الارض و هو الغفور الحکیم و ثواب این آیت نامی

بر ما در و پدر بخشد چنانست که هم حق ایشان گذارده
 باشد **در کفایه شعبی** مردیست که امیر المومنین
 علیه السلام خطاب رضى الله عنه روزی بیرون رفته بود و یاران
 همراهِ او بودند زنی را دید که پیر ضعیف بالا پشت سوار
 کرده پیداشد امیر المومنین آن زن را گفت چیست
 این مشقت تو که می بینم آن زن گفت یا امیر المومنین
 رضی الله عنه این پدر من است مزاج این چون بچکان صبی شود
 بر ساعتی آرزوی میکند کاهی طعام و کاهی آب
 میخواهد محتاج است به پدرش چنانچه بچه خورد و هرگاه
 که غایب میشود می گریه و مرا میخواهد پس هر گاه که
 میروم این را بالا می پشت خود میدارم و از خود جدا
 نمیکنم تا بر ساعت که بچهنه میخواهد میدهم امیر المومنین
 علیه السلام تعالی عنه در تعجب و یاران را گفت که چه

میکوید این زن را حق پدر تمام کرد و ایران کفند بای
پس امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه گفت من هم
میکویم این زن حق پدر ادا کرده است بلکه یاوت
پس آترن گفت یا امیر المؤمنین غلط گفتی من
حق این ادا نکرده ام بدست که برورش این و حق
من بهتر ازین برورش من بود زیرا که در آنچه من چه
بودم این مرا پرورده است و قیام نموده است بخدمت
من و میباید داشته است اسباب من و رنج من کشیده
است و تمنا برده است بخیر من و ناخوش بودند
بموت من و من اگر چه خدمت میکنم ولیکن مرا این
را آرزوی میبرم پس امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
گفت که هرگز از مردمان فیه در است ترازین نیست
که راست گفت **آورده اند** که در سمرقند مردی بود که

از رحمت استسقا شد نذر کرد اگر خدا ایتعالی مرشفا
 دهد و صحت کرد در چه حاصل کنم روز آدینه برو
 مادر و پدر صدقه بدم اورا صحت شد و نذر بجائی می
 آور و یک روز آدینه اورا بیج چنه حاصل نشد
 که صدقه دهد عالمی را پرسید که چه کنم عالم گفت
 مرا و را که پوست خمر بوزه جمع کن و پیش دراز گوش
 بیند از از عهد نذر بیرون خواهی آمد او هم چنان کرد
 در آن شب والدین را بخواب دید و پرسید گفتند که ای فرزند
 از تو خوشنود باد خدا ایتعالی که ما را طعام و آب میداد
 و مایان آرزوی مند خمر بوزه می بودیم امروز ما را
 خمر بوزه خورانیدی از خمر بوزه نائی بهشت آورده اند
 که آنیری در خراسان نوح نام بود بعد نقل ویرا
 با طوطی خواب دید و پدر را گفت ای امیر بد گفت

ای پسر امیر بکونی اسیر بکونی امارت رفت کنان
و مظلما بماند ای پسر چون تو گوشت بخوری و تخوانی
که بماند پیش کرب و سک اندازی ثواب آن بنام من
میکنی که مرا آرزوی گوشت شده است پس ای
مؤمن می باید که بهر حال خیرت کنی و مردگان را
فراموش نسازی که محتاج تر اند **اب در بیان**
حق قبیل و همایکان بجای باید آورد نقل است
که یک مرد هندستانی او را می گفتند مردی صالح و
نیکیست بود برای اسود کی حج از قبایل خود قطع
کرده بعیال و اطفال خود آمده بملکه شریفه سکونت
گرفت بعد از چند مدت وفات یافت و شخصی
بود که نزار و رزم در خانه او امانت داشته بود و بعد از وفات
او از اهل بیله او طلب کرد و او را جواب داد که ما را چه **خیریت**

که خداوند

که خداوند خانه او را گشاده داشته بود آنمرد حیران و بیرون
 و غمناک شد پس نزد عالمی در مسجد درآمد عالم از او
 پرسید چرا حیرانی گفت ای مولانا هزار درم ببردند
 و ستانی سپرد و بیدم او فوت شد از کدام کس طلب کنم
 عالم او را جواب داد که او مرد نیکخت و صالح بود و بر و بر
 چاه زمزم آواز کن که او مرد بهشتی است جواب خواهد
 داد و آنمرد آمده بر لب چاه زمزم آواز کرد هیچ جواب
 نداد باز پیش عالم آمد و گفت یا مولانا هر چند در چاه
 زمزم آواز دادم هرگز جواب نداد آن عالم حیران ماند
 و افسوس خوردن گرفت و گفت حیف باشد شاید
 که آن مرد در دوزخ رفته باشد گفت ای مرد برو
 بالائی برهوت نام مقام است که غنیر دوزخ است آنجا
 برو و کن پس آن شخص بر همان چاه آمده آواز کرد

و گفت ای مسوهندستانی یا دوار ی که تر از ار درم
بطریق امانت داده بودم کجا داشتی من عاجزم و محتاج
ام و در حال آن مرد از غدیرو و زخ آواز داد که در فلان
جایی کنج و در خانه خود نگهداشته ام برو از خانه بنده
طلب کن که ترا خواهند داد و در آن زمان از اهل و زخ
و پشت از هر دو مقام معلوم گشتی چون آنمرد خاطر از
درم خود جمع ساخت پرسیدش که ای فلان حقیقتی
خود بگو که تو مرد صالح بودی بکدام کناه و در و زخ رفتی
گفت ای نیکبخت نماز و روزه و حج بجا آورده ام ولیکن
از قبیل خود قطع کرده بودم ازین بسبب در و زخ رفتم زیرا
خدا در وطن من رفته آواز می دهد که همه کس در وطن خود باشند
و هیچکس از قبیل خود قطع نکند ای مؤمن ز بهار ز شارب
از رحم خود قطع نکنی که از پیغمبر علیه السلام نیکو نیست

عالم و بیان آنکه ابو جهم لعین
به پیغمبر علیه السلام چنانچه
بر او تعظیم کرد و حضرت
السلام قطع فرمود

مقتضیات آنکه پیغمبر علیه السلام چنانچه امت کشیده و نیز
از قبیله خود قطع نکرده **نقل است** که یک روز در اهل
قریش از اهل قبایل حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم
شادی عروس بود که وی علیه السلام بخد مت رسول
علیه السلام آمد گفت یا محمد صلی الله علیه و سلم حق تعالی
ترا سلام رساننده و فرموده که در قبیله تو شادی
است آنجا برو حضرت علیه السلام چون در آنجا رسیدند
ابو جهل لعین که عم پیغمبر علیه السلام از قبیله بود هم خویش
را آواز داد که محمد صلی الله علیه و سلم بغیر طلب من آمده
باید که هیچکس بر او تعظیم و تکریم او قیام نکند تا باز برود
هرگاه که آنحضرت علیه السلام در آنجا رسیدند هیچکس
تعظیم بجای نیاورد و راوی میگوید که جایی نماند و محمد صلی الله
علیه و آله بجا نماند بجای نعلین نشست ابو جهل دید که محمد

صلی الله علیه و سلم بر نخو استه باز گفت چون آب برای
شستن دست آوردند دست محمد صلی الله علیه و سلم
را نشوایند تا باز بروند و همچنین کردند چنانکه ابو جهل علیه
گفته بود اما پیغمبر علیه السلام از جای خود بر نخو استند ابو
جهل لعین حیران ماند باز گفت چون طعام آورید پیش
پیغمبر علیه السلام نه بنید که آخر باز خواهد رفت چون طعام
آوردند پیش پیغمبر علیه السلام نه داشتند و هر کس آن بخورد
طعام مشغول شد اما آنحضرت علیه السلام نان جو
و کوزه آب همراه داشت بخوردن مشغول شدند نظر کن
ای مؤمن پیغمبر علیه السلام تا محمدی بی تعطلی کشیدند و لقمه
از قبایل خود قطع نموده دای عاصی کنه کار از قبایل خود
قطع نکنی و رشوت از کسی نگیری که لقمه محنت بهتر است
از صد لقمه شبیه و چرا که پیغمبر علیه السلام از محنت مشغول

عارف کرده اند **باب پنجم** در بیان محنت کربین پیغمبر علیه السلام
نقل است که حضرت علیه السلام بیت و پنجروز بفاقه
 گذشت هیچ طعام در آن روزها موجود نشد بخانه جنت
 خاتون زهرا رضی الله عنها و آمدند که شاید حضرت امیرالمؤمنین
 علی کرم الله وجهه گوشت شکار آورده بودند چون بدروازه
 بی بی صاحبیه آمده سه مرتبه آواز کردند حضرت فاطمه شنید
 اخبر الامر آنحضرت صلی الله علیه و سلم به پیشش شده بر
 زمین افتادند بعد از ساعتی بخاطر بی بی گذشت که سالی
 بر دروازه من آمده بود خبر او را بیکسرم چون بر دروازه رسیدند
 دید که فقیرین پیشش شده بر زمین سر تکیه افتاد و خواست
 که باز کرد حکم رب العالمین در رسید که یا بی بی خبر این سائل
 بیکسرم که این پدر تو محمد صلی الله علیه و سلم است هرگاه حضرت بی بی
 اطلاع شد قربان بعد هزار جان بر سر آنحضرت علیه السلام

ورسید و گفت بنمردار یا بابا من قریبان توام موجب بیست
که تو چنین پیوش شده و در اینجا افتادی فرمودند بسبب
که سنگی گفت یا بابا بر من ملامت مگیر که مرا شی روز است
بفاque و بصارت از چشم من کم شده برای همین شمارا
شناخته ام بعده آنحضرت علیه السلام هنگام برآمدن
نظر کردند که از خانه بی بی فاطمه دودی بر می آید و در خاطر
شریف تصور کردند که در و برای طعام می باشد شاید
که بی بی از من پرده کرده باشد بروم نیکو استفسار کنم باز
حضرت علیه السلام اندرون خانه درآمدند دیدند که در یک
بر آتش سوار است سر پوش کرده است سر پوش دیگر را
دور کردند نظر کردند که سنگی زره در میان دیک است ف
مودند یا بی بی سنگی زره و در یک چرا انداختی گفت یا
بابا امام حسن و حسین از سختی فاقه بجان آمده و در

طعام بکنند برای ولداری این سبکچه در یک انداخته ام
 که بار بامید طعام آسوده باشند نباشد که از نا امید
 میگردند پیغمبر علیه السلام از حضرت بی بی فاطمه چون این سخن
 بشنید گریان بجانب جهنم روان شدند چون چند گریه
 رسیدند دیدند که شبانی رومه کوفندگان میخواند شبان گفت
 که ای نسکیخت از کجایم ای پیغمبر علیه السلام گفت از مدینه
 می آیم گفت پیغمبر آخر الزمان را می شناسی که برای او چنین
 نیاز برده علاحد نکند آشته ام حضرت علیه السلام فرمود
 اختیار داری دمی یا ندی لیکن مرا جانی نیست گاه که
 من انجام مشقت کنم شبان گفت اگر خواهش داری
 که مشقت کنی پاره پیشتر برو که قیصر نام پادشاه روم است
 و صاحب حشمت و شکر است و بسیار و میشان
 در آنجا جمل مردان جمع شده و لو آب از چاه

میکشد و هر یک را ده ده خرما جوهره میدهد اگر تو نیز در
آنجا برسی شاید که در اجوزه داران داخل شوی حقت
پیغمبر علیه السلام در آنجا رسیدند دیدند که چهل کس جمع شده
دلو آب از چاه میکشند و اسبان و میشان را آب می نوش
پیغمبر علیه السلام گفت ای یاران مرا نیز درین محنت داخل
بکنید گفتند حکم از بادشاه بخواه پس کسان رفته به بار
شاه قیصر خبر کردند که شهنشاه نیکوروی و نیکو خوی از مدینه
برآمده است میخواهد که دلو کثیف آب بکند بادشاه گفتند حکم از
بادشاه بخواه پس کسان رفته به بارشاه قیصر خبر کردند
که شهنشاه نیکوروی و نیکو خوی از مدینه برآمده است
بادشاه قیصر خود بیرون آمده دید که مردی پسندیده
افعال و حسن الوجه است گفت ای فلان تو چرا محنت
میکنی که من چند اسبان برای پیاده محمد آخر الزمان

علیه السلام تیار کرده ام اگر در اینجا بمانی منم بجز این مال
 بدیم که تمام عمر از مشقت کردن بری حضرت پیغمبر علیه السلام
 فرمودند که من قاصد نیستم که اسپان ترا اینجا برم تو دانی آن
 داری بپایانه ولیکن مرا مطلب محنت است اگر اجوره
 بدی محنت بکنم باز شاه گفت من اجوره داران مقدر
 و قدیمی دادم ده ده خرما بهر یک میدهم اگر تو نیز دلوش کنی
 بیا و خرما میدهم پیغمبر علیه السلام گفت اگر من تنها بجای
 ده کس دلوشتم تا چه قدر اجوره دهمی گفت تا هم دو خرما
 عاقبت الامر پیغمبر علیه السلام قبول محنت دلوش کرد و باد
 شاه در خانه رفت و طعام برای آنحضرت علیه السلام
 فرستاد هنوز یک لقمه در کام فرو نیندوده بودند که وحی نمود
 پیغمبر علیه السلام در رسید و گفت یا محمد حق تعالی السلام
 میفرماید و میفرماید که امام حسن و حسین از سختی فاقه

بهلاکت رسیده اند و تو چگونه ملیده می خوری پیغمبر علیه
السلام لقمه از دهن مبارک باز بر آوردند و گفتند الحمد لله
که هنوز حکم این درین بر ما چنین است باز بدو کوفتی مشغول
شدند هنوز نصف موائی که بادشاه آب نخورده بود
که حکم شد و حی را که حبیب من بسیار محنت کرده و مانده
شده رس بکسل و دلو را در چاه بینداز که مانی از محنت
کردن بیاساید مگر جبرائیل علیه السلام بحکم حق تعالی
رسن و دلو را در چاه انداخت خبر بهار شاه قیصر برودند
که شخصی از مدینه آمده رسن و دلو را در چاه انداخت
بادشاه در غصه شد بعضی کوئند که حضرت علیه السلام
را طبایخچه زد و بعضی کوئند سخت و پیوده گفت که
چرا رسن در چاه انداختی پس حضرت علیه السلام از
سختی او بی تاب شده بر زمین افتادند و دم بر دم

بشکر خدا تعالی مشغول شدند که رضای خداورین است
 بعده آن بادشاه پیغمبر علیه السلام را رخصت کرد که بجای
 و بگرفته مشقت کن حضرت علیه السلام بجائی دیگر آمد
 ند که شنبه حبشی بر کرسی زرتشته و چند نفر در
 ران بکار کل گذاشته حضرت فرمودند مرا م مطلب فرود
 هست گفت بیا تو هم فرود رکن حضرت فرمودند فرود
 ری میکنم بشرطی که سه چیز را معاف دار و مانع
 نباشی اول چون وقت نماز آید دوم سائلی سوال
 کند سوم هر جائی که خواب کنم اختیار دارم حبشی
 قبول کرد پیغمبر علیه السلام فرود رکن گرفت چون
 شام می شد فرود رکن گرفته میکردند و خدا تعالی
 رایا میکردند لیکن از درد و سختی طبایح آه آه میگفتند
 روزی حبشی جنت و جوی انحضرت علیه السلام کرد

و دید که در گوشه نشسته خدا را یاد میکند عذر معذرت
بجا آورد و گفت ای فلان خطا کردم که هم چون تو نیکو
را بفار کل نگاه داشته ام بعده وحی بخدمت پیغمبر علیه
السلام رسیده و گفت یا محمد خدا تعالی ترا سلام میرساند
و میفرماید که احوال خود یک یک پیش آن حبشی ظاهر
میکنی که آن حضرت بلال همان است مؤذن مسجد تو خواهد
بعده سرور علیه السلام حالت خود را یاد و ظاهر کردند چشم
گفت ما را این خود فرمائی حضرت علیه السلام فرمودند
بگو از صدق دل لا اله الا الله محمد رسول الله چو بشرف
ایمان مشرف گشت پیغمبر علیه السلام اوز او بغل نمود
که رفتند حضرت بلال جمله مال و متاع خود را تصدق آن
پیغمبر کرد و چیزی که باقی ماند بر شتران بار کرده همراه پیغمبر
علیه السلام در مدینه رفت و بعده قیصر بارسال

معلوم شد که پیغمبر علیه السلام در شهر من آمده بود افسوس
 نکرد که خبر این شکر نکرتم و این شکر قدوم او سعادت
 حاصل نکردیم و از بدبختی خود نادانسته طماچهره
 مبارک او زدم اندیشه کرد و گفت سزائی دست
 مرا آنست که بپریم و بخدمت پیغمبر علیه السلام بریم و
 خطا را معاف کنانم همچنان کرد و روایت میکند که
 دست بریده بجانب مدینه روان شد و چون نزدیک
 مدینه رسید و حی بخدمت علیه السلام آمد و گفت یا
 پیغمبر خدا ایضا ترا سلام میرساند و میفرماید که قیصر نام
 مبارک است بخدمت تو میرسد باینکه خطا و اورا نه
 که بتو ایمان خواهد آورد و چون قیصر بخدمت پیغمبر علیه السلام
 رسید سلام کرد و تواضع بجائی آورد دست خود را بریده
 به پیش آخفت علیه السلام نهاد و گفت ای رسول

خدا همون دوست بد بخت من است که بابت آن دلیری
کرده بودم پیغمبر علیه السلام بر ما معاف کردند و باز دعا
کردند که الهی دست این را باز درست کن بحکم خدا ایتعا
باز دست او درست شد بعد ایمان بروی پیغمبر علیه السلام
عرض کردند و فرمودند که ای قیصر بگو از صدق دل لا اله الا
الله محمد رسول الله ای مؤمن بدانکه خدا ایتعا چه فضل و کرم
در حق پیغمبر علیه السلام فرمود یا وجود چنین کرم چه قدر
محنت و مشقت بر خود قبول کردند و برضای الهی شاکر شدند
ای عاصی و غافل شرم نداشت که بیک فاقه کمر بر حرم پیغمبر
زینهار زینهار توبه کن و لقمه حرام مخور و حلال را حاصل
کن تا لذت ذکر الهی یابی و چه کمالی عبادت نیست
که لقمه شبیه میخورند آهای جمله مسلمانان را از لقمه حرام
نگاه دارند بمنه و کرمه **نقل است** در بیان آنکه چه خوب است

است که پیغمبر علیه السلام از مکه بجانب مدینه رحلت
 فرمودند سائل بخندست و تحول مقبول آمد و گفت
 ای پیغمبر خدا اگر سینه ام اگر چیزی توفیق داریده که از قافله
 بجان الکعبه آمده ام حضرت علیه السلام فرمودند باش که
 من از خانه چیزی گرفته بیارم حضرت علیه السلام چون در
 خانه درآمدند از خانه جمله حرما، طلب کردند سوائی آب
 سبوی چیزی دیگر نیافت بعضی گویند نه حرم بودند و بعضی
 گویند هاشمیه و بعضی بیت یکم نیند باز برگشت آمدند و
 سائل را جواب دادند فقیر بسیار پریشان شد و گفت
 ای دوست خدا اگر در خانه تو چیزی موجود نبود ^{حرام}
 زود جواب ندادی که تا از قافله دور نمی افتادم و حی از
 درگاه رب العزت در رسید که خدا ایستاده فرموده سائل
 مرا زود کرده از شامت او تراشت سال از مکه جلاوطن

خواهم کرد و هیچ مؤمن معلوم کن که در آنوقت در میان
مکه و مدینه دوازده سال راه بود پیغمبر علیه السلام غلبه
شدند و میکرستند و مناجات میکردند که ای بار خدایا
بایمال و اطفال کثیر بدو سوار این قدر مسافت راه
چگونه طی خواهم نمود حکم شد غلایجان را که طنابهای
زمین را بکشند بنابر آن بسبب رفتن آن حضرت صلی
الله علیه و سلم از دوازده سال راه دوازده منزل است
ای مؤمن نظر کن که از رد کردن یک سبیل چنان حالتی
بر سر پیغمبر علیه السلام واقع شد ای عامی کنه کار
ندار که وقت خوردن طعام نیز لقمه سبیل را نمی
دهی قال الله تعالی من سمع اسما من اسماء الله شوا
و یقول جلا جلاله اعطاء الله له ثواب ختم القرآن
و النجوم قال النبی صلی الله علیه و سلم من سمع اسمی

صلوات الله علیه وسلم جعل الله قبره مکه و حبه یغنی
 پیغمبر علیه السلام فرمود هر کس ^{بسم الله} اسم مرا شنود و بمن
 درود فرستد خدا ایتها گرانند قبر او را مشک و عنبر
نقل است که شیخ احمد بروی چون بجانب کعبه شریفه
 قصد کرد بهر قدم ختم کرده بمکه شریف رسید حکم در
 گاه رب العالمین در رسید که ای شیخ محنت تو قبول
 کردم بخواه آنچه میخواهی گفت ای بار خدا یادیدار پیغمبر
 علیه السلام میخواهم و آرزو میکنم که در قبر من حلها مشک
 پیدا شود چون شیخ بروضه مبارک رسید شکاف شد
شیخ اندرون درآمد دید که آن سرور علیه السلام بر تخت
 نور نشسته و حور و قصور هزاران هزار بخدمت پیغمبر
 علیه السلام استاده اند که از حد بیان متجاوز اند حضرت
 علیه السلام حضرت علیه فرمود با شیخ آنچه مراد داشتی

حاصل گزینی اکنون برو در دنیا شیخ گفت ای پیغمبر
 علیه السلام این نعمت را گدشته بکجا روم همون زمان
 وحی بخدمت پیغمبر علیه السلام آمد که حدیث خود را بایشان
 بگو که خاطر او تسکین شود و باز بدینارود حضرت علیه
 فرمود قال النبی صلی الله علیه وسلم من سمع اسمی و یقول
 صلی الله علیه وسلم جعل الله قبره مکاه و عینه کرمکاه
 که شیخ این حدیث از زبان مبارک حضرت شنید
 و رو گرفت و چون بمرد داخل بهشت شد قبر او جله خود
 شبوی و عین کشت ای مؤمن ترا باید که از فرستاد
 مسلوته بر پیغمبر علیه السلام غافل نباشی **نقل است**
 حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه هر که بگوید یا صدیق
 گفته شود در فی الله عنه روزی مقرر جبرائیل علیه السلام بخد
 پیغمبر علیه السلام نشسته بود که حضرت صدیق اکبر

حضرت جبرائیل

حضرت جبرائیل علیه السلام برخواست و تعظیم بجا آورد
و بعد از آن اصحاب دیگر آمدند و مقره جبرائیل علیه السلام
برخواست و بفرموده السلام آمد و دایا اخی جبرائیل علیه السلام
چشمه موجب است که تعظیم حضرت صدیق اکبر بجا آورد
و از آن اصحاب دیگر برخواست و گفت ای دوست خدا
صدیق اکبر اوستا من است حضرت فرمودند چگونه گفت
آن روزی که خدا امتعا خواست که آدم علیه السلام را خلیفه
زمین گرداند و فرشتگان جلده عرض کردند که ای بار خدایا
پسران آدم علیه السلام در زمین فساد خواهند کرد چنانچه
فرموده است قالوا اتجعل فیها من یفسد
فیها ویسفک الدماء من نیز خواستم که چیزی در حق
حضرت آدم بگویم روح صدیق اکبر دست بر زبان من
نهد که تو در حق آدم چیزی نگوئی پس نگفتم نزد یک خدا

۱
تعالی عزیزتر شدم از آن سبب او ستاد من است بنا
بر آن تعظیم بجا آوردم ای من هرگاه که روح صدیق
اکبر رفی الله عنه چنان بزرگی او عظمت داشت صد لعنت
است بر جان رافضی که در حق حضرت صدیق اکبر کلمه کند
فقیهیت دوم در بیان حضرت عمر رفی الله عنه ^{نقل است}
مقدم مؤخر نوشته شد **نقل است** که روزی شبانی از
جنکلی فریادکنان که آه یا عمر آه در شهر مدینه درآمد و تمام
مردم شهر مدینه جمع شدند و گفتند که ای شبانی دیوانه
شده این کرب چه می کنی گفت حضرت عمر خطاب فوت
شده اند گفتند ای نادان وای وای که ما و شما مدینه را
هیچ خبر نداریم و تو از جنکلی چگونه معلوم کردی گفت برو
از خانه حضرت عمر معلوم کنید اگر همچین است من دست
گفته ام و اگر خلاف باشند هر چه دانید بمن بکنید چنانچه

کسان در خانه امیر رفتند خبر یافتند که حضرت امیر
 از دنیا رحلت فرمودند همگی آن حیران مانند و گفتند
 ای شبان توقیف حضرت امیر چگونه معلوم کردی گفت در خلافت
 حضرت عمر گاهی کرک در رمه من نیفتاد بود امر و ز چند
 که سفندان مرا دیده اند دانستیم که حضرت عمر قوه شده اند
 ای مؤمن هرگاه که در بارش ای ایشان کرک در رمه
 نیفتاد کرک و بره و ریجاء می جریدند صد هزار لعنت
 بر جان رافیه که در باب ایشان کلاه کند و تهمت زنا و غیره
 ایشان حضرت عبداللہ کند فضیلت سیوم حضرت عثمان
 رضی اللہ عنہ **نقل است** که یک خشت از بناء حوض کوشش
 شکست شد حکم خدا تعالی بجلالیکه در رسید که آن خشت
 را در دست بکنند هشتاد و یک سال فرشتگان محنت کردند
 بر کز دست نشد فرشتگان عرض کردند که ای بار

نخ

خدا یا هر چند محنت و زنج کشیدیم خشت درست نمیشود
حکم آمد که حضرت عثمان را بیاورید تا او نظر اندازد و چون
حضرت عثمان نظر مبارک انداخت فی الحال خشت
شکسته کوثر درست شد ای مؤمن معلوم کن که هر
حضرت امیر را که فرشتگان هشتاد و یک سال را محنت
کردند خشت شکسته درست نشد و هرگاه که حضرت
امیر نظر انداخت بحکم خدا تعالی درست گشت چون
حق تعالی چنین فضیلت را بایشان عطا کرده باشد
صد هزار لعنت بر رافضی که کلمه کند حضرت عثمان را فضا
چهارم در بیان حضرت علی کرم الله وجهه
که ابوذر نام اصحاب روزی همراه پیغمبر علیه السلام بکوش
صحرا بیامد و یک جانوری از بسیار ذکویهوش شد
بر زمین می افتد و بازمی پرد ابوذر بدرگاه باری تعالی

منجاة

مناجات کرد که الهی این جانور را بمن گویا کن بحکم خدا
 تعالی جانور در سخن و راندن و زور پرسید که چه ذکر میکنی
 گفت شکر نعمت حق تعالی میکنم گفت بکدام نعمت
 هرگاه که نشسته میشوم میگویم رحمت باد بر دوستان حضرت
 علی پس تشنگی من دور شود چون گرسنه می شوم میگویم
 لعنت باد بر دشمنان حضرت علی پس سیر میشوم ای
 مؤمن هرگاه که جانوران هوا از دوستی ایشان چنان خوا
 شوقت اند صد هزار لعنت است بر جان خارجی که
 دوستی امید نکنند و بر رافقی که در باب ایشان کلمه کند
 چرا که قول حضرت علی است دوستان من انکس اند که بمو
 راتبت مراد ویت دارند و دشمنان انکس اند که
 دوستی ستم کس اصحاب ننمایند و مراد اخل کنند در بیان
آب غسل حضرت علیه السلام در نجات المسلمین

مذکور است که آب علی بن عمر علیه السلام در چهار
شیشم نگاهداشته اند که ملائیکان وقت مرده در
وین بنده می اندازند که از برکت او از دنیای سلامت
ایمان رود ولیکن چهار بنده اند که آنها را آن آب نصیب
نشود اول آن بنده است که امانت کسی را خیانت کند
ثقل است که روزی حضرت علی کرم الله وجهه حضرت
بی بی فاطمه رسیدند که ای دختر حضرت پیغمبر علیه السلام
از جمیع پیغمبران کدام پیغمبر دولت وافر داشت گفت مگر
سلمان علیه السلام پس حضرت علی گفت که من شنیده
ام که مگر سلمان علیه السلام کار خیر دختر خود کرده و داده
خود را یک کلاه ای داده است که مرصع بود از هفت صد
مروارید بر هر مروارید تمام دینار اقیقت داشت پس
تقاین است که دیگر چهار بیش از بیش داده باشد لیکن

که بخواهد بخاطر بی بی این سخن امیر بمثل تیر در سینه خلیفه
 ازین معنی که حضرت علی کرم الله وجهه که بی بی فاطمه را
 طعن زد که من داماد پیغمبر علی السلام اخلا الزمان شدم
 ناراحت چه باز داده اند بعد از چند روز حضرت بی بی از دنیا
 رحلت فرمودند حضرت علی بی بی را در خواب دید که بر
 وازه جنت است که اند و رضوان بهشت داخل شدن نمید
 امیر رسید که ای دختر پیغمبر تو خاتون بهشت بودی چرا بر
 در وازه استاده ماندی گفت یا امیر سوزنی از همایه
 گرفته بودم و او از من فراموش شده اکنون از من
 طلب میشود و میگوید که اگر سوزنی همایه نرسانی
 تا قیامت ایستار خواهی ماند حضرت امیر چون از خواب
 بیدار شد سوزن جسته حواله آن همایه نمود بعد
 شب دیگر حضرت امیر المؤمنین حضرت بی بی را در خواب

دید که بر تخت نور بهشت نشست و هزاران هزار حور و
 بسته خدمت ایستاده اند و یکی دختر و یکی نیز بچه
 زیور را قیمتی منتظر خدمت بی بی استاده امیر المؤمنین پرسید
 که ای بی بی مرتبه تو چنان که بود معلوم کردم که حوران بهشت
 جله خدمت تو دست بسته است! اند و لیکن مرا معلوم کن
 که این دختر کدام است بی بی گفت که یا امیر! آن کنی که روز
 بمن طعن زده بودی که بهتر سیلان دختر خود را بنویز تا
 قیمتی کار خیر کرده همان دختر را خدا بفرستد امروز در بهشت
 غلام من گردانیده ای غافل برگاه همچون حضرت بی بی فاطمه
 برای سوزن بر دروازه بهشت است! که مانند همچون تو مدبر
 کی خلاصی خواهد شد که مال مردم بیکانه میخوری باید که تو به کنی
 تا از آب غسل آنحضرت علیه السلام محروم نمایی و بهره یابی
 ایضا بنده دوم آنست که دختر بالغ خود را بی نکاح شمع زنگنه

و کار خیر کرده اند که پیغمبر علیه السلام و دختران خود را در ایام
 فراخی آنحضرت علیه السلام که خدا کرده اند مگر حضرت بی بی فاطمه
 را که در آن روز سوائی آب سیوی چینی در خانه موجود نبود
 در خبر است که کار خیر حضرت بی بی فاطمه رضی الله تعالی عنها در عمر
 شانزده سالگی بوده و چهار حضرت بی بی اینست یکی
 آسیا ملک دوم سجاده سیوم کوزه چهارم دسته عاج پیغمبر
 منلی پنجم بالش ششم بوریا هفتم مواک اسب
 حضرت صدیق اکبر برداشته است و سجاده و کوزه حضرت
 عمر خطاب و بالش را حضرت پیغمبر علیه السلام که از خدمت پنبه
 از پوست خرما خام پر کرده بودند و بالش از پوست بز ماده
 بود که حضرت علیه السلام در بغل مبارک خود برداشته
 بودند و چادر که بر تن حضرت بی بی بود بعضی گویند مقدسه
 تر بود و بعضی گویند بیت یک رقعه مرقع بود بانیالت

سماخ کرده بودند نباشد که از ایام بلوغت روزی بران زیاده
شود پس چون پیغمبر علیه السلام بالش را در بغل مبارک
خود انداخته بود تمام محله خوشبو شده و مردمان حیران بماند
که پیغمبر علیه السلام خوشبویی بحضرت بی بی سیدیه داده است
باید که پیش حضرت علی کرم الله وجهه برویم بمقام قدری
عطا کند که رسوم زمانه است که چون کار خیر میکنند
بهم عثری خود میدهند پس چند کسان جمع شده پیش انبیا
آمدند امیر آنها را بخدمت حضرت علیه السلام آورد پیغمبر
علیه السلام فرمود اگر خوشبویی دنیا طلب میکنید باید آرد
نخواه ماند و اگر خوشبویی آخرت میخواهید میهم گفتند
ای رسول خدا قبول کردیم پیغمبر علیه السلام فرمود در بند
که بر من صلوة خواهد فرستاد خدا تعالی قبر او را تاقیامت معطی
خواهد ساخت پس ای مؤمن باید که بدو مشغول باشی

و دختران بالغه خود را بکند اگر کسی بترک آن بنده نظر کند
 همه اشیاء بروی لعنت میکند مگر از بی بی فاطمه خاتون
 بهشت و دختر تو خوب نیت در خبر است که خدایتما میفکند
 که بنده قرض کشیده و دختر بالغه را که خدای نماید اگر قرض آوا
 شکرده نمیدر منکه خداوند قرض آن بنده ادا کنم و روز قیامت
 بیج مواخذه او را نکنم **ایضا بنده سیوم** آنست که تارک
 صلوة باشد عذاب کور او را سخت باشد **نقل است**
 که حضرت میران مرد و بی بود که همیشه در کورستان میرفت
 و در هر یک کورستان رفت و اهل کورستان را سلام داد
 هیچکس جواب سلام ندادند با خود گفتند که این حضرت میران
 است بعده حضرت گفت که نام را دانستید جواب سلام
 چهراند و دید گفتند یا میران از عذاب کور سلام شما بکوش
 ایان نویسد که در یک قبرستان هفتاد جمع شده ایم

وقتی که حضرت میدان این سخن بشنید گریستن گرفت
اهل کورستان گفتند که خبر یقبا یل مایان برسانی که آنچه
مال و متاع در دنیا جمع کرده بودیم جمله را بشما یان
کذاشته آمدیم و حساب آن بباشد و بار بر روز جمعه
و عید از فاتحه ما غافل نباشید پس ای غافل چون حالی
چنین است چرا تو شمع قبر خود بیشتر از مردن بقبر نمی فرستی
که محتاج زندگان نباشی **بند چهارم** آنست که زنای میکا
نقل است که یهودی از قوم متمرعیه علیه السلام بزرگ
عاشق بود و از ده سال بگذشت که زن را همراهِ یهود
وقت میسر شد روزی یهود در خانه خلوت خفته بود
که آن زن فرصت یافت و خود را آراسته کرده پیشتر
آن یهود رفت و خود را برهنه ساخت و آن یهود را در
بغل گرفت که همون وقت بلال نواز آسمان طلوع

نمود سپود پرسید که ماه کدام است گفتند ماه مبارک
رمضان است پس همانوقت خود را از بغل زن بیدار
از فعل قبیح نکنداشت و آن زن را دور کرد که ماه رمضان
نزول رحمت خداست نباشد که از خدا دور افتیم ای
خافل نظر کن که سپود در ماه رمضان فسق نکند و توجیهان
خافلی که از رمضان مبارک هم اندیشه نمیکنی **نقصیت**
امیر المؤمنین صدیق اکبر رضی الله عنه **نقل است** که روز
ضعیفه نذمت پیغمبر علیه السلام آمد و گفت ای رسول
خدا صلی الله علیه وسلم مشکل دارم و عاکن که خدا آیتها
آسان کند حضرت علیه السلام گفت که چه دیگر درین دعا
رفیق شود که در عمر خود پیش بت سجده نکرده باشد
صدیق اکبر برخواست پیغمبر علیه السلام توجه نکردند که حضرت
صدیق اکبر رضی الله عنه بحر کلمات ایمان آورده شاید

که پیش بت سجده کرده باشد بعد از آن حضرت علی
 کرم الله برخواست حضرت علیه السلام فرمود نسیانم
 من دعا کن چرا که علی کرم الله وجهه در ایام طفولیت
 ایمان آورده بودند درین بودند که وحی بخد مت پیغمبر علیه
 آمد و گفت یا محمد خدا ترا سلام میدهد و میفرماید که تو گواه
 حضرت علی هستی که پیش بت سجده نکرده و بمن گواه حق
 صدیق اکبر رفته الله عنه متهم که او گواهی پیش بت سجده نکرد
 حضرت علیه السلام حیران ماندند و بدعا حضرت صدیق
 اکبر موافقت کردند ای مؤمن نظر کن که هرگاه خدا تبارک و تعالی
 خود شهادت در برزخ بر صدیق اکبر داده صد لعنت است
 بر جان را فی که بایشان مکه کند در فضیلت حضرت صدیق
 اکبر رفته الله تعالی عنه آن شب که پیغمبر علیه السلام بجمع رفتند
 که سه گزرت خدا تبارک و تعالی بیکام و بی زبان فرمودند که ای پیغمبر

از زمین آمده صدیق اکبر را بحیر و عاقبت دید و باز چون
 رخصت شدند تا نیز سه کرت خدا تعالی فرمود که صدیق
 اکبر را سلام من برسان **فصلت هفت** **ع** رضى الله عنه
نقل است که روزی یک جانوری که از هوا بر زمین افتاد
 و بهوش شد پیغمبر علیه السلام او را فرمود و دست مالیدند
 و در گوش او حکاشتی کردند مرغ باز بهوا پریده رفت
 صاحبان پرسیدند یا رسول الله درین چه حکمت بود که
 بحیر و سخن ایشان مرغ بهوا پرید پیغمبر علیه السلام فرمود
 که این مرغ گمائی بر زمین نیامده بود و قوت آب و طعام
 این مرغ و گمر بود که میگفت اللهم اغفر لولي العمر این
 جانور را این و گمر فراموش شده بود باین سبب کم قوت
 شده بر زمین افتاد پیش من عرض کرد که یا رسول الله
 فریاد من برس من در گوش او تعریف عمر خواندم در

حال قوت گرفت و به او پدید پس ای مؤمن هرگاه که جان
 را نهد و سینه ایشان زندگانی کنند ترا هم باید که بدو سینه
 ایشان مقید باشی پس هزار لعنت بر جان رافعی که
 در باب ایشان کلمه کند **فصیلت ابابکر صدیق** و عمر خطاب
 رضی الله تعالی عنهما روزی امام حسن و حسین رضی الله تعالی
 عنهما در کنار پیغمبر علیه السلام نشسته بودند که پیغمبر علیه السلام
 علیه السلام میآمد پیغمبر علیه السلام فرمود یا اخی بدرگاه رب
 العزة عرض من برسان که حق تعالی در باب فرزندان
 من شفقت کند و حی بدرگاه رب العزة رفت و گفت
 ای بار خدا یا حبیب تو چنان گوید حکم آمد که پیغمبر ابوبکر که
 با اهلان من شفقت کند تا من نیز بفرزندان تو شفقت
 کنم پیغمبر علیه السلام گفت ای بار خدا یا اهلان تو کدام اند
 حکم آمد که ابابکر صدیق و عمر خطاب اند ای مؤمن نظر کن

که خدا تعالی

که خدای تعالی در باب ایشان چه بزرگی فرموده اند **تفصیلات**
حفت صدیق اکبر رضی الله تعالی عنه پیغمبر علیه السلام رسید
 کرت به رکاه خدای تعالی عرض کرد الهی بعد وفات من
 خلافت بنام حفت علی رضی الله عنه شود رسید کرت
 از درگاه خدای تعالی بمن حکم رسید که ای محمد بعد وفات خلافت
 بنام حفت صدیق اکبر است **در تفصیلات امام حسن و حسین**
 روزی حفت بی بی فاطمه رضی الله عنها از امام حسن
 و حسین پرسید که ای فرزندان قرآن ضبط دارید گفتند
 آری ضبط داریم پس بی بی گفت من وضو کنم و شما بخوانند
 برو و سوره بخوانند قرآن مشغول شدند چون وضو خود
 را حفت بی بی تا پنج رسانیده حفت امام حسن و حسین
 دوازده هجتم قرآن شریف کردند بی بی گفت ای فرزندان
 من بنور شما را ضبط نیت بر شما حفت علی شیر خدا

بی بی بر خاست و دو طایفه امام حسن و حسین را فرستاد و فرمود
 که ای فرزندان قرآن ضبط کنید

چون شروع میکردند و من وضو تمام میکردم بیت چهار
ختم قرآن میکردند و وجه اینست که هر مویی که بر تن بودی
بجمله یکایک حرف میکردند تا آنکه ختم قرآن میشد
که جمله مویی بدان امیر بعد و حروف قرآن بودند ^{فصلیت}
تسمیه در تفسیر بحرخی مذکور است که بنده در ^{سه} حال
است حال اینجهان و حال کور و حال اینجهان ^{الله تعالی}
کمال ساز است و اسم رحمن یعنی در کور مهربان است
و رحیم یعنی بخشنانند. در اینجهان است و علما گفته
اند که خدا تعالی ^{سه} هزار نام است هزار نام ملائکه میدهند و ^{چهار}
نام پیغمبران میدهند و سیصد نام در تورات است و سیصد
نام در انجیل است و سیصد نام در زبور و تورات و ^{پنج}
در قرآن است و یک نام جز خدا تعالی که نماند و باز
گشت این ^{سه} هزار نام باین ^{سه} نام است که در ^{الله}

است **اللهم** ورحمن ورحیم پس هر که یکبار بگوید **بسم الله**
 الرحمن الرحیم گوید که خدا استغفار را با این اسم هزار نام یاد کرده
 است **از میم** اول جوئی آب میرود و از **ه** اسم الله
 جوئی شیر میرود و از **میم** رحمن جوئی شرابا طهورا میرود
 و از **میم** رحیم جوئی شبنم جاریست پس کسی که **بسم الله**
 الرحمن الرحیم میخواند هر چهار جوئی بهشت بروی نصیب
 پس ای مؤمن باید که هر کار بقیه تسبیح شروع نکنی **تفضیلت**
سورت فاتحه الله تعالی سوره فاتحه را چنان فضیلت
 داده است که اگر در تورتیه بودی قوم مقرر موسی که راه نشد
 و اگر در انجیل بودی قوم مقرر عیسی که راه نشدی و اگر در
تور بودی قوم مقرر **زبور** بودی قوم مقرر
 و او که راه نشدی پس کسی که این سورت خواند گوید که
 تمام قرآن خوانده باشد و **بسم الله** نوزده حروف است

و نوزده زبانه دوزخ است و نوزده موکل عذاب است
 پس کسی که یکبار بسم الله الرحمن الرحیم بگوید الله صا اورا
 از نوزده موکل دوزخ نگیرد و اگر کسی یکبار بسم الله
 کرده بخورد بمقتل زحمت شفا یابد پس ای مؤمن باید
 که در خواندن این سورت غافل نباشد تا در دوزخ نرود
 یعنی متواتر بخوانی که متواتر خواندن سورت فاتحه بدون
 نماز حاصل نشود باید که بنماز مقید باشی و هر کس
 که در بسم الله الرحمن الرحیم بخواند چهار کس الله تعالی
 به بخشد **اول آن پسر دوم مادر سوم پدر و چهارم**
 او است که در حدیث پیغمبر علیه السلام نیز همین است
 و هر مؤمن که سخاوت میکند او حبیب خداست
 در هر سختی او را خداوند یاور می باشد **در بیان فضیلت**
سخاوت آورده اند که پادشاهی بود خلیل حکم کرده

بود هر که در شهر من در ویش رانان دهد هر دو دست
 او را بریده از شهر بیرون کنم تا کار فقیران بجائی رسید
 که هر فقیری که فوت شدی رسن در پائی انداخته از شهر
 بیرون کردند تا بجای کار فقیران رسید که از کمر سنگی آواز
 برود و از نائی میگردند و میگویند اگر جهت رضا باک
 لقمه نمیدیدید باری بوی طعام بمشام مایان رسانید که
 در بطانه ما آتش فاقه فرا گرفته آورده اند که در آن شهر فوت
 بود چون سخن در ویش بسیم او رسید در خاطر گذرانید
 که دو نان جوین دارم بدین در ویش برسم و رضا خدا حاصل
 کنم و اگر باو شاه بشنود هر چه در خاطر او خوش آید در حق
 من بکند همان زمان برخواست و دو نان جوین بدرویش
 داد گفت بخور کسان با شاه که از پیر این معین بودند
 خبر به باو شاه بردند که در فلان محله عورتی بدرویش

دو نان جوین داده با شاه فرمود که من پیش ازین حکم
بودم هر کس که چنین کند هر دو دست او بپزند پس آن پیاره
که گرفته هر دو دست بریده از شهر بدر کردند آن عورت را بر
در کوهاره بود کشیده برگردن او نشاندند و از شهر بیرون کردند
آن مظلومه پیاره را چهار در دور پیش آمد یکی بریدن دست
دوم عذاب فرزند که برگردن بود که بغیر دست فرزند را بر آورد
نمی توانست سیوم از خانه جدا افتاد چهارم مشقت غم
و تنهایی بیابان یفعّل اللّٰه ما یشاء و حکم مایه پس
از چندین در و درونه او خشک شده و بی آب خفته بماند
و راست بیابان نظر کرد شاید که جایی آب پیدا شود حق
نعم بقدرت خود حوض جوئی بیافرید که در حال در نظر او
در آمد نزدیک شد خواست که دست در آب کند چون دست
نداشت آب در پنجه او نیامد بیشتر شد تا که آب بگرفت

رسید خواست که سرنگون شده آب بدین بخورد و بچم
 از گردن او بغلطید و آب غرق شد بغیر دست بیرون
 آوردن نتوانست در دودوش رسید پس برکناره حوض
 افتاده شد گفت اله العالمین رضینا بقضایک و صبرنا
 علی بلایک همدین بود که دو جوان صاحب جمال جمال او در
 رسیدند این عبورت نظر در جمال ایشان میکرد که از پرتوه
 جمال ایشان بیابان منور شد بمجره آنکه آن عورت را
 نظر بر ایشان افتاد و در دوستان و غم فرزند از وی گرفت
 و گفت ای پسر چه ندید که تو کیستی و برکناره حوض چه میخوئی عورت
 گفت که فرزند و بلند من درین آب غرق شده یکی از آن
 جوانان دست دراز کرده فرزند او را سلامت کشیده
 آواز تسلیم کرد و چون عورت برائی گرفتن فرزند دست
 دراز کرد جوان دید و پرسید که بر دود دست تو که بریده گفت

باو شاه دنیا گفت دستها را پنجه بداز چون عورت
 نظر کرد خداست عادت او را درست کرد و انید آن مرد
 جوان از پیش آن عورت دید و پرسید که شما کیانند که بمیان
 احسان بر ما و در حق من کرده اید ایشان گفت ما و تنیکه
 دین و دنیا تو ام و ما هر دو تن را که بینی صاحب جمال از
 هر دو نان جوین هستیم حق تعالیدین صوره بنزدیک تو فرستاد
 چنانچه امروز ترا در دنیا بکار آمدیم همچنان فردا روز
 قیامت نیز دستگیر تو باشیم ای مؤمن تا تو ای در سخاوت
 بی ریا مشغول باشی که در سخاوت چنین فضیلت است
 که دیدی و شنیدی **باب در منع کردن نم نقل است**
 روایت صحیح آمده است که روزی از اصحاب امیر المؤمنین
 علیه السلام سوال کردند تا چه غایب از خمر بنزیر باد
 کرد امیر جواب داد اگر یک قطره خمر در چاه افتد و آن

پیر از خاک کنند و هزار سال بروی بگذرد بعد از آن بر سر
 آن چاهی گیاه روئید و او را کوفند بخورد و در میان زمستان
 رود من گوشت آن رمه نخورم و اگر یک قطار شتران باشد
 که اول او در مشرق و آخر او در مغرب بود بران شتر
 بستن بار خمر بود مهابت شتر اول را در دست بگیرم **بیت**
 خمر خمر کو خود پلید آمده بدیاسم زو پدید آمد که هر کس دنیا
 خور و خمر شوم ز دستش بگوثر بعید آمده مگر آنکه توبه کند
 چون نصوص در آن توبه میرد سعید آمده و رسول خدا **صلی الله علیه و آله**
 فرموده که خمر خواران سلام ندیند چون بیمار
 شوند برائی پرسیدن نرو و چون بی توبه بمیرد نماز جنازه
 بر آن نکند که خمر خواران چون پست پرستان اند و روی
 خمر خواران سیاه شود و ارزق چشم باشند و از زبان
 ایشان خون و ریم روان شود چنانکه اصل عرصه از بوی کند

بفریاد آیند ای مؤمن تا توانی توبه بکن تا بدوزخ نسوز
و هر مؤمن که پنج وقت نماز بخواند آب غسل پیغمبر علی السلام
در وقت مردن ملائکان در دهن او بریزند تا از برکت
او از دنیا سلامت ایمان رود و در نجات المسلمین
آورده است ملک آب غسل مصطفی در چهار شبیه
اند آن امانت است بر اربع ملک آسمان از پی اس
سکرات عزرائیل زان میچکانند مؤمنی را وقت مرد
دزدان در لحد میکائیل می ریزد بکاش قطره تا شود
آسان سوال کور بر میت آزان باز اسرافیه که
روز آخرین از پی رفع العطش میزند بکام مؤمنان
مؤمنان را بهر رویت تا شود ماده چشم میچکانند
آن آب را و بدین شان ای مؤمن در نماز مشغول
باش و هرگز ترک سئوۃ بکن تا قریب نشوی بکفر قال

النبي صلى الله عليه وسلم من ترك الصلوة متعمدا فقد
 كفر بها نجه بموجب حدیث نبوی است و آیت کریمه و
 اقيموا الصلوة ولا تكونوا من المشركين یعنی برپایدارید
 نماز را تا نباشید از مشرکان که مشرک از کافران بدترند
 زهار زهار توبه بکن تا شرمند نشوی در درگاه خدا
 تعالی فضیلت **نقل است** که حضرت یحیی بن عمر علیه السلام
 میفرماید که من چهار هزار کتاب خوانده ام و از چهار هزار
 کتاب همین کلمه اختیار کرده ام **اول** آنکه ای نفس اگر
 بخواهی مرا شهادت بکنی کن و اگر نه روزی مخور **دوم** آنکه
 ای نفس اگر تقبالت خدا را فی میثوی شود و الا خدا
 دیگر طلب کن تا ترا ازین زیاده دهد **سوم** آنکه ای نفس آنچه
 خدا ایتعا فرموده ای نفس بکن منع کرده است از آن باز
 آئی و اگر نه از ملک او بیرون شو **چهارم** آنکه خدا ایتعا

فرمود ای نفس بد کن و اگر میکنی اول جانی بهم رسان
که ترانه بیندای مؤمن چون بزرگان از خدا تعالی چنین
ملاحظه میکردند از دنیا بلامتی ایمان رفتند میباید که توبه
از خدا و خود ترسناک باشد و حاضر و غایب او را یکسان
دانی در نسخه برهان العارفین مذکور است **حکایت**
رمیض نامی شخصی چون نزد یک شریع رسید فرزندان خود
را وصیت کرد که چون من بمیرم مرا با تش بسوزید و نصف
خاکستر در ریاء و نیم در جهل اندازید آنمرد چون مرد و ام
چنان کردند خدا تعالی جملة اعضاء او را جمع ساخته پدید
آمد که چندین حیلہ چه اگر در کیفیت ای بار خدا یا از عذاب
کو ریکه رختہ بودم چرا که پر کناه بودم گفتم سزای نلبدت
همین است بیشتر از چه رضایت آن کن خدا تعالی
بفضل خویش او را بخشید بعد از مردن داخل بهشت شد

چو یک موت در میان مانند پل است الموت جسرو
صل الجیب الی الجیب یعنی موت پل است که میرساند
 دوست را بسوی دوست صلت فرمودن حضرت
 پیغمبر علیه السلام را از دار فانی بسوی دار جاودانی مقتضای
 بیان میکنند که ده روز پیغمبر علیه السلام را از ارتب شد
 همیشه برای نماز در مسجد میفتند و نوی از غلبه از ارتب
 در مسجد رفتن نتوانستند اصحاب منتظر بودند حضرت
 بلال مؤذن بر دروازه آمد و آواز کرد گفت المستغاث
 یا رسول الله آن حضرت رسول صلی الله علیه و سلم چون
 آواز بلال شنیدند فرمودند یا بلال قوت ندارم ولیکن
 اگر اصحابان بدستها گرفته بزنند میتوانم رفت پس
 پیغمبر علیه السلام را امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه از دست
 راست و حضرت ابن عباس رضی الله عنه دست چپ گرفته

واز کتف برداشته در مسجد آوردند حضرت علیه السلام
فرمودند یا ابن عباس تن بالا مرا بگیرد پائی مرا بسوی
زمین را کنید تا از ثواب مسجد محروم نمانم هر که به نیت
نماز بسوی مسجد می آید هر گاه بیزار نیکی و بند غنیمت
است که ازین محروم نمانم والله اعلم باز آمدن بسوی مسجد
میسر شود یا نشود پس اصحابان پائی مبارک آن سرور
علیه السلام طرف زمین را که دزد چنانکه از خانه تا مسجد
خطر رفتار مبارک آن زمین نمودار میشدند تا در مسجد آمدند
و نماز گذاردند و هر ستون مسجد و دیوار و منبر و محراب و کعبه
مبارک خود گرفتند و دواغ کردند و اصحابان را نیز هم
آغوش کردند بعد نشستند و یارانرا نصیحت میفرمودند
که باحوال بنده ایان و یتیمان خبر داری میگفته باشید
و منکو همای خود را بجهت ضرب و شلاق نکنید که

امانت خدا را از مدینه برخواست و شتر را ده که حضرت
 علیه السلام بر آن سوار شدند چون آواز از اهل مدینه
 شنیدند از چراگاه دویده آمد و گردن خود را بگردن آنحضرت
 علیه السلام نهاد و گفت ای دوست خدا اللهم احوال من
بیمپاره بدون ایشان چگونه خواهد شد پس آنحضرت علیه
السلام دست شفقت بر او مالید و خشنود شدند و در خانه
خود آمدند اما باینجالت حق جمیع حرما نکلید استند و نو
بنوبت در خانه بر حرم میفرستند و در دل مبارک تصور
میکردند که حق تعالی سبب سازد که جمیع حرما رضامند
مرا بخانه عایشه رضی الله عنها جاست دهند تا انگاه
که صحت شود پس چون حرما مرضی مبارک رسول علیه
السلام نهایت دیدند خود را و دادند و بخانه عایشه صدق
رخفت نمودند که ای حبیب خدا ما را فی کشتیم که در خانه

عائشه صدیق باشید چون ایشان را خدا بیجا صحبت
بخشد رسم اولین را بر پا دارند پس رسول صلی الله
علیه وسلم بخانه عائشه صدیقه سکونت گرفت چند روز
گذشت که از بی تابی سر مبارک خود را بر انو عائشه صدیقه
نهادند و پیشش شدند چون اندکی پیشش آمدند و شکر و نماز
تحیت گذارند که جبرائیل علیه السلام آمد گفت ای حبیب خدا
خدا بیجا ترا سلام میرساند و میفرماید اگر ذوق ماندن در
دنیا باشد ترا آباد داریم و اگر وصال میخواهی آن در موت
است المودة جسر یوصل الجیب الی الجیب حضرت علیه السلام
عرض کردند که ای بار خدایا در آنچه امرت رضامندم و
لیکن مرا غم امت است که مگر موسی بعد رحلت در میان
خود برادر خود یارون علیه السلام را خلیفه گذاشت و من امت
خود را بیکه سپارم خدا بیجا فرمود که غم امت بر کنز خود که اگر موسی

آن فرمود علیه السلام

خلیفه خود نارون را گذاشت خلیفه امت توستم چون
 این جواب بجزرت رسید تسکین خاطر علیه السلام کرد و بعد
 گفتند اللهم اعف عني لاني لا اتي درین بودند که باز پیشکش
 شدند چون پیش آمدند این کلمات فرمودند اللهم هون
 علينا سكرات الموت چون ساعتی بگذشت اندکی
 در جواب رفتند حضرت عایشه صدیقہ نظر کردند که شخصی
 عمرالحی بصورت ترسناک که در استاده حضرت بی بی عاتقه
 صدیقہ فرمود ای مرد تو چه میگوئی گفت بجزرت علیه السلام
 کاری دارم بی بی فرمود این وقت کاریست گفت
 یای بی بی مرا همین وقت کار است زود باشید که حضرت
 را بیدار کنید هر چند که حضرت بی بی ممانعت کرد و قبول
 نکرد تا آنکه آنحضرت علیه السلام از خواب بیدار شدند
 کردند که حضرت بی بی بکس بلند بلند سخن میکند گفت

گفت یابی یا از بلند سخن بگوئی و چندین قیل قا
همراه که میگوئی گفت یا حبیب خدا اعرابی بر در ستاده
چند که منع میکنم دور نمیشود حضرت علیه السلام فرمود
یا عایشه تو این را نمی شناسی این اعرابی نیست بلکه
همین است که آبادانی را ویرانی کند و ترا پیوه غایب فاطمه
یتیم سازد پس هر مهرا حضرت گریه کردن گرفت حد
فاطمه نیز با و از بلند میگریست حضرت علی بی بی را بلند
میکردند پیغمبر علیه السلام فرمودند منع نکنید که وقت
همین است باز دیدن دوی میسر شود یا نشود بعد
حضرت صدیق اکبر خدمت پیغمبر علیه السلام آمد و گفت
ای رسول خدا شیعی و ر خواب دیدم که منبر مسجد ایشان
کج شده پیغمبر علیه السلام فرمود تعبیر آنست که من پیغمبر
میان ایشان بودم بمثل منبر خود از دنیا رحلت کنم آن

پیغمبر علیه السلام فرمود در شب معراج یک فرشته را دیدم
 که پنج چشم راست او همچو سیلاب آب میرو و دوازده چشم چپ
 او سیلاب خون گفتم ای ملک مقرب مگر از رحمت حق تعالی
 نا امید شدی که چندی زار میگیری احوال خود بگو گفت ای
 رسول خدا حق تعالی آن چنان علم داده است که اگر یک بار پیوسته
 روز و شب باران ببارند میدانم که چند قطره خور و چند قطره
 تلان باریده اند و میدانم که بر اعضا و حیوانات موی چند
 است و میدانم که هر روز چند هزار دم میزنند و عدد و رنگ
 بیابان و کیلانی صحرا بدانم و عدد قطره آب و ریامیدانم گفتم
 پس این کرب تن آب چیست گفت از برای آنکه یک چینه
 را شمار نمیدانم گفتم آن کدام است گفت ای حبیب خدا
 اگر یک کس از امت که برگزیده مخلوقات هستی بعد از
 فریضه یا مداوده بار صلوٰه بر تو فرستد آن ثواب را شمار

کردن نتوانم پس حکم از درگاه رب العلمین در رسید که ثواب
آن را جز من کیست نداند پس گریستن خون بر امت تو است
مبادا که قدر این نشناسند و ازین ثواب محروم مانند درود
این است صلوات علی محمد و آله و سلم **مسئله هفت** در عایشه
رضی الله عنها بیت دو هزار حدیث از رسول خدا روایت
کرده است و یازده هزار شعر از خود فرموده اند یک روز
بی بی عایشه صدیقہ گفت یا رسول الله اگر من مردی بود
می پر کنیدی و زنج نرفتمی و نه خطره دوزخ داشت می پس رسوا
خدا فرمود یا عایشه دعوی بزرگ کردی گفت یا رسول الله
بر آن بگویم که در دنیا چهار کار کردمی خدا ایتعالی مرا بدوزخ نبرد
اول آنکه با یک نماز دوم صف اول در نماز نگاه داشتم
سیوم اسپین غازیان را علف داد می چهارم علما را خدمت
کرد می پس حضرت فرمود صدق گفت ای مؤمن ما توانی از

بین چهار چیز غافل نمایی تا آتش دوزخ بر تو حرام گردد
مسئله چهارم اول سنت و جماعت آنست که چهار

یار پیغمبر علیه السلام بر همین ترتیب دوست باید داشت
 اما رافضی میگوید که خطیانه پیغمبر علیه السلام مرتفع و فاطمه
 و حسن و حسین رضی الله عنه اینها را فضیلت است هر سه
 یار اینها نزد دوست باید داشت این سخن رافضی مرود
 بلکه در تفسیر کلام الله آورده است که دوست داشتن
 اهل بیت را بیشتر از خلفاء ثلاثه کفر باشد و در تمهید
 بعد از شکوایی آورده است که رافضی در آیت کلام الله
 ما فخریاد شده اند و نیز لفظ پنج تن پاک و دوازده امام
 گفتن قول رافضی است و همچنین دوازده امام و چهارده
 معصوم و پنج فرقه و ده کیسواز کلمات رافضی است
 زیرا که این لفظ در آیت کلام و حدیث پیغمبر علیه السلام

فصلت علماء

در آثار رسول الله و در روایت امامان دین مانیامد
بیک واقف از خود این لفظها را پیدا کرده اند و الله
بالمصواب **در فضیلت علماء** چون فرشتگان بنده
بحکم خدا ایتعا و در وزن بر نزد خدا ایتعا حکم کند که ای ملک
من بنده را به پرسید که کدام نیکی کرده چون بنده را به
جواب دهد هیچ نه باز حکم خدا ایتعا در رسد کدام علماء
نزدیکت بود یا نه بنده کوید ای بار خدا ایانزدیک علی
هم نبود باز خدا ایتعا حکم کند که این بنده را به پرسید که
اگر نام این مثل نام عالمی است تا او را به بخشم بنده
بگوید نام من چنین نبود باز حکم کند این بنده را به پرسید
که اگر یک حرف از حروفات اسم علماء در نام این
بنده باشد تا نام او را به بخشم به بین ای غافل که مرتبه
علماء چگونه است قلینظ الان مم خلق چون حق

و تقابله

و تعالی بنده پیدا کند قوت شهوت مرد و زن را بر انگیزد
 اگر بخت پدر و از سینه مادر آبی جدا کند و در حدیث آمده
 است که چهل روز نطفه باشد و چهل روز خون شود و چهل
 روز دیگر پاره گوشت بود بعد از آن حق تعالی فرشته را در شکم
 مادر فرستد تا چهار حکم بنویسد که کردار چه خواهد کرد و عمرش
 را چند سال باشد و روزیش را که چند بخورد و نیکیست
 و بدبخت بعد از آن در وی روح بیندازد تا بدانی خود
 را که چه بودی اول آب کنده و آخر خاک بر آکنده پس
 منکر میباش **قصه ششم** کافری بودند که مومنان را عذاب
 میکردند یکی الطیئانوش رومی و دوم یوسف زوئورش
 سیوم بخت نصر چنانکه در تفسیر جبرخی بنویسد که زنی
 از قوم هتتر عیسی علیه السلام پسر یثیر خواره داشت او را
 گفتند که ازین باز کرد تا آنکه پسر او را در آتش انداختند

قصه ششم

او هرگز از دین خود برنگشت و گفت یا الهی تو میدانی که ایما
 بر تو آوردم چنان کن که همین آتش این کافران را بر دگر
 در آنوقت هولناک آن پسر بمادر خود جواب داد که ای ما
 مهربان خاطر خود بمعدار و بروین خود محکم باش که این
 آتش نسبت به کلداریست و آن کافران هفتاد هزار
 کس بودند که در آتش می انداختند خدا شهادت آن همه را
 در آتش بسوخت و این واقعه در ملک بصران بوده
 در منع مکر و خودی ای مؤمن تا توانی عجب و کبر نکنی
 شنیده باشی **قصه مکر یوسف علیه السلام** که از
 چاه بید در چاه افتاده بود و در آن شمس المجرس
 که در تفسیر سوره یوسف علیه السلام آمده است
اول قول مینویسد که مالک نام کاروانی بود شیخ خوا
 و بد که ماه از استین من در آمده و پاریده شده زود

در منع مکر و خودی
 قصه یوسف علیه السلام

اول قول

در نکالت

برخواست و پیش معبر رفت و گفت چنین خوابی دیدم
 مخیر جواب داد اگر چیزی بدی بگویم مالک دو دینار بدست
 او داد و گفت ترا غلامی بدست خواهد افتاد که از تو نگرشوی
 و تا قیامت دولت از تو نگیرد و در پست نیز روی
 مالک در خانه خود آمد اسباب مسافرت به پرداخت چون
 در زمین شام رسید بالائی آسمان نگریتن گرفت که
 بیغنی نتیجه خواب معلوم کند که تا تف آوازش داد که هنوز
 پنجاه سال ترا مفاصله است پس او را چنان شوق در
 دل افتاد که هر سال بشام آمدی زیرانگه باشد که آن
 غلام بدست آید خدا تعالی محنت او را قبول کرد و یوسف علیه
 السلام را در چاه انداخت **قول دوم** آنست که هود انا هم
 مرد صالح و بزرگ بود و در خدمت شیت پنجم علیه السلام
 قصه متر یوسف و برادرانش را شنیده بود و پیش

قول دوم
 هود

پیغمبر شریف علیه السلام آمده و ایمان آورده بدر کما
رب العزت التجاء کرده بود که خداوند اعظم من چند آن کنی
که روی یوسف علیه السلام را به بنیم پس حکم شده بود
که درین چاه باشد مراد خواهی یافت آن مرد یک هزار
دو ریت سال در آن چاه بماند و قوتش از عرش میسر
پس خداوند تعالی یوسف علیه السلام را در چاه انداخت
فی الحال آن بزرگ او را در کنار گرفت و گفت غم مخور
که سبب همین بود که ترا به بنیم پس یوسف در باره
دعا کرد و آن مرد جان بحق تسلیم کرد **قول سوم**
آنست که روزی یوسف در آینه نظر کرد و صورت خود
بوجه احسن دید گفت اگر من بنده بودم می قیمت
که توانستم کردن خداوند تعالی را غیرت شد او را در چاه
انداخت و بده دینار یعنی گویند بیت دینار و فروخت

خداوند تعالی

بدر

قول چهارم

عثمان را بحساب داخل بهشت کنی ای مؤمن بدانکه هرگز اصحاب
 را حساب نشود و امیر عثمان بدعا آن سرور علیه السلام حساب
 داخل بهشت شود و حد لعنت است بر افعیه که در باب
 یاران ملامت میکند **در فضیلت حضرت علی رضی الله عنه آورده**
 اند که در بارشاهی امیر المؤمنین حضرت علی رضی الله عنه و زوی را
 مکر رفتند امیر فرمود که دست او ببردند و دزد دست بریده
 و در راه میرفت و هر دم شکر می گفت یا اَهِی غنیمت است
 که دست مرا بحکم امیر علی بریده اند امیر را خبر رسید که دزد
 چنین شکر میکند در دل امیر شفقت پیدا شد و دزد
 را طلب کرده و دست بریده او را بلعاب مبارک دست
 کرده و نزد حکم خدا اتفاقاً ای مؤمن از شکر چنین نتیجه است که
 دیده امیر چنان صاحب مراتب است که شنیده
 صد هزار لعنت بر خارجی که در حق این کلمه **در بیان اسما**

ازواج مطهرا حضرت علیه السلام که ام المؤمنین بودند
 که هر مسلمانی باید که نام دختران خود را همین نام دارند
 که فیصلت بسیار است **اول** حضرت بی بی عایشه بنت
 ابی بکر صدیق رضی الله عنه **دوم** حضرت بی بی خدیجه بنت
 خویله **سوم** حضرت بی بی حبیبه بنت ابوسفیان
 حضرت حفصه بنت عمر رضی الله عنه **چهارم** حضرت
 بی بی زینب بنت جحش **پنجم** حضرت بی بی سمیه بنت
 حارث **ششم** حضرت بی بی صفیه بنت اخطب
 بی بی سوده بنت امیه **هفتم** بی بی ام سلمه بنت مرثد
 ابن مالک حبش و از شکم حضرت بی بی عایشه بیچ او
 نبود و صحیح است که آن حضرت علیه السلام راست
 و چهار دختران بودند اما پسر حضرت قاسم و حضرت عبید
 و حضرت ابراهیم و طاهر و طیب لقب عبد الله بود بواسطه

نگه در اسلام متولد شد بود و بعضی گویند طیب و طاهر
 بود و پسران دیگر بودند بدین قول پنج پسران می باشند و
 دختران آنحضرت علیه السلام چهار بودند اول حضرت بی
 باطنم رضی الله عنها که در نکاح حضرت علی کرم الله وجهه بودند
 و هر دو در یک شب متولد شدند و کار خیرات آن دو شایسته
 مسالکی بود و دوم حضرت بی بی رقیه که با عتبه ابولهب داده
 بودند چون عتبه گذاشت حضرت امیر عثمان نکاح کردند
 سیوم حضرت بی بی ام کلثوم آن نیز در نکاح حضرت عثمان
 بودند رضی الله تعالی عنه باین وجه ذی النورین گفتند چهارم
 حضرت بی بی زینب که در نکاح ابوعاص این ربیع بود و این
 همه او را از شکم حضرت بی بی خدیجه الکبری بودند مگر حضرت
 ابراهیم از شکم ماریه قبطی خلافت ابابکر صدیق رضی الله
 عنه دو سال و دو ماه و بیست پنج روز بود و بقول دو سال

کتاب
 خلاصه
 تاریخ

حضرت ابولهب
 حضرت ابوعاص
 حضرت عثمان
 حضرت علی
 حضرت امیر عثمان
 حضرت امیر عثمان
 حضرت امیر عثمان
 حضرت امیر عثمان
 حضرت امیر عثمان
 حضرت امیر عثمان

و ششم ماه و بیست روز و بقول دو سال و چهار ماه بود

نقل روضه الاحیاء و وفات صدیق اکبر رضی الله عنه

به شصت و سه سال و بقول شصت و پنج سال **و خلافت**

حضرت عمر رضی الله عنه سال و شش ماه و عمر مقتدر و

سال **و خلافت** حضرت عثمان رضی الله عنه دو و از ده سال

مشتد و دو سال و نود و بعضی تا نود سال **و خلافت** حضرت علی رضی الله عنه پنج سال و ششم ماه و نیم

شصت و شش سال و در پشت هر کس بی ریش باشد

الاششش کس از پیغمبران اول حضرت آدم علیه السلام

و دوم حضرت ابراهیم علیه السلام سیوم حضرت موسی علیه

السلام چهارم حضرت عیسی علیه السلام پنجم حضرت نوح

علیه السلام ششم حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم

پس کسی که ریش خود را نتراند او نیز داخل مجلس

پیغمبران نخواهد شد که تخم زمین بهشت نیکی است که حیوانات نیز

طین مینویسد که امام حسن و حسین را به تهر جبرائیل علیه السلام
 الهواره بنیانیده و همراه حضرت بی بی فاطمه سیاکنداریده
 نقل است که روزی پیغمبر علیه السلام را بر آنکشت خنصر دینیل شده
 بود و چنانکه از درد خواب نمیکردند شبیه حضرت علیه السلام خواب
 کردند حضرت بی بی عایشه صدیقہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا از کرمی
 شوق آنکشت مبارک رسول علیه السلام در دهن خود نهادند
 چون کرمی دهن حضرت عایشه صدیقہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا را آنکشت
 آن سرور علیه السلام رسیده آلائش آب کنده از دینیل برآمد
 و در آن حضرت علیه السلام ساکن شد چون از خواب
 بیدار شدند بسیار مهربان شد و فرمودند یا عایشه امروز
 هر چه مراد داری بخواه تا از خدا استعانت بمانم بی بی گفت ای
 حبیب خدا از پدر خود حضرت صدیق اکبر بر رسم بر چه حکم
 کند عرض خواهم نمود بی بی بخدمت اکبر رفت و ظاهر شد

که پیغمبر علیه السلام بر من مهربان شدند و فرمودند هر چه مراد
داری بخواه هر چه امر شود سوال کنم صدیق اکبر فرمود
آن علم که خدا بندگان منع یا تحفه فرمود که با امتان خود
نکوئی از آن مسلم به پرس و بخواه حضرت بی بی عاتق
صدیقه بخدمت رسول صلی الله علیه و سلم آمد و سوال کرد
پیغمبر علیه السلام حیران ماندند و فرمودند که ای عاتق
پرسیده درین فکر بودی که وحی بخدمت حضرت علی
آمد و گفت ای پیغمبر خدا ترا سلام میرساند و میفرماید
آنچه عاتق صدیق از تو پرسید بگو حضرت علی سلام فرمود
یا عاتق یکی اینست هر که از میان ریش مسلمانان
بردارد لکه نیکی را ثواب می یابد دوم شخصی که وقت گذشت
رمه کوفندگان و میشان سورت انا اعطیناک الکفره
یک مرتبه بخوانند بمقابله ریشم آن رمه کوفندگان و میشان

ثواب نیکی یا بد سیوم هر که ده مرتبه در دو بار و احوال من بخواند
 چنانکه فضیلت است که بی شک از دنیا بسلامتی ایمان رود
 در صفت **احمد رضا علی** ای مؤمن چون حضرت
 صدیق اکبر در خانه آمدند نظر کردند که کلبه جانور در سوراخ خود
 است امیر حیران ماند حضرت علیه السلام پرسیدند یا صدیق چه
 بنگری گفت ای حبیب خدا جانور در سوراخ خزیده است درین
 بودند که وحی بخد مت پیغمبر علیه السلام آمده گفت خدا تعالی
 ترا سلام رسانید و فرمود که امیر المؤمنین صدیق اکبر را بگو
 که باین جانور مذکور ^{کلام} گزید امیر پرسید که ای جانور چه مطلب داری
 گفت یا صدیق اکبر سه هزار سال است پیش از حضرت
 آدم علیه السلام برای دیدن رویت در اینجا سکونت دارم
 که زیارت کنم و المال هم مطلب زیارت و چشم خدا تعالی
 میسر کرد ای مؤمن هرگاه که جانوری بود و حشر جهان در

صدیق اکبر میخواست پس صد هزار لعنت بر جان زرافه که در باب
ایشان مکه کند **نقصیت** **است** **تحت** **عمر** **رضی** **الله** **عنه** روزی
پیغمبر علیه السلام در راه میرفتند که جانوری از جانوران
هوا که گاهی برز این نیامده اند بر زمین افتاد و آن جا
ران بکام خدا میخواست و بر او ایضا میدهند و در حال چونه می
برایند و همون زمان همراه ماورطیان میکنند پس آنحضرت علیه
سالم استند و در گوش آن جانور دعا خوانند و در حال پر
بهارفت آسمان پر رسیدند یا رسول الله چه حکمت
بود که در گوش جانوری سخنی فرمودند و او در حال پر
رفت پیغمبر علیه السلام فرمودند که این جانور آن همین
دعا میخواند اللهم اغفر لولي البکر و عمر و برکت آن بر
طیان میکند و این دعا میخوانند از وی فراموش شد
بود و قوت بریدن نداشت و قتی که من صد گوش او

نخواهند ماند حضرت عمر گفت ای رسول خدا شبی خواب دیدم
 که در ره عدل از دست افتاد پیغمبر علیه السلام گفت من در دنیا
 در میان ایشان در ره عدل بودم چون از دنیا رفتم آن عدل بخواب
 ماند حضرت عثمان نیز گفت شبی خواب دیدم که یک ورق قرآن
 با آسمان پیوسته پیغمبر علیه السلام گفت من در دنیا میان شما
 و زق قرآن بودم تعبیر این خواب از رحلت منست حضرت
 علی نیز گفت شبی من خواب دیدم که ذوالفقار از دست
 من افتاده است حضرت علیه السلام فرمودند من ذوالفقار
 دین در میان شما بودم چون از دنیا رفتم آن محکم دینی نخواهد
 ماند حضرت عائشه نیز گفت یا رسول الله من هم در خواب
 دیدم که آینه از دست من افتاد غبار آلوده گردید و چند
 که نظر کردم روشنائی نمیدید حضرت علیه السلام فرمود یا عائشه
 آینه تو من بودم چون از دنیا رفتم ترا روشتن نخواهد ماند حضرت

حضرت بی بی فاطمه نیز گفت ای بابا من خواب دیدم که ماه
پوش کی بر تن من پاره پاره شده حضرت علیه السلام فرمود
جامه بدن تو من بودم چون از دنیا رفتم تو نیم خوابی مانند ما
حسن و حسین نیز گفت یا بابا شب خواب دیدم که جنازه
ایشان با آسمان می رود و ما بر سر خاک انداخته میروم پس
پیغمبر علیه السلام سر خود را در آغوش حضرت عایشه
صدیقه نهادند که بهتر عزرائیل علیه السلام بیاید حضرت
علیه السلام فرمود که جان مرا چگونه قبض کنی گفت ای
حبیب خدا چنان جان تو قبض کنم که ترا هرگز نایزد و نمی رسد
چون بهتر عزرائیل علیه السلام از اعضا و پایان جان حضرت
علیه السلام بینه مبارک رسانید حکم از درگاه رسد
العالمین و رسید که حبیب مرا بگذارتا اندکی آرام گیر و بجا
پیغمبر علیه السلام بهوش آمدند گفتند یا اخی عزرائیل علیه السلام

بخود و در این بین لیکن بر امت من نور نگیی برگاه
 که حضرت علیه السلام چنین فرمودند صاحب اوستاد
 مصنف و لیل الاحسان میگوید که عزرائیل علیه السلام انکشت
 خضر خود بر پیشانی آنحضرت بناد همچون ساعت باز بجا
 حضرت گفت یا اخي چنان دانستم که کوهها تمام زمین برین
 من افتاده اند حال امت من چگونه خواهد شد باز وحي از در
 آگاه رب العالمین در رسید و گفت خدا تعالی ترا سلام
 بفرساند و میفرماید که برای امت خود غم مخور که برای امت
 تو چنان نعمت پیدا کرده ام که هر که خواند از دنیا بایمان رود و
 پیغمبر علیه السلام خوشوقت شدند و گفت که ای بار خدا یا انکلام
 نعمت است حکم آمد که آیه الکافی هر که از امت تو بعد هر
 فرض یکبار خواهد خواند تلخی جان کندن بروی آسان گردانم ای
 مؤمن به این که حضرت علیه السلام برای امت خود چه عاجز

بهار کشیدند و توجیهان هوا دنیا گرفتار ماندی که عذاب کو
 و تلخی جان کنند خیرنداری پس چون پیغمبر علیه السلام از آنکه
 مانند از حضرت عائشه مسواک طلب کردند حضرت بی
 مسواک آورد و سر مسواک در دهن خود انداخته بزم
 ندان شرم کردند و خواستند که بجایه خشک کرده بدهند و
 الوقت پیغمبر علیه السلام منع کردند که یابی بی خشک نکرد
 از بکرت لب تو تلخی جان کنند بر من آسان شود و اینم
 به بین مرتبه حضرت بی بی عائشه صدیقه رابعه دوازده
 ماه ربیع الاول روز دوشنبه جان بحق تسلیم کردند انا لله
 وانا الیه راجعون **نقل است** در میان آنکه گرمی افتاد
 چه موجب است در کتاب فوائد المسلمین مذکور است
 که آفتاب بر چهارم آسمان است و از زمین تا آسمان چو
 هزار سال راه است و بالائی بر آسمان خدا تیغ بگذرد

نقل دیگر است

۹۰ قول چهارم

قول چهارم آنست که در خانه متهر یعقوب علیه السلام
نیکوگی بود و او پسری داشت بشیره نام شوخ و کم خدمت
و بی ادب که بر ساعت خاطر متهر یعقوب را آزرده میکرد
حضرت یعقوب او را بفروخت و مادرش را در و آمد و گفت
ای پسر چنانچه یعقوب علیه السلام فراموش فرزند مرا پیش
آورده همچنان او را نیز فرزندی عزیز از چشم غایب
کنی همین است که یوسف علیه السلام از چشمان یعقوب
غایب شد **قول پنجم** آنست که روزی متهر یوسف برادران
خود را دید و فخر کرد و گفت ای گنجی که این برادرم باشد
چه جایی شمر است که با ما برابر کند غیبت بدرگاه خدا
که همون برادران را برو مسلط کرد تا عبرت باشد بندگان
را که سوائی خدا پناه نگیرند **قول ششم** آنست که خدا
ایضا متهر یوسف علیه السلام را از براء این در چاه

قول پنجم

قول ششم

انداخت تا او را بادشاه مهر کرد انم و چون بادشاه
مهر شود هیچکس در چاه زندان نکند و چون یوسف خدا
السلام در زندان درآمد خدا تعالی در آنجا دیوختی ره
نیده بود که یوسف علیه السلام شراب و طعام از دیو
چون لفظ اَفْ كَرْتِي عَنْكَ رَبِّكَ بزرگان را ندان و در خانه
خاک شد یوسف علیه السلام متوحش و استغفار
کرد که وحی در رسید که ای یوسف خدا تعالی میفرماید
از زندان ترا خلاصی که کرد و از زنان چگونه خلاصی یاف
اکنون سوائی من پناه گرفتی هنوز چند سال در قید غلامی
ماند و اگر پناه نگرفتی همون وقت خلاص شدی و جوی
بعد از چهل سال حق تعالی خواست که مهر یعقوب علیه
السلام را وصال یوسف علیه السلام کند از کنعان
مهر آمد یوسف علیه السلام استقبال کرد و مهر یعقوب

از اسب فرو دادند و یوسف را از شادی فرو دادند
 اگر چه فراموش شده بالای اسب هم آغوش نمود و چون
 همون ساعت پیامد و گفت که ای بی ادب تعظیم پدرت را
 نیاوردی یوسف علیه السلام افسوس خوردن گرفت
 حق تعالی فرمود الحال پشمانی سود ندارد که ده فرزند
 ترا نصیب کنم و لیکن هیچکس را به غیر تو ندهم ای مؤمن هر
 گاه که در حق پسر یوسف علیه السلام چنین عتاب شد
 باید که از خدمت والدین غافل نباشی آخر الامر چون
 پسر یوسف علیه السلام در چاه افتاد مالک را برآورده
 از برادرانش خرید کرد یوسف علیه السلام از مالکان
 خواست و گفت اگر بگوئی از برادران و دایه کنم که باز
 روئی اینها نخواهم دید مالک گفت آنها را در حق تو چنین بد
 میکنند و تو آنها را نمیکنی جواب داد که خویی ایشان همین است

پس یوسف علیه السلام برادران را و اوع کرد جمله شمشیر
و گفتند که ای یوسف چه کنیم که از ملامت مردمان شانه
می ترسیم و از دروغ گویان می شویم و گریه ترا در شهر بزم
یوسف علیه السلام پیودار در بغل گرفت و گفت سلانه
باین پیمان رسانی و از خدمت همیشه زینا غافل نباش
و تسلی پدرم کنی پس یوسف را گرفته روان شدند اما
بگفته برادران یوسف را از بنجر در پا کرده برشته تو سم
نشاند و حواله افغان نام ساربان نمود چون مقتدر یوسف
بقبر مادر رسید که راه از همون جائی بود بنجر از شتر در افتاده
و گریستن گرفت و این بیتها میخواند **قطعه** ای مادر مهربان
پنهان بزمین چنین چرایی بردار کفن به بین که چونم
دو پای بند سانی بفروخت مرا برادرانم از کین و
و بیوفایی آواره شدم ز خانه این زمانم من بنده ش

جوینده بهای هرگز نتوان خلاص دیدن چون هست قضایی
 کبریا بی بعد افلاخ نظر کرد و دید که شتر خالی است افسوس
 که یوسف بکمر نخت دویده آمد و دید که بر قبری در افتاده است
 دوسته طمانچه بر روی یوسف علیه السلام بزد چون عتق
 بگذشت چنان ابر پیدا شد که تمامی جهان تاریک گشت
 چنانکه شتر آن بار را انداختند مالک در شکر مناد گشت
 که در میان مایان کینه عظیم کرده است همه تو به بکنید
 هر چند که تو به گردن قبول نشد افلاخ پیش مالک آمد و گفت
 که من میدانم که این غلام صاحب کرامت است من بر روی
 او طمانچه زده بودم اثر شامت همین است ببالک
 افلاخ گرفته پیش یوسف علیه السلام آورد که ای یوسف
 گناهش عفو کن یوسف علیه السلام از روی کرم معاف
 نمود باز ابر ناپدید شد و جهان روشن گشت پس چون

مالک بهتر یوسف را در مهر و راه در ده آید است که در وقت
ترا بفروشم گفت بفروزش اگر چه بنده نیستم اما این بنده
بنده ام مالک گفت تو کیستی گفت انگاه بگویم که فروخته
کنی پس مالک در یک پله ترازو یوسف را نشان داد
در پله دیگر عزیز تمامی خزانة خود در انداخت بوزن برابر
نشد عزیز شش منده کشت که خزانة من به یوسف
علیه السلام هم برابر شد یوسف پنهان با عزیز نگفت
که کاغذ و قلم بیا رید چون کاغذ بگرفت این کلمه نوشت
لا اله الا الله اسمعیل ذبیح الله لا اله الا الله یعقوب علیه السلام
الله لا اله الا الله اسحق نبی الله گفت پنهان در پله ترا
روز رید از خزانة دار همچنان که در پله ترازو برابر شد پس
مالک یوسف را بفروخت و گفت ای حال بگو تو کیستی گفت
میگویم بشرطی که ستر من ظاهر نکنی گفت خوش گفت من

یوسف فرزند مہر یعقوب علیہ السلام ہستم مالک متجسس
 و گفت قربان توام مالک گفت میخواہم کہ مرا عفو کنی و دعا
 کنی کہ خدا تعالیٰ مرا فرزند دریدہ چنین گوئند کہ مالک دوزخ
 زن و کینزک داشت بدعا، مہر یوسف از ہر یک دو سو
 خدا تعالیٰ کرامت کرد مالک گفت چہ کان بودند کہ
 سرافروختند گفت سرفاش کردن خوب نیست پس یوسف
 علیہ السلام خط غلامی خود را از و بگرفت **آیدیم بشقت**
برادران یوسف علیہ السلام چون برادران ظاہر کردند
 کہ یوسف را اگر کان خورده اند و اگر باورنداری کر کہ گرفتہ
 یساریم غرض کہ یک کر کہ گرفتہ آور دند و دندان اورا
 بشکند و پیراہن آلودہ بخون کردہ آور دند و تمام
 شب بموافقت پدر کریم و زار کہ دند چون وقت
 فجر شد حضرت یعقوب پیراہن را دید و خندید و کسیت

آمدیم بشقت
 برادران

گفتند ای پدر خنده و گریه چیست گفت ازان گریه میکنم
که خون می بینم و خنده من آنست که اگر کرکان میخورند لول
بپیر این را می دریدند پس یعقوب علیه السلام نماز نفل گذارد
و مناجات کرد و گفت اَللّٰهِي اِنْ كَرِهْتَ اَبْنِي كَوَيْكُنْ بِحُكْمِ خَدَائِكَ
كَرِهْ كَوَيْكُنْ گفت ای پسر خدا اگر یوسف ترا خورده ام از
قوم باشم که پاک نماز می شنوند و حاضر نمی شوند ای غایب
از بینماز شدن شرم نداری که کرک قسم تو خورده است
پس مهر یعقوب کرک را گفت تو درین جهل چرا آمده ای
گفت بادشاه کنعان را شنیدم که کرکان را در قید گرفته
اند و برادر من نیز در قید آمده از مفارقت او صبر نکردم
نستوانستم و گفتم بادشاه زمین مضر نیک است برو
تا تلایش کنم باشد که خلاص کند یعقوب علیه السلام
را دل نرم شد و کس خود را بطرف بادشاه شام فرستاد

که کرکان را خلاص کن پس جمله کرکان خلاص شدند آن کرک نیز
 آمده به برادر خود طاقی شد کرک بسیار خوشدل شد و گفت
 آهای چون در دماغ و نژاد می دردی یعقوب علیه السلام
 را منطفی گفتی که روان خدا شعله گفتن کرک در حق یعقوب
 علیه السلام قبول کرد یوسف علیه السلام به یعقوب رسید
 خصوصاً آدم که در حق آدم دعا کند چگونه خدا ایتها قبول
 نکند آورده اند که تابوت هتیر یوسف علیه السلام بعد از چهار
 صد سال هتیر موسی علیه السلام از رود نیل برآورده
 بجانب کنعان برود و با ستاک که بدفن یوسف چگونه
 حکم شود سه مرتبه آواز آمد که یوسف را بیرون دروازه
 دفن کنید که او بادشاهی دنیا کرده سه مرتبه آواز آمد
 بودای مؤمن با وجود آنکه همچون یوسف را خطاب شد باید
 که تو نیز از حکومت برخیزی و بر دنیا اعتما و کنی مذکور است

که ابراهیم علیه السلام را هزار روزه کوفته اند بود و پنهال
 هر روزه دو صد ک بود و بکلوی هر یک طوق زرین بود
 گفتند مردمان یا پیغمبر چه چنین تصور میکردند باید که در
 دین محمد علیه السلام درست باشی و به نماز مشغول گرد
 که هفت چیز را خدا تعالی احسن خوانده **اول** خود را **دوم**
 قرآن **سوم** با کتمان از **چهارم** دین محمد صلی الله علیه و
پنجم آفرینش خود را **ششم** صورت آدم را **هفتم** قصه
 یوسف را علیه السلام نقل شمس المجاس **بعینه** **فصل**
و کرم و نطفه بنحوت نماز خواندن هر که بعد از نماز بامداد هر
 روز صد بار بخواند لا اله الا الله الملك الحق المبين حق تعالی
 او را سه چیز کرامت کند **اول** آنکه او را غنی گرداند **دوم** او
 عذاب کور نباشد **سوم** آنکه در بهشت رود هر که بعد از نماز
 ظهر صد بار درود بخواند اللهم صل علی محمد و علی آل محمد و بارک

کردی گفت و بنام در است و مرداری جز یک را نشاید و ستان خدا چنین ۳

که در این کتاب
 نوشته شده است

حق تعالیٰ اور اسے چیز کرامت کند **اول** انگہ او وام وار شود
 و آنچه وام داشته باشد از کینج خود بی رنج او کند **دوم** ایماش
 از زوال نگاه دارد **سوم** انگہ بیچ نعمتش بقیامت حساب
 نکند پیغمبر گفت صلی الله علیه وسلم هر که بعد از نماز عصر صد بار
 بگوید استغفر الله ربی من کل ذنب و اتوب الیه حق تعالیٰ
 و راسته چیز کرامت کند **اول** انگہ کناه یک الہ اور ایماش
 زد **دوم** روزی اوفراخ کرد **سوم** بر دعا کند مستجاب
 گرداند و نیز هر که بعد از نماز مذکور دو اذنه بار سورة اخلاص
 بخواند بوقت نزع البیت بسلامتی ایمان رود هر که بعد از نماز
 شام بگوید صد بار لا اله الا الله محمد رسول الله حق تعالیٰ
 و راسته چیز کرامت کند **اول** انگہ بیچ کناه ایمان آورا
 زوال نکند **دوم** انگہ حق تعالیٰ از وی خشنود شود **سوم**
 انگہ عذاب کور او را نباشد هر که بعد از نماز عشاء کلمه تمجید

بگوید سبحان الله والحمد لله تا آخر و راسته چیز گرامت
اول انگه هر شب دو صد هزار پانصد گناه کبیره عفو کند **دو**
 انگه هر روز پانصد نیکی از بپذیرفته شود و در دیوان او
 بنویسند **سوم** انگه دو هزار کوشک برائی او در بهشت بند
 کند نقل است مفتاح الجنان قال علیه السلام خلق الجنة
 للمطيعين ان كان عبدا حبشي و خلق النار للمعاصين
 و ان كان سيد و قرشي **نقل است** که جنازه حضرت بی
 فاطمه رضی الله عنها در شب برده بودند یک کوشه حضرت
 مرتضی علی کرم الله وجهه و یک کوشه امام حسن و یک کوشه
 حسین و یک کوشه ابوذر غفاری رضی الله عنه چون در کو
 دفن کردند ابوذر غفاری بر سر کور استاد و گفت ای کور
 میدانی که این کیست دختر رسول صلی الله علیه و سلم خاتون
 حضرت مرتضی علی کرم الله وجهه و مادر حسن و حسین است

نقل است

از کور او از آمد که ای ابوذر من جاء حب و نسب بستم من
 آنجائی بستم که از عمل برسد نه از نسب که خلاصی بنده بر حب
 و نسب نیست چه اگر کفر فضیلت بذات باشد پس لازم
 می آید که امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه افضل باشد از
 امیر المؤمنین ابابکر صدیق زیرا که امیر المؤمنین علی عماده
 حقت رسالت پناه و امیر المؤمنین ابابکر قرین است
 بذات از حقت رسالت پناه علیه السلام است و در است
 کیسه که اعتقاد کند که مرتضی علی از ابابکر صدیق افضل
 است او مبتدع محض رافضی است و بزرگی در قیامت
 بعمل است نه بذات زیرا که بی بی عایشه که دختر ابابکر
 صدیق است افضل است از بی بی فاطمه که دختر رسول علیه
 السلام است اگر بزرگی بذات بود بی بی فاطمه رضی الله
 عنها افضل بود از عایشه و کسی که چنین اعتقاد کند او

رافعه است لهذا رسول علیه السلام فرموده فاطمه را
لَا تَكُنِي بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ أَيُّ مَوْنٍ بَأَيْدٍ كَرِهَ اللَّهُ
بِكُونِهَا كَمَدَارِ بَرِّعِلَ اسْتَنْبِذَات **باب در شناختن**
مذهب رافعه بد آنکه رسول صلی الله علیه و سلم فرموده است
که امت من بعد از من هفتاد و سه گروه میشود و من
دو نفر خواهم در رفت بجز یک فرقه که اهل سنت و جماعت
باشند و فاحش ترین از جمله مذاهبان رافعه است
که از رافعه دور باشد که رافعه در آیت کلام کافی
کرده شد و کشتن رافعه فرض است هر یک مسلمانان
و این روایت در تمهید ابوشکور سلمی و در بحر محیط
منصور ما ترید فی موده است که هر که یا بد رافعه را و
نکند اگر دست رس او باشد کافر گردد و نعوذ بالله
منها و رافعه چهل و دو فرقه اند یعنی رافعه مظهر عیسی و

الله را خدا میگویند و بعضی رافعه حضرت علی رضی الله عنه
 را بنیگر گویند و بعضی رافعه محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
 را و امیر المؤمنین حضرت علی و امام حسن و حسین بی بی
 فاطمه را رضوان الله تعالی علیهم اجمعین این را پنج را خدا یا بنیگر^{میگویند}
 و این سه طایفه کافرند و بعضی رافعه جلد سادات را خدا
 میگویند اینها نیز کافرند و این روایت در شرح موافقت و در
 تمهید ابو شکور سلمی مذکور است و بعضی رافعه میگویند که
 سادات هر چند خون و زنا کنند و گناه مینمایند ما خود نشوند
 و بعضی رافعه میگویند که سادات مطلق بهشت اند این هر دو
 طایفه نیز کافرند و این روایت نیز در تمهید ابو شکور سلمی
 است و بعضی رافعه از چهار امام منکراند و میگویند که امامان
 دوازده اند و دیگر امامان کسی نیست اینها نیز کافرند و بعضی
 رافعه میگویند که بغیر سادات پیر و پیشوایان کسی نیست

اینسان نیز کافر اند و در مذهب سنت و جماعت متفق و پیر پی
کار آنت که مذهب خود را روشن و آشکارا دارد و پنهان
نسا و اما از مذهب رافضیان بهترین مذهب است که مذهب
خود را پنهان دارد و در دل رافضی باشد و بنظر خود را
دارد و گویند و گمان که امیر علی را خدا میگویند رموز است
آنت که کلمه امیر علی را بسیار بر زبان میارند یعنی علی خدا است
نعوذ بالله منها و آنها که محمد مصطفی و حضرت علی را و امام
حسین و حسن و حضرت بی بی فاطمه را خدا یان میگویند و کلمه
بیخ تن و ده کیسور بر زبان بسیار میارند و جمله سادت
را خدا یان میگویند رموز ایشان آنت که هر که خدمت سید
کند و سید را بر خود رافضی سازد او مطلق بیست باشد و هر
سید را هزار دیند او مطلق و وزخی است و گمان ایشان
آنت که سید مانند خدا است نعوذ بالله منها و نیز میگویند

که اگر سید گناه

بگویم و فریاد میخوانم بخداست که از دیو و پری که در و کنند
 و دور از رحمت حق تعالی است و معنی شیطان که از شیطان
 مشتق باشد یعنی رانده و نفرین کرده و سنگار شده
 و روایتی این عباس رضی الله عنه عن النبی صلی الله علیه و آله
 انه قال المعلم اذا قال للصبي قل بسم الله الرحمن الرحيم
 نقل الصبي بسم الله الرحمن الرحيم كتب الله تعالی برات للصبي
 و لا یومیه و براءة للمعلم من النار یعنی چون استاذ بگوید
 او در آن بگوید بسم الله الرحمن الرحیم و گوید که بگوید حق تعالی فرمود
 بر آن بنویسد که این بچه را آتش دوزخ کما ریت و ستاق
 او را و مادر و پدر او را بیکبار گفتن بسم الله الرحمن الرحیم
 چهار کس از آتش دوزخ خلاص شوند و عبد الله بن مسعود
 رضی الله عنه گفته است هر که خواهد نجات یابد از نوزده و شصت
 عذاب کور که بر دوزخ مؤمل اند علیها تسعة عشر بسم الله

الرحمن الرحيم که نوزده خرفست با خلاص تمام بخواند و
روایت دیگر آمده است اول چیزهای که قلم نوشته است
در لوح محفوظ بسم الله الرحمن الرحيم بود و اول چیز
که بآدم علیه السلام آمد بسم الله الرحمن الرحيم بود و تبه
امان اهل آسمان و زمین است و کلمه جواز است یعنی بر
مؤمن به برکت او از پل صراط سلامت بگذرد و بسم
الرحمن الرحيم هر قول خداوند است مگر مؤید آنرا و از
بن عبد الله روایت است که چون بسم الله الرحمن الرحيم
بآدم علیه السلام فرود آمد بر آسمان و در شد ندید
سخت مخالف ساکن شد و دریاها روان شد
و بهایم یعنی ستوران منقاد و فرمان بردار شدند حضرت
خدا تعالی سکند یا کرده است که بعزت و جلال
بیمار که نام مرا با خلاص بگوید شفا و بیم و هر چه که نام

بگوید برکت

بگوید بکت و هم و هر که بگوید با خلاص تمام بسم الله الرحمن
 الرحیم در بهشت و روایت است از امام جعفر صادق علیه
 السلام که هم کتب مساویه مؤدع است در قرآن و هم قرآن
 مؤدع است در فاتحه و هم فاتحه مؤدع است در بسم الله
 الرحمن الرحیم که بسم الله الرحمن الرحیم مندرج است در باب
 بسم الله و بامعنی بسم الله است ای بی گمان ما گمان و بی
 یکنون ما یکنون یعنی هر چه بود و بمن بود و هر چه باشد بمن باشد
 پس اشارت بر این است که والله علی کل شیء محیط **باب**
ششم در بیان فضیلت و زیاده و کمالات چون پیغمبر علیه السلام بکنک
 احدی گفت دیدند که کودکی غور و ساله از لشکر کفار پیش
 رفته هر بار شمشیر گرفته بصیابه میزدند حضرت علیه
 السلام دعا کردند آلهی این پسر را هدایت کن خدا تعالی
 قبول کرد و آن کودک شرف اسلام مشرف شد و گفت

باب در فضیلت
 و زیاده

لا اله الا الله محمد الرسول الله پیغمبر علیه السلام اسب خاصه
برای سواری او را بخشیدند و پیش رویش شکر نمودند
چون ساعتی گذشت آن کوکر ستن گرفت حضرت
علیه السلام فرمودند چپا گریه میکنی گفت ای رسول الله
ولده من کافر اندا کروم بتو ایمان آور بی بد و زخ و نرفته
حضرت فرمود برو و والده را بگو که مسلمان شود پس آن کوکر
دک بجاور خود گفت که ای والده اگر مسلمان شوی در و تو
نروی گفت برو بخدمت پیغمبر علیه السلام بگو بتو ایمان
آرم بشرط که از سلب ایمان من منامن شوی آن کوکر
بخدمت پیغمبر علیه السلام باز آمد و گفت ما درم چنان میکنم
حضرت علیه السلام بدرگاه رب العزت مناجات کرد و آیه
ضعیفه عرض چنان میکند حکم آمد که ضعیفه را بگو که بکده
درود بخواند او را از سلب ایمان نکند ارم چون حضرت علی

السلام ضعیفہ اپنان فرمودند جواب داد کہ یا حضرت اگر از
 عین ضامن شوی کہ تمام کردن لکہ درود نمیم قبول میکنم
 حضرت علیہ السلام خاموش ماندند کہ ضامن عین خدا است و
 لیکن مناجات کردند الہی تو دانتر چنانکہ ضعیفہ میگوید باز حکم
 رسید کہ ہزار مرتبہ بخواند باز ضعیفہ ہمین جواب داد باز حکم
 شد کہ دہ مرتبہ بخواند آخر الامر بیک کسرہ چون حکم شد
 ضعیفہ قبول کرد و گفت یا پیغمبر مطلب من ہمین بود الی ال
 ضامن شویانہ شویان اللہ دوستان خدا بر خود اعتماد
 یک ساعت نمی کردند تو ای غافل کمان می بری کہ تمام عیزندہ
 باشی بانی کہ در میان مومنین را ہیچ نہ بذارید و درود گفتن
 مشغول باشی کہ چنان فضیلت است درود نہیت اللہم
 صل علی محمد و علی آل محمد صلوٰۃ و ایما و سلاما ابداً **افضیلت**
 درود دوم کہ این درود بخواند یکبار ثواب عبادت پنجابہ

فضیلت درود
 دوم

کرم و سال یابد اللهم صل علی محمد سابق نوره و آخر ظله و نور
 و رحمة للعلیین و جوده و علی آله و اصحابه و بارک و سلم
 تفصیلت در و سوم هر که این در و در یکبار بخواند ثواب
 جلد آفریدگان پروردگار و جمیع پیغمبران و فرشتگان و پیران
 گان حضرت آدم صغی الله و آخر محمد صغی الله علیه و آله
 و سلم یابد اللهم صل علی محمد معدن الجود و کنز الکرم و علی
 آله و اصحابه و سلم تفصیلت در و چهارم هر که این در و در
 یکمرتبه بخواند فردا قیامت حکم رب العلیین در رسد
 ای بنده هر چه بخوای بکوتای قبول کنم اگر بگوئی تمام امت محمدی
 علیه السلام را به بخشم و اگر بگوئی عذاب از کافر بردار
 و در و معظم و مکرم نیست اللهم صل علی محمد و علی آل محمد
 من اول الدنیا الی فنائها و من اول الاخرة الی بقائها
 و علی آله و اصحابه و بارک و سلم تفصیلت در و پنجم کافری

تفصیلت در و دوم

تفصیلت در و چهارم

تفصیلت در و پنجم

در و ششم

بخندمت پیغمبر علیه السلام آمد و گفت یا رسول الله در وی منم **ختم**
 که در یکدم خواندن ثواب بقدر نیکی غرض عظیم حاصل شود
 حضرت پیغمبر علیه السلام فرمود که این درود بخوان **اللهم صل علی**
محمد بن عبد الله تراب اقدامه علی العرش منک و غنیه
 و علی آل محمد صلی الله و بارک و سلم **تفصیلات در روز ششم** حضرت
 هتر خضر علیه السلام هر روز یا نهصد درود و نورج کرده بخندمت
 پیغمبر علیه السلام می بخند و خود این درود معظم و مکرم میخواند
 از خضر علیه السلام پرسیدند چه حکمت است که این درود متواتر
 میخواند فرمودند که خواننده این درود کماهی از نظر پیغمبر علیه
 السلام دور نشود و محبوب آن سرور علیه السلام گردد
 انیت اللهم صل علی محمد و علی آل محمد بحسب جاهیه و قدره
 کما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم بحسب جاهیه و قدره
تفصیلات در روز هفتم زنی بخندمت پیغمبر علیه السلام آمد و گفت

تفصیلات در روز ششم

تفصیلات در روز هفتم

ای حبیب خدا اسم شریف خود بفرمائی فرمودند که اسم
من محمد است باز گفت اسمی دیگر بفرمائی حضرت فرمود که
من علی است باز گفت که یا حضرت اسم دیگر بفرمائی حضرت فرمود
که دیگر اسم من یسین است علی هذا القیاس هر گزت زنی
سوال میکرد و حضرت علیه السلام هر گزت اسم دیگر فرمود و میفرمود
آخر مرتبه پیغمبر علیه السلام فرمود که اسم من رحمة اللعالمین
است هر گاه که این اسم حضرت شنید آن ضعیفه برخواست
و قدم پیغمبر علیه السلام بوسید و گفت اگر تو رحمت عالمینی
من نیز در میان عالم ام فریاد من رس که گناگان بقدر رکیه
بیابان و از برگ درختان زیاده تر دارم حضرت فرمودند
بیان کن گفت ای رسول خدا اگر از مجلس خلوت بیایی
بگویم پس سرور عالم در خلوت آمدند و پرسیدند که بیان کن
گفت ای دوست خدا چون فرزند اولین از شکم خود بزاد

خیل حسن روی بود چون مدتی دوازده سال شد با و مقنون
 خدمت خواستم که با و عشرت کنم اما از ملاحظه فرزند ی سر
 خود با و گفته توانستم کوزه من روز بروز تغییر میکرد زنی
 چهره بر حال من وقوف یافت و گفت اگر صد دینار بدهی
 من ترا با و در خلوت ملاقی میکنم پس قبول کردم بعد آن
 مکاره رفته مجلسی ساخت و سرود سماع و رانند اخبت
 و پس مراد و مجلس نشاند و او را خمر خورانید که تا که مست
 بعد آن مکاره مرا پارچه خوب پوشانید و باز پورا مرا متحلی
 کرده به پیش پسر برد و او با من مجامعت کرد و وقتی که خفته
 رسول علیه السلام از وی شنیدند متحیر شدند و فرمودند که کنایان
 کبیره از خدا است عفو کنانیده نتوانم همون زمان حکم درگاه رب
 العلین در رسید که ای حبیب من این زن را بگو که توبه کند و این
 درود بخواند اگر چه کنایان ازین زیاده داشته باشد من عفو

کرد انم درود انیت اللهم صل علی محمدن الذی فی کل
 زمان موصوف و فی کل مکان محمود و فی کل ان مند
 کور و علی اله و اصحابه و بارک و سلم **فصلت در و شتم**
 هر که این درود بخواند تمام ثواب قول و فعل پیغمبر علیه السلام
 یابد انیت اللهم صل علی محمد فی اول کل ایام و اول کل شهر
 فی اوسط کل ایام و صل علی محمد فی آخر کل ایام و علی اله و
 و بارک و سلم **فصلت در و نهم** هر که این درود بخواند گویا که
 بجنانه حضرت پیغمبر علیه السلام داخل شده باشد و هر که
 بنانه حضرت علیه السلام داخل شود آتش دوزخ بر او
 حرام گردد و درود انیت صل الله علی حبیب محمد و اله و
در پیغمبر خد مت مسبح ای مومن بدانکه غضب نام جای است
 در دوزخ که کافران را در آن عذاب کنند چون پیغمبر علیه السلام
 بمصر رفتند در آنجا کافر دیدند که بارانم گرفته خفته

این درود
 در روز شنبه

فصلت در و نهم

در پیغمبر خد مت مسبح

در پیغمبر علیه السلام

پیغمبر علیه السلام بالحج پرسیدند که ای کافر چه حکمت است
 که ترا شرم نمیکند گفت اید و موت خدا در دنیا کافر بودم ولیکن
 همایه مسجد بودم نظر کردم که چند جا دیوار مسجد شکسته
 است پس امر را مرت کردم خدا تیغ آن عمل را از من قبول
 کرده الحال آنکه مسجد مرا در وضع بکار آمده و پناه شده پس
 عذاب و دوزخ نمیدانم ای مومن بدانکه هرگاه که کافر را از بیک
 چنان نتیجه یافت پس باید که در عمل مشغول باشی و عبادت
 کنی تا از دوزخ امان یابی مسئله حج عید در روز اول شوال است
 و عید قربانی در روز دهم ذی حجه و اصل هر دو عید از کجا گرفته
 اند این مسئله مشکل و غریب است جواب هر دو عید از وقت
 و آمدن روح حضرت آدم صلوات الله و حوا گرفته اند اول
 روز شوال بود که روح حضرت آدم علیه السلام بقالب درآمد
 حق تعالی آنکه افرمود تا الهیقا بهشت و بو خوش بر سر

شستن گوشت حلال است

متر آدم نثار کردند و آن روز عید کردند و روز دهم ذی
الحجه بود که حضرت حوا از پهلوی چپ حضرت آدم علیه
الصلوة والسلام ظاهر گردانید ملائکه را فرمودند تا طبق
بهشت و بهشتیان، خوش برون نثار کردند در آن روز عید کردند
از آن روز الی یومنا بر جمیع مومنان عید است **شستن**
گوشت حلال گوشت حلال و حرام باین طریق باید شست
چنانکه تیره بدرنگ بود گوشت او حرام شود زیرا که از حیوان
پایه مرده اندک خون می رود و اگر چیر میر که گفته شد و شسته
نار یک معلوم نشد پاره از گوشت او بر گیرد و بر
کباب بروی آتش اندازد اگر کف کند و کبوتر فام تیره
شود حرام بود و اگر بر رسم روشنائی و بی کف بخته شود
حلال باشد و لیکن روایت دیگر هست که آب جوشانند
و آن گوشت در آن آب جوشانند پس از آن اگر گوشت و

که یک آب بزنند

آب بنشیند حرام بود و اگر بروی آب برآید حلال شود
 در بیان خلق پیغمبر علیه السلام و حدیث است که روزی
 پیغمبر علیه السلام میفرمودند که فرشتگان بصورت کوه و کان
 شده و امن گیر پیغمبر علیه السلام شدند و گفتند که برای
 عند الله ما را آنچه در کار است پیغمبر علیه السلام بسیار کو
 شش نمودند و موجود نشد آخر الامر و امن آن سرور
 علیه السلام محکم گردید پیغمبر علیه السلام فرمود مرا بفروشد
 با شما را جز بدست آید پس حضرت علیه السلام را بطرف
 بازار مدینه بردند که امیر المومنین عمر در رسید و گفت
 ای کوه کان شما ترا چه در کار است از و امن محمد علیه السلام
 گفتند ما می دانیم که در پیش پیغمبر علیه السلام چیز نیست
 ولیکن می فروشیم اگر چه بسا بد حضرت گفت بچند
 میفروشید گفتند چه تو بهی امیر گفت بیت چهار جزو

میدهم اگر فزوق میدارید که دوکان بخوشوقتی تمام قهوا
کردند رسول علیه السلام شبم کردند و گفت سبحان
برادران یوسف علیه السلام را به بیت درم فیه و خفته
و در شمس المجالس می گویند که در آنوقت چهار مرد در
یکدیگر گفتندی و حضرت فرمود و طاعت مرا به بیت
جوز فرود خفته درین سخن اشارت اگر برادران ق
مته یوسف را بدانستندی نفر و خفته و اگر همچنین
که دوکان قدر محمد رسول الله را بدانستند این که نریخته
ندادند و اشارت است که در آن روز پیغمبر علیه السلام
را در خاطر گذشته بود که یوسف صدیق الله را برادر
چه از آن فرود خفته ازین سبب بدرگاه بار تعالی
رفت پیغمبر علیه السلام را به بیت چهار جوز فرود خفته
با همچنین اگر مومن قدر هم تقوا را دانستند یکدیگر

نیا براه مخالفه نه نهادن نقل است که روزی پیغمبر علیه
 السلام حقیقه بودند و امام حسن نیز به پیش سینه مبارک
 نشسته بود و ریش مبارک پیغمبر علیه السلام می بوسید
 و میگوید چون اشک امام حسن بر رخساره مبارک پیغمبر
 علیه السلام می رسیدند بیدار گشتند و حضرت علیه السلام برخو
 استند که جبرائیل علیه السلام از درگاه رب العزت می آمد
 و گفت یا محمد از امام حسن به پرسید که سبب کمر بستن او
 و بوسیدن ریش تو چیست پیغمبر علیه السلام از امام حسن
 پرسید که ای قره عینی برای چه ریش مرا بوسیدی
 و کمره غم چرا کردی حضرت امام حسن جواب داد که ای
 جد من سبب بوسیدن ریش تو اینست که از دیدار فایض
 الانوار ایشان تمام مؤمنین تجلی نورور گرفته اند و ^{حقیقت}
 چهارده طبق مرا معلوم گشت برای این میبوسم و کمره

من از آنست که از زبان ماور خود فاطمه زهرا رضی الله عنها
 عنه پنج مسئله شنیده بودم و آن مسئله را امروز زیاده و
 که کماشکی ماور آنها را از خودی که پنجاهم میبارک ایشان
 محروم مانند از آن در گریه شدم و افسوس میخورم که آیا گریه
 نیامدنی تا از دیدار ایشان محروم نمائند پیامبر الاصول
 حقیقت آن بنده مرا معلوم کن قال البیہی صلی الله علیه و
 خمس لم یرو و جهی يوم القيمة الأولى من طال ثاب
 منع الله تعالى سائر عن كلمة الشهادة عند النزع
 والثاني من أحب أهل البدعة لم یغن الله تعالى والملائكة والا
 نبیاء والثالث عقوق الوالدین لا یدرک ریح الجنة والا
 یع من نام قبل الوفا و منع الله تعالى سائر عن كلمة الشهادة
 عند النزع والخامس من منع الزکوة منع الله تعالى عن كلمة
 الشهادة و عند الموة یغفر مود علیہ السلام که پنج نفر اند

عقوق والدین

که بنشیند

له نه بنید روی مراد قیامت اول آن شخصه که بر وقت دراز
 خورد و وقت خوردن طعام مخلوط میشوند چنان عذاب
 است که گوشت خوک و خون مفتاک زار پیچران خورده باشد
 و قبره او را عذاب آورد ایما باشد و زبان او وقت مردن
 از کلمه شهادت بند شود **دوم** کسی که بایل بدعت می نشیند
 لعنت میکند او را که استعالی او را و فرشتگان و جله پیچران
سیوم کسی که از مادر و پدر عاق باشد بوی بهشت نخواهد
 یافت **چهارم** کسی که قبل از نماز خفتن خواب میکند
 بند کند خدا تعالی زبان او را از کلمه شهادت وقت مردن
پنجم کسی که زکوة مال نمیدهد و رانیز عین حالت کرد
 پس ای مومنان به نماز و روزه مقید باشید تا از دیدار
 پیغمبر علیه السلام محروم نمانید **فضیلت کلمه طیب گفتن در خیمه**
 است هر وقتی که بنده میگوید لا اله الا الله و در وقت شاد

بزرگ خور و این است که خس و خاره از راه پاک کند
و کلان آنکه بعد از نماز فجر یکبار بگوید لا اله الا الله محمد رسول
الله پس او را ثواب بعد ستارگان حاصل میشود باز سوال
کرد که ای رسول خدا صلی الله علیه و سلم ضعیفم قوت ندارم که
خس و خاره از راه پاک کنم حضرت فرمود علی السلام
استنجاد در مسجد بیار گفت نتوانم باز فرمود که چنانچه در مسجد
روشن کنی گفت توفیق ندارم پس آخر مرتبه باین فرمود
بگوید لا اله الا الله محمد رسول الله هرگاه که آن مرد ضعیف
خاطر خود را تسکین نمود همیشه بذكر کلمه طیب و روز
گرفت و چون فوت شد از دنیا بسلامتی ایمان رفت
حکایات نوشیروان عادل میکند که روزی بر تخت نشست
بود که ماری عظیم پیدا شد چنانچه از درخت او به خلق بگرفت
اند پس مار کورنش بجا آورد و نوشیروان معلوم کرد که مار

آمده است و کس از ملازمان خود همراه او فرستاد که تا او را
 بمحضر رسانند چون بخانه ما رسیدند دیدند که گروهی در سوراخ
 نشسته پس آن کسان بادشاه کردند و مرا هلاک ساختند
 بعد ما در سوراخ رفت و فی الحال دو مهره لعل به آن
 ملازمان بادشاه داد آن کسان بادشاه مهره گرفتند آمده
 حواله زوجهاء خود کردند آن زنان چون خوبی و صفائی آن
 لعل دیدند در کلوئی خود انداختند مدتی بگذشت که نوشیروان
 و آن را اطلاع ندادند چون روز عید شد جملة زنان آن شهر
 خود را آراسته کرده در پیش حرم نوشیروان آمدند حرم
 نوشیروان که خاصه بود چون نظر بان مهره دو زن آن کرد خیلی
 حیران ماند گفت عجب است که ملک در قبضه پادشاهی شوهر من
 است و این قسم مهره لعل من ندارم بعد نوشیروان را
 ظاهر کردند ملان زنان دو کس که ملازم سرکارند این قسم

مهره لعل در کلوئی دارند بار شاه آنها را طلب کرد و بر
سید که آن دو مهره لعل از کجا گرفته اید گفتند ای پادشاه
آن روز که همراه ما رفتیم بودیم و کشورم را گشته بودیم مار
مهربان شد و این دو لعل نمایان عنایت کرد و نوشید و آن
گفت بد کردید آن دو لعل باز هم بخارسانید و خوشتر
از من طلب کنید از خزانه بگیری می ترسم که روز قیامت
منفعلی در گاه خدا تیرا باشم پس ای مؤمن نظر کن که
چه خدا ترس و صاحب عدل بودند **حکایت** سلطان سکندر
رومی روزی بر تخت نشسته بود که مار پیدا شد و راه
کوه گرفت سکندر رومی به شکر خود و نبال مار پاره
کوه درآمد نظر کرد که جایتش است و شکر اندرون نمید
و و پس تنها همراه دو کس از خاصان اندرون غار آمد و دید
که کثردمی بر سوراخ مار نشسته سلطان سکندر به نیزه

مراد به لاک

و را بکک کردانید ما بسیار خوشوقت شد و دودانه
 لور بسکندر روی داد اشارت کرد که این داروی چشم
 است چون سکندر بخانه خود درآمد خواست که آن دودانه را
 کرده در چشم کند و زبیرش منع کرد و گفت ای بادشاه و الله
 اعلم که چه قسم داروست اول باید که در چشم دیگر کسی بکشد
 اگر منفعت کند بادشاه هم اختیار دارد و نباشد که آن دارو
 پیتر زبیری چشم پیدا شود بادشاه گفت ای وزیر از عقل
 و انصاف دور مینماید که اگر در چشم غیر یک چشم و او کور شود
 او را کورن نتواند و از کار بار اهل عیال خود عاجز ماند پس بهتر
 آنست که من بادشاه ملک هستم اول در چشم خود بکشم
 اگر قضا خدا بچنان باشد تو انعم علاج چشم خود کردن آور
 دهانند که اگر چه آن دارو حکمت تمام تر داشت ولیکن ما که
 او را در دهن خود انداخته بود چنان زهر قاتل و سخت تر داشت

اگر چه او را در چشم خود بکشید فی الحال چشمش تیره
و کور شد لیکن چون سکندر از خدا تعالی ملاحظه تعلم درو
داشت آن دار و چشم خود بکشید از برکت یقین و خدا
چشمان او چنان روشن گشت که آنچه خزان باوش لمان
بودند و در زمین و فنی بودند جمله نمودار شدند پس
مؤمن تا توانی خوف خدا تعالی در دل داری تا چشم تو
چنان روشن گردند **شکایت** آورده اند که اول نوشیروان
شاه چنان بظلم معروف بود که طایران هوانیر از وی
شکایت میکردند روزی نوشیروان به شکار رفت
دید که دو بوم بیکدیگر گفتگو دارند نوشیروان از وزرایی که
علم حکمت بهره وافر داشت پرسید که آنها چه میکنند گفت
ای پادشاه اگر از راستی نرنجی عرض بکنیم فرمود که راست
بگو گفت ای پادشاه بومی دخته خود را به پسر بغداد بکش

مرده بود او میخواست که کار خیر کرده بداد و جواب داد که من
 اختیار کنم که دید ویرانه فلان را در چهار دخت خود بدهی
 او میگوید که ای عزیز قبول دارم این دید ویرانه هم بگیر
 اگر حیاتی نوشید و آن است بسیار دید ویرانه بتو بدهم هرگاه
 نوشید و آن از وزیر این سخن بشنید متحیر ماند و گفت سبحان
 الله که چنان ظلم من معروف گشته که طایران هوانیر شکا
 می کنند آورده اند که از همون روز او چنان از ظلم تائب
 شده که در شهر خود منادی کنانید که هر که در باو شایه
 است بس ظلم رسیده یا مال کسی بتعد کشیده باشد رجوع کند
 را من اورا بختی رسانم لیکن خلق الله را ازین قول اوجیج
 اعتبار نشد کمان بردند که بپوشی فریب داده چنین ظلم
 از یکدیگر کند لاچار همگان یکفیه باو شاه رجوع کردند باو شاه
 گفت هر کس که از ایشان مطلب داشته باشد فردا التماس

خود را نوشته در فلان حجره اندازد که علی الصبح از حقیقت
مطلع شده حقدار را بحق رسانم پس آن جمله را حقیقت
احوال خود را نوشته در آن خانه که پادشاه گفته بود انداختند
چون وقت صبح شد نوشیروان برخواست و دروازه
کشاد اول خاطر که مطالع کرد چنین نوشته بود که ای
پادشاه جهان پناه پسر تو زنی بنده را حکمی کشیده گرفته
برائی خدا بحق برسان بمون ساعت پادشاه پسر خود را
طلب کرد و گفت چرا این ظلم کردی گفت ای پدر چه شد
که در پادشاهی تو پاره از من بوقوع آمده بعد نوشیروان
پسر خود را بقتل رسانید و اعضای او را چهار بند بست
بهر چهار گوشه شهر آویزان کرد و گفت که فردا نیز یکی عدلی
چنان خواهم کرد هرگاه که خلق الله چنین حالت دیدند همه
دل بر عدل او محکم گشت و شبان شب که التماس مطلب

خودمان نوشته در حجره انداخته بودند گرفته رفتند و بجا نمود
 یکدیگر که صلح کردند و رضامند شدند از آن پس نوشیروان
 بعد از مشهور گشت تا هنوز بعد از او معروف است و از بزرگ
 عدل خداست او را در بادشاهی امام بشارت ایمان مسلمان
 کرده و اخلاص داشت خواهد کرد ای مومن تا تو انی از ظلم تو بکین
حکایت آورده اند که نوشیروان بادشاه چنان بنیانه کرده
 بود که هر چه نقش و نگار است معمران در ور است کرده بود
 و بعد تیار شدن اعیان دولت و ارکان سلطنت برائی
 دیدن آمدند بسیار پسندیدند گفتند ای بادشاه عجب محل
 تیار کرده و لیکن اگر یک طرف از کوچ نبود ای چه خوش بودی
 نوشیروان گفت از پیر زال ضعیف زبانی محض برای همین است
 طلب کرده بودم و لیکن او رضامند نشد چون حق همایی
 بود ظلم کردن نتوانستم و اندیش کردم که در محمل من خوب

است ولیکن بروز قیامت در دین منی کج برفت **نقل است**
که چون حضرت بی بی خدیجه الکبری را اجل نزدیک رسید
گفت فاطمه الزهرا را بخوانید جنت خاتون را خبر کردند که
مادر ترایا و میکند چون آن بی بی صاحبیه آمد مادرش در کنار
گرفته وصیت نمود که جان من چون من از این خیابان بگذرد
پدر خود را بگو که مادر مرا کفن از جامه های که بالائی تن مبارک
تست از اینان باشد شایدم که رستگار من ازین جامه
شود و رستگار شوم این بگفت و جان بحق تیمم کرد و سجده
کردند که وصیت بود وقتی که از تغیل و تکفین فارغ شد
جنازه کزار ده در کورستان برونند چون خدیجه الکبری را در
لحد نهادند رخ از جانب قبله سوی آسمان کرد باز بسوی
قبله کرد و زیاده همان طور شد باز کردند همان طور شد هر کس
که برین قصه واقف شد گریه وزاری روی نهاد و گریان جبرائیل

پیک رب الجلیل رسید و گفت یا رسول الله خدا تعالی
 ترا سلام میفرماید و بعد سلام فرموده که رخ مبارک بیایی
 یا ابالبکدارید مباد که خاک کعبه بر رخسار افتد یا انرا
 بخیار از دل با جواب مختار رفت و خوشدل شدند چون
 تربت راز است کردند آن سید اناام مبارک فرجام علیه
 السلام زور کردند قبر را پسیدند که یا رسول الله صلی الله
 علیه وسلم چرا چندین زور بر قبر خرم نمودند فرمودند
 که دیوار بقبر از هر جانب برائی شلیدن آمده بودند من اینرا
 بجای خود قرار دادم یا انرا گریه و زاری افتاد و گفتند یا رسول
 الله صلی الله علیه وسلم مایانرا کی دفع شد فرمودند که اول
 شب برائی میت چهار رکعت نماز بگذارد و بخواند در رکعت
 اول بعد فاتحه اخلاص هشتاد بار و در دوم شصت بار و در
 سیوم چهل بار و در چهارم بیست بار و ثواب آن میت را

بخشد آن میت را عذاب هرگز نباشد اصل کذا فی الاوراد
نقل است که بزرگی سوال کرد شیخ ابو محمد بصیر را که خواجه
خضر زنده یانه فرمود وقتی که مرا خواجه خضر ملاقی شد گفت
که حکایت عجیب بگو که ترا با اولیا و ان خدای رابطنه
که هر یک تو سر پاء ولایت غوثی و قطبی مپوشانی خواجه
خضر فرمود وقتی بر ساحل دریا محیط میگذشتم که در
نخاعی و غیره از حیوانات هیچ نبود ناگاه دیدم که مردی
کلیم پیچیده غفقه است در خاطر مگذشت که این ولی خدا
هست بر بانی خودش جنبانیدم سر برداشت و گفت
میخواهی بگویم بر خیز بندگی کن گفت برو نفس خود را مشغول
دار گفتم اگر بر خیزی ترا در میان خلق رسوا کنم که این ولی
خدا نیست وی گفت اگر از تر و من دور نشوی میان مردما
بگویم که این است خواجه خضر گفت مرا چگونه می شناسی گفت

که تو ابوالحسن

که تو ابو العباس خراسانی را بگو که من کیستم من متوجه حق
 سخاوت شدم و مناجات کردم که یارب نقیب همه اولیا و
 تو منم مرا معلوم نمایی که این مرد کیست ندای آمد که ای ابو العباس
 تو نقیب اولیای لیکن مرا نکسانی را که مراد دوست دارند و
 این از آن طایفه است که من ایشان را دوست میدارم پس
 آنم درونی بمن کرد که ای ابو العباس شنیدی حدیث ما باوی
 گفتم آری مراد عاکن گفت تو در حق من دعا کن که مرا ترخیص
 هستی گفتم از دعا تو چاره نیست گفت وفکر الله تعالی
 نصیب من گفتم زیاده کن در همین گفت کواز نظر من غایب
 شد و هیچ ولی را قدرت و امکان نیست که از من غایب
 و پوشیده شود چون تنها ماندم حیران و پریشان گشته
 بیشتر روان شدم ناگاه بر توده ریگ که بغایت بلند
 بود و بالای آن توده نوری دیدم که چشم از آن نور خیره میشد

قصه کردم تا استغفار نمایم که این از گنایم اینچون بر سر
آن توده رسید نظر کردم که بدون ریک و آب دریا چینی
بنظر نیاید ناگاه نظر من بر عورت افتاد که کلمی پوشیده
بشابه کلیم آنم و مذکور پوشیده خفته است خواستم که آن
عورتی را بر سر پا بجنبانم و بیدار کنم ندانم شنیدم که مرا
گفت یا ابوالعباس با ادب باش یا نیکانیک من
ایشان را دوست داشته باشم پس با ادب نزو بنشسته
بعد ساعتی بیدار شده گفت الحمد للهِ الذي احياني بعد ما
اماتني واليه النشور بعد از آن نظر سوئی من کرده گفت یا ابوال
عباس اگر پیش از منع کردن با ادب می بودی چه بهتر
بودی گفتم یا الله علیک تو زوجه آنم و یا شایسته که بر سر
دریا محظوظ خفته بودی گفت آری گفتم درین جهل که از جنب
حیوانی یافته نشود چگونه آمدی گفت یکی عورت از ابدال

نقل کرده بود برای غسل و تکفین او حق تعالی مرا در اینجا
 آورد چون از غسل و تکفین او فارغ شدم ملائکه جنازه
 او برده آشته سوئی آسمان بردند گفتم مراد عاکن گفت
 ملائکه ابوالعباس دعا از دست گفتم از دعا تو چاره نیست
 گفت بگذر و فک الله تعالی نصیبک گفتم زیاده کن گفت
 ملالت و دلگیر شوی اگر من از نظر تو غایب شوم درین گفت
 کما از نظر من غایب شد باز از خواجہ خفیه پرسیدم که مثل این
 طایفه احباب را سر قوم هم باشد یا نه که رجوع بدو کنند
 گفت آری گفتم در عهد مالکیت سر قوم احباب گفت خفیه
 شیخ عبد القادر جیلانی رحمة الله کفتم خبر ده مرا از حال
 او گفت در زمان شیخ حق تعالی پیچ والی را مقام نداده
 که شیخ را برتر از آن نداده باشد و کما به محبت بخشاند
 پیچ قطبی را که شیخ را برتر از آن و کوار تر از آن عطا نفرموده

هزاران هزار شکر تمت تمام شد کتاب و لیل الاحسان بوقت
نوال در مسجد نوشهر بدست خطا فقیر حقیر حسن محمد کرائی

ضمیمہ نمبر دوم
میں نے اپنے ہاتھ سے لکھا ہے کہ
میں نے اپنے ہاتھ سے لکھا ہے کہ
میں نے اپنے ہاتھ سے لکھا ہے کہ
میں نے اپنے ہاتھ سے لکھا ہے کہ

119

7

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

بسم الله الرحمن الرحيم و تحم بالخير

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوة
والسلام على رسول محمد وآله واصحابه اجمعين بدان
که الله تعالی فی الدین در دستورات الاقضاء آورده
است افیش نامه محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم
که عبد الله بن مطلب صورت بحال داشت و پندیده افعال
جوانی دوازده سال بر هر مجلس که نشسته از پشت او
مشک آمدی هر کس کمان بردی که در پشت خود مشک
بسته است هیچ کس را معلوم نبود که از پشت این محمد صلی
الله علیه و سلم پیدا خواهد شد آورده اند که روزی عبد الله

۱۷۵۰
۲
بازار سیر میکرد و ایمینه و ختر بادشاه هندوان بود و بالا
خانه نشسته نظر میکرد و نگاه نظر ایمینه بر عبد الله افتاد
پاشق و مبتلا گشته در حال کنیزک گفت که فلان جوان
که در بازار است است است او را بیارید چون او بیاید تو برو
قفل در را بزنجیر کنیزک در بار از در آمد عبد الله گفت ای عبد
تر ایمینه و ختر بادشاه میطلبید که چیزی بتو کار دارد و عبد
با کنیزک از در آمد چون کنیزک دید که درون رفته است سر کنیزک
قفل زد عبد الله نزدیک ایمینه رفت هر یک میان سخن
عیش میکردند که حکم لم نزل و لایزال فرشتگان در رسید
که مشک و میوه و نور از بهشت گرفته نزد یک عبد الله و ایمینه
بروید که خدا تعالی فرشتگان حکم کند اگر شما را پرسند که شما
کیانند شما بگوئید که من عطار ایم که بر من مشک و میوه بهشت
است بفرمان خدا تعالی چهار فرشتگان جبرائیل علیه السلام

و میهایل و اسرافیل و عزرائیل از در آمدند مانند او میان
چون نزدیک ایمنه و عبد الله رسیدند در میان خود فراموش
اند چهره از شما فرزندی پدید آید که پادشاه هژده هزار
عالم باشد و این مشک و میوه و نور بهشت بخورند و الفضا
این بر فرشته بمانند او میان شده امانت بعد عبد الله
پرسید که شما کیان نذ که در غیر محل از کجا در آمدید جبرائیل گفت
که من عطارایم مایان درون خانه بودیم که کنیزک شما را و از
را قفل کرد عبد الله و ایمنه در میان خود را فنی شدند و گفتند
که مشک و میوه بهشته بدهند تا وادند پیر و و خوردند عبد الله
گفت ای عطاران میان خود از هر انبیه فراموش آمدن ای ام
اما ملاحظه این است که فراموش آمدن فرزندی تولد شود و غیب
نکاح حرام زاده باشد و لیکن شما چهار کس اند یکی وکیل
و دو کس کوه باشید و یکی عقد بخواند و میهایل وکیل

بودند تا میان زن شریعت شود و اگر فرزندی قرار گیرد
 حلال زاده پیدا شود چهره ایل عقد بخزند و میکایل و لیکل شود
 اسرافیل و عزرائیل گواه شدند و آن مشک و میوه بخورند
 چون فرشتگان عقد بستند و غایب شدند عبد الله و ائمه
 در میان خود فریاد آمدند و شکم بی بی ائمه محمد صلی الله علیه
 و سلم قرار گرفت الغرض هفت ماه پسند و شکم بی بی مایه
 بزرگ شد و روزی یوسف کاهن پیش پادشاه تورات
 میخواند و میگفت ای پادشاه از شکم و خفته تو فرزندی پیدا
 شود که آن فرزند پادشاه مسلمان باشد خدا تعالی
 از دوستی او شش هزار عالم آفریده شد و هفت طبق
 آسمان و زمین و عرش و کرسی و لوح و قلم و بهشت
 و دوزخ از دوستی محمد صلی الله علیه و سلم آفریده شده
 پادشاه گفت که و خفته خود را نکند و کرده ام هنوز بکار

این افعال از کجا پدید است و چون این سخن بشنید فی الحال
متعجب نشو و شتاب و رخا نه عبد الله رفت ابو جهل و عبد الله
بر دو برادران در میان خود اتفاق کردند و گفتند که درین
مرحله مصاحبت است همدین بودند که آن پادشاه
برای طلبیدن ایشان آمدند و دو برادران پیش پادشاه
رفتند و پادشاه در خلوت یافتند و جنگ کردند و پادشاه
را کشند پادشاهی و مملکت ابو جهل و عبد الله شد ابو
جهل عبد الله را گفت یکی آن کردی که دختر پادشاه بی ^{خصه}
من نگاه کنوی جنگ و خصومت باشد در یوقت عورت
تو اینمیه حمله داد و یوسف کاین میگوید که بیخبر است نام او
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم است که بیخبر از نماز
میگوید و از یک لکه و بیت و چهار هزار بیخبر از افضل و
است است و پادشاهی و خلافت تار و قیامت باقی

۱۲۲
توریت بر موس علیه السلام بودند آن توریت ماند و نه موس
ماند و زبور بر هتروا و د بودند زبور ماند و نه داود و ماند و انجیل
بر عیسی لودنه انجیل ماند و نه عیسی ماند و قرآن بر محمد صلی
الله علیه و سلم فرو و خواهد آمد هنوز آن خلافت قرآن است تا
روز قیامت باشد و چون محمد صلی الله علیه و سلم در دنیا
پیدا میشود و دین مسلمانان خود را ظاهر کند و دین کافران
منسوخ و باطل کند و لیکن این برادر عبد الله بدایتی که
کند تا حمل اینیه اسقاط کند تا این را در شکم مادر دفع کنم و چون
در شکم مادر حمل شود بعد فوت کردن مشکل شود عبد الله
گفت ای ابو جهل من با عورت خود محبت دارم و بر عورت
من کنایه نیت ابو جهل گفت ای عبد الله دشمن ما و شما
در شکم دارد اول او را دفع کنم ابو جهل و عبد الله جهنم و
کند عبد الله را کشند العنص ابو جهل و دیگر می برادران

میان خود مصالحت کردند و یکی دای را پید کنی و دای را بگوید
که چیزی دار و بده که از شکم ما در بیفتد و یا آنکه دست انداخته
بیرون آرد الغرض ابو جهل و دیگران و جمیع سروران
جمع شدند و یکی دای طلبیدند و گفتند ای دای تو بر اینچه بود
و اینچه را دار و بده که دار و بده و حمل بیرون آید و زود
کردانی تا ترا نهال کنم یا نه تنگه سرخ دای را دادند دای بر
اینچه آمد و گفت ای اینچه ابو جهل و بعضی سروران ما را بتو
فهرستاده است که این حمل خود را بر دار و زود و هلاک کن
اینچه گفت که حمل با پیش تو است هر چه رضای ابو جهل باشد
لیکن اینچه را نه مایانه حمل شده بود اینچه بخت و دای
گفت بیای دای هر چه گفته اند لیکن دای نزد یک اینچه آمد
دست در شکم انداخته و سون آوازی برآمد که دست کف
آلوده بر من مدار دای فکر کرد که این چه خوب است

باز دای دست در غیر محل انداخت دست دانی درون
شکم محکم گرفت و از درون شکم آوازی برآمد اگر بگوید که
طیب لا اله الا الله محمد رسول الله تا دست ترا خلاص کن و
بگذارم تو نیز من آمده مسلمان شود الا نه از پی بیرون شوی
هر چه که خواست که دست خود بیرون آرم آوردن نتوانست
و بر دست دانی محمد علیه السلام در شکم مادر چنان جفشید
که در دوت و در و چشم دانی بیرون آورد و گرفت
و گفت که جان من بیرون آمده و دست بگذار و بگو که چه
میگویی که بگوئی و خلاص شوم محمد علیه السلام که بگوید لا اله الا
الله محمد رسول الله دانی گفت دست دانی خلاص کرد
تا بدانیم دانیان که در و نیابت شکم دست می اندازد و سبحان
الله بی پیغمبر محمد علیه السلام که هر و نه ماه دید محمد را شکم
مادر نمود آورد این مسلمان شدن دانی و جفشیدن

محمد بن عبد الله عليه وسلم بدست دای ابو جهل و بعضی سرداران
را معلوم شده ابو جهل شوریده در چشم و غصه شد و گفت
که ای کافران من پیش ازین بشما ننگفته بودم که این محمد ^{صلی}
الله علیه و سلم خلل اندازند و دشمن کافران نه مایان در
حل ماور کافره را در دین خود ظاهر کرد و آورده چون بیاید
کافران از دین خود بگرداند و بدین خود مشرف کند و هیچ
کس را نشنیده نکند از او بر محمد علیه السلام معاونت حق تعالی
باشد و شکری و شکران آسمان و زمین باشد محمد علیه
السلام دین خود را قوی گرداند ابو جهل و جمیع کافران جمع
شدند و در میان خود مصالحت کردند که دشمن بر من
نازل شده است باید که سرانجام ملک است او کنم به پیش که
وای را فرستاده بودم که او را دست انداخته بیرون کرد
دست او بنان جفشیده نکند است که مسلمان گردد ای برادر

زن من بد اندید که او هنوز بیرون نیامده است که دعوی پیغمبر
 میکند ابو جهمل گفت که او را با مادر یکیشیم که ای برادران چنان
 زن بآن بسیار باشد ابو جهمل برادران خود را گفت که نزد من
 از زنان بسیار باشد این چه زن است و ترا هم چون صورت
 مسافعه خواهم کنانید که از هر ماه فایق باشد مصلحت این است
 که این نیز را یکیشیم تا کوله میان سرخام شود و کار دین من محکم
 و قوی گردد برادران گفت که ای بالکاشاه تو عاقل هستی
 و این عورت چه کنایه باشد و کنایه افتاده است که او را
 کشتن فرمائی که خون بیکناه کردن خوب نه و او همیشه در شکم
 مادر خواهد ماند و وقتی میرود خواهد آمد و او بخورد کی باشد و من
 تمام عالم مافرا از کشتن نتوانم اما این سخن خوب تکلفی
 که مادر را که کنم مادر او را پیدا نکرده است حق نتوانید کرده
 ولیکن شما منتظر باشید هر وقتی که بیرون آید او را این سخن

ابو جهل بر یک را قبول کرد و پند کرد ابو جهل گفت هزار
مرد باش مشیر و کمان یا ونیزه کرد بر کرد او چون نکبستان
بنشایند و واقف باشند بروقتی که او بیرون آید بکشید
ابو جهل گفت ای یوسف کاهن در خجوم خود به بند که چه
مقدار فرصت در میان است یوسف کاهن بدید وقت
مدت نزدیک رسیده است ولیکن ایشان در شکم مادر
خود و دین خود را و دو من جمیع کافران در دین خودستم
و این در شکم مادر هر چه میخواهد بکند و هر چه رضا او باشد
میگوید و من کافران پیم و دین من ایشانرا خوش نمی آید اما
حیله کنم شاید که بحیله بیرون آید تا او را بکشیم هر چه یوسف
را گفتند که چه حیله کنم گفت مسلمان که در دین ایشان باشد
نزد ایشان شوند و از دین و از علم ایشان بخوانند تا برکت
علم شریعت محمدی این بیرون آید ابو جهل را ازین پند نهاد

و گفت در کم

و گفت در مکه نفخ کنند هر کجا که مسلمان باشند و در دین محمد
 باشند و در دین ایشان جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و غزیریل
 مانند آدمیان شده در کناره دریا نماز میگویند که ان ابو جهل
 نفخ کرده آمدند چون دیدند که مسلمانان اند خوشدل شده
 نزد ایشان آمدند و گفتند دین شما چیست گفتند لا اله الا
 الله محمد رسول الله بعد از ایشان پرسیدند که در امت کیانند
 گفتند در امت پیغمبر گذشته چون ایشان چنین بیان کردند
 بعد از ایشان گفتند که ابو جهل با دوشاه که شمانرا میطلبند
 ایشان روان شدند چون نزدیک ابو جهل آمدند ابو جهل گفت
 ای مسلمانان خدا تعالی در شکم عورت کافره مسلمان
 حل او داشته است و او در مادر دین خود ظاهر گرد و او برین
 نم آید مگر جبرئیل گفت شما بروید و او را دین خود ظاهر
 کند و از شکم بیرون آید مگر جبرئیل گفت شما نزدیک

نیاید که من اورا در غلانیده برون ایکم کافران تمام برون نشسته
و هر چهار فرشته اندرون آمدند ایمن و چپ فرشته بود که از شکم
آواز برآمد که السلام علیکم یا اخی جبرائیل گفت و علیکم السلام
یا رسول الله خاتم النبیین و سید المرسلین الطه و یسین
گفت ای محمد خدا تعالی ترا سلام برساند و بعد از سلام
تحفه درو و میفرستد و این آیت از الهام خود فرستاده
فلا یتیم فلا تقهر و اما السائل فلا تنهر و اما یتیمه
ربک فحدث و دیگر این آیت یدع الیتیم و لا یخفن
علی طعام المسکین یعنی خدا تعالی میفرماید که روح ترا
از یک لکمه و بیت و چهار هزار پیغمبران بزرگ و افضل کردم
و دین تو از دین ناهبغامبران دیگر بزرگ و بهتر کردم و از دوست
تو هفت طبق آسمان و زمین و عرش و کرسی و لوح و قلم
و بهشت و دوزخ و فرشتگان بر تو بحر شکرده هزار عالم بر تو

و بنام تو افریده ام و نام تو محمد صلی الله علیه و سلم و پیغمبر آخر الزمان
 و استم و هم فرقان بر تو ازل کردم تو هیچ تعلق مکن و از کافران
 بهتر پس حافظ و ناصر تو خداست تو برون شوی از بیم و ن آمدن
 ترا چهل سال یتیم و فقیر و مسکین در بدر میکردانم و مشقت
 و محنت بی پدر و مادر و کسرتی و بی سرگی بدارم و بعد از
 چهل سال ترا بوزم و بخواهم بکنیم و دین تو قوی گردانم
 و روز بروز مرتبه تو اعلی گردانم و بر هر پیغمبری داده ام بی محنت
 و بی مشقت نداده ام محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم قبول
 کرد که میان شب برون آمم فرشتگان برون آمدند و گفتند
 از علم او خوانده ام و دانسته ام که یکدائی مسلمان را بفرستند
 که او را بفرمایند همان دای را یقین که در غیر محل دست انداخته
 بود و او بر دین محمد مصطفی مشرف شده بود و مسلمان شده
 بود همان دای را یقین کردند او در میان دو روز پس خود مرا

کرد اور دو میان شب محمد مصطفی برون آمد و دای بی پدر چنان
عاشق و مبتلا گشته که فرزند خود را دوست بسیار میداشت
اما معتقد محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم برون آمد و دای بی پدر
چنان عاشق و مبتلا گشته که فرزند خود را هم فرستاد
فرزند خود را دوست بسیار میداشت اما معتقد محمد مصطفی
صلی الله علیه و سلم صدق آورد و در خاطر چنان افتاد که محمد علیه
السلام را نگاه دارم و پنهان کنم و این فرزند دور و زده خود
را نگاه در زیر میخ دارم و بگویم که همین فرزند از شکم اینم
بدرآمده است و این پسر خود را فدای بر محمد علیه السلام بکنم
پسر را فرود اقیامت امانا و صدقنا از آتش و فرخ خلاص
کنند و حتی بر همت آن عورت که پسر خود را بر سر محمد علیه السلام
فدا کرد اندید و حجر گرفته برون پرتاب کرد و یک عورت و از
راه برای آب که محمد افتاده بود میرفت چه بیند که کوند کو

ماه وارا افتاده انعورت فی الحال برداشت و بخانه خود
 برد و نام آن عورت حلیمه بود و فرزند او وفات یافته بود
 و او نیز میوه بود و کوفته اند از خلألق بمزدوری میچنانند
 او را نیز پس وفات یافته بود و دانست که پسک بجائی
 خود برد چون پس خود را بگرفت و پیش ابو جهل و دیگر
 سرداران آورد و وقت نماز فجر تمام عالم قرآن جمع شدند
 که بنیم محمد علیه السلام در شکم مادر خود سخن میگوشت
 اکنون برون آمده است هم سخن خواهد کرد و چهل هزار کافران
 جمع شدند و آن خوردن را بنواخت و نام او محمد است
 که پس خود فد کرد قرآن آمد اول اهد در پشت رود
 بعده محمد که مرتبه اهد پیغامبر گردانیدم که درین و دنیا
 میخیزند که اهد و محمد مصطفی صلا الله علیه و سلم خداست
 اهد را زبان گویی داد ابو جهل و بعضی سرداران بر میگرفتند

که جهان ترا چه محال است ترا عذاب بدم و خوردگی گفت
ای کافران تحقیق قدم من یک پلشت و زاده یک
روزه ولیکن روح و دین خود بزرگ و قوت بسیار
دارد و دین شما باطل است ابو جهل گفت ای یاران
این کودک را دادن توجه مانده است باز ابو جهل گفت ای
یاران این کودک هند و زاده است اول در پیشانی وی
نقش کنید بعده دوم در کتبی زنای اندازید سیوم
و هوتی بپوشانید چهارم غسل دهید پنجم در آتش اندازید
احمد گفت ای کافران این کار ناکردن نتوانی که دین
من قوی است و کعبیان من از تو دانا و قوی است ابو جهل
یکی را گفت که در پیشانی وی نقش کنند چون نزد یک
آورد دست خراک شد دیگر نار آورد خواست مادر کتبی
احمد اندازد نار مار سیاه شد در شکم که از آن افتاد

۱۷۸
 شکر گزار بگرینخت و مار ناپیدا شد خواستند تا احمدا
 را غسل دهند احمدا خود غسل کرد و نزد یک آتش آوردند چون
 چون احمدا را دید بگردید هر چند آتش را زنده کردند زنده نشد
 ابو جهل نزد یک آتش آمد قند آتش زبان کشید یک تنم
 گز ریش ابو جهل بود تمام بسوخت یکتار موی نمانده
 جمله کافران در خندان شدند ابو جهل از شرم ریش سر
 پوشیده بماند و بر سر احمدا چندان چوبهای و شمشیر کردند
 گویا یکتار موی احمدا را از رحم نکشت بعهده احمدا را دریا اندا
 خستند گویا که درخت بالائی آب میکرد و هزار نوع احمدا
 را عذاب میکردند یکذره مفرت بوجود مبارک نرسیده
 ابو جهل و بعضی سرداران و تمام لشکر کافران حیران
 شدند ابو جهل یوسف کلین را طلبیده گفت ای منجمان
 و شمشیر ما بود بعباد کبرون نمی میرد روز بر روز کمال

و توانایی شود اکنون چه باید کرد که این دشمنی مایع شود
 یوسف کاهن گفت ای پادشاه این احمد از عذاب شما نجات
 میرود لیکن احمد را ثواب شهیدان بشنوا نمائید که از طمع
 بهشت شهادت اختیار کند همون ساعت یوسف
 کاهن بر منبر سوار شد و علم توحیدیت میخواند و ثواب
 بسیار گفت یوسف کاهن گفت ای محمد هر مسلمانی
 که از کفر کافران بمیرد او را ثواب شهادت بی منت
 در بهشت رود و میوه نور السرب بخورد و شنید پس
 تو چه ازین ثواب محروم نمائی درین سخن احمد را شوق
 بسیار گشت گفت بهت کیست که سر من بمیرد و یک کافر
 تیغ بر وجود مبارک احمد بزد سر از تن جدا شد و انا الله
 وانا الیه راجعون در کورستان بقیه دفن کردند و در
 محمد مصطفی راضی الله علیه و در خانه آورد و پرورش کردند

و در بکوره انداختند و بچینانند و همین گفت لا اله الا الله
 محمد رسول الله حبیبی ربی جل الله نور محمد صلی الله مافی قلبی
 غیر الله رزق دهند کرم کنده فضل الله حلیم زن بیوه بود و کوفته اند
 میچرانند محمد مصطفی را همراه خود بردی و ابر بر سر او میکشید
 چون تشنه شد و باران بارید حلیم آب خوردی و کوفته اند
 هم خوردی حلیمان فقیر بود چون قدم مبارک محمد مصطفی صلی
 الله علیه و سلم افتاد اغنیاشد چون محمد مصطفی بول و غائط کرد
 زمین فرو بردی پنج وقت کمره نکردی کافران کمان بردند
 که حلیمان ساعره است که بر سر او بر میکرد و وقت تشنگی
 باران ببارند و این پسر بول و نه غائط کند مال هم بسیار دارد
 اول فقیر بود چون کمان بردند و بر سر حلیمان سنگ زدند جان او
 بخت سلیم نمود محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم تمام بر تربیت
 خرج کردند و فرمود از زبان درفشان خود آه حلیمان

تو مادر منی بودی و من فرزند تو و مرا پرورده بودی من
را زیاده تربیت کردی مجاور حلیان میکرد تمام روز بر قبه
حلیان نشسته بودی اگر چه چنبره را در خوردی و گرنه بمیخ
گرسنه مخفتی غریبی محمد مصطفی کاقران دیدند مهربان شد
محمد مصطفی در مسجد خدیجه آمد یک گوشه بنشست رفیق
نام غلام خدیجه بود که بر سر مطبخ خانه قسمت میکردی
دو سه روز گذشت رفیق دید که این فقیر بیک نمی خواهد
رفیق گفت ای فقیر از لنگ قسمت می شود تو چه نمی گویی
محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم گفت دهنده من را زق است
اگر میداد میخورم و اگر نمی دادم شکرم یک روز غریبی محمد
رفیق با خدیجه گفت خدیجه را رحم آمد گفت برو آن فقیر را
بر من بیارید رفیق از خدیجه گفت رخصت گرفته بر من
و گفت ای فقیر ترا خدیجه میطلبد محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم

بر خدیج آمد بدین محمد خدیج گفت ای فقیر تو بر من باش
 پشت شتر من خراشیده است ز اغان میخورند ز اغان
 نگاهدار بر روز و نان میدهم محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم
 بکاهایانی میگردد بعد از روزی آن شتر فرو شد کاروان
 خدیج بتجارت روان شد آن شتر بغیر محمد مصطفی
 صلی الله علیه و سلم روان نشود محمد را نیز با شتران روان
 کردند کاروان بدور راه رسیدند یک دو ماه بعد
 و یک راه ده روز با خوف مار بود و یک ده شتر بر سر راه
 افتاده هر کس که بوی رسیدن محمد در تمام کاروان در
 راه دو ماه روان شدند کاروان استاد محمد بن محمد رسیدند
 کدام راه برویم محمد گفت همین راه ده روز باید رفت
 ای وان شد چون بوی محمد بران شتر رسید بغیران ای
 زنده شد سوئی محمد صلی الله علیه و سلم بدوید و دو پای

محمد سر خود مالید محمد دست خود بر پشت مالید از شسته بوی
و مشک آمدن ناپیدا شد یک کافر محمد را کتانی گفت
زبان او کنگ شد محمد دعا کرد باز گویان شد کاروان خدیجه
سلامت و سعادت در آن ملک رسید و تمام اشیاء
فروختند ده چند آن فایده شد در آن شهر یک درویش
بود او محمد صلی الله علیه و سلم را بشناخت اما هیچ نکفت
و کلان را مهمانی کرد چون طعام موجود شد همه رفتند
آن درویش محمد را ندید گفت ای کاروانیان من کی را
که مهمانی کردم او نیامد است صاحب کاروان شرمزده
شد و گفت ما هیچ را نمانده است آمده ام اما یک درویش
بچه بر سر بارها گذاشته آمده ام پس محمد را طلبید و آورده
انداخت ایچ چون روی محمد دید دویده دویده در پای استراحت
تمام مافران میماند کاروان خدیجه و آن شد بموضع است

رفیق کتابت نوشته و تمام مضمون درج کرده بدست محمد
 مصطفی صلی الله علیه و سلم داد و روان کرد فرشتگان را
 فرمان شد که ای فرشتگان دوست من در راه افتاده است
 رکبازین کوتاه کنید دو ماه راه بود یک روز بر خدیجه آمد
 گفت کتابت رفیق بدست خدیجه داد مطالعه کرد و هر رفیق
 شناخت هر یک گفتند که این فقیر دروغ میگوید کاروان
 خدیجه سلامت و سعادت و در شهر آمد خدیجه احوال
 محمد پرسید رفیق گفت این فقیر بابرکت است از برکت
 قدم او شتر نیکو شد و کاروان راده چندان فایده شد
 و خدیجه زن بیوه بود خزانة هفت باوشانان جمع کرده
 بود و او را هفت باوشانان خواستند هر هفت نام داشتند
 بهر خزانة ایشان گرفته بود یک شب خدیجه خواب دید
 که آفتاب و ماهتاب با ستارگان نشسته شکسته در

بغل من افتاده است چون روز شد خدیجه تعبیر خواب از یوسف
کامین با تمام منجمان طلبیده گفت منجمان تعبیر خواب من بگویند
که آفتاب و ماه تابش گشته با ستارگان در بغل من افتاده
است یوسف کامین گفت ای خدیجه تو شوهر میکنی و او پیغام
آخر الزمان است محمد الرسول الله صلی الله علیه و سلم یاوشاه
پژده هزار عالمیان باشد و هفت طبق زمین و آسمان
و عرش و کرسی و لوح و قلم و دوزخ و بهشت بدو سپید
او آفریده است خدیجه گفت ای یوسف کامین محمد کجا است
یوسف گفت همدرین شهر است خدیجه گفت چگونه
که این محمد است چرا که نام محمد بسیار است یوسف کامین گفت
محمد را بدین نشانی بشناس اول آنکه محمد را سائفت
دویم آنکه بر تن محمد صلی الله علیه و سلم کس نهی نشاید
آنکه چون بول و غایط کند در زمین فرو برد و آنجا بسنبل

۱۳۲
۱۳
در میان بر این چهارم دستها محمد زیر را نواختند خدیجه میان
خود را در مکه تعیین کرد و بچاکل این نشانیها دست نیامد
خدیجه در فکر شده گفت که این درویش بچه که در خانه من
است نیک خلعت ساید که میس محمد را نظر کرد این به خلعت
و از او دید تحقیق که محمد شوهر من همین است و ساختن کار
خیر شد محمد مسلول کرد برای محمد علیه السلام که بنده و برادرش
راست کرد باز رو جواهر و لعل و دیگر جامها قیمتی سخت
که بهای آن نتوان کرد و غیر محل و تخت راست کرد و محمد
رسول الله علیه و سلم را طلبیده خود دست بسته ستاده
شد گفت ای محمد جامهای بپوش و بر تخت زرین بنشین
و مرا کنیز قبول کن محمد علیه السلام گفت ای خدیجه من اللیق
ایر جامها نیست من فقیر را این کلام گفته بهتر است خدیجه گفت
صدق را آوردم ای محمد علیه السلام بر تو این مال و مملکت براه

خدا تو صدقه کنم خدیجه خزانة بیرون کرد و یقیناً داد و دست
بسته پیش محمد استاده شد محمد گفت ای خدیجه من ترا چگونه
قبول کنم که بر سر تو دوازده تنگه دامن است خدیجه گفت
آن نیز بفقرا و ارمون ساعت مهتر جبرائیل علیه السلام
آمد و گفت ای محمد اکنون خدای تو ترا پیر داده است و روز
بروز مرتبه زیاده کرد و علم و شریعت ظاهر شود و فغان
فهمانید مهتر جبرائیل علیه السلام عقد محمد مصطفی صلی الله علیه
و سلم بخواند خدیجه قبول کرد و روزی روز محمد صلی الله علیه
السلام اعلی شد و در تمام عالم اظهار من الشمس شد و بی
خدیه و یک فقیر فریفته شده بود او را شوهر کرد و بخت و کمال
کرده شده باشد خدیجه محله نه عدد یکی حضرت خدیجه دوم حضرت
عائشہ صدیقه بیوم بی حفظه چهارم صبیح بی بی امانی
خواهر امیر المؤمنین حضرت علی رضی الله عنه پنجم زینب

ششم توده هفتم سلم هشتم حیه نهم شصت و نه
 دوفه زند و چهار دفته کی قاسم طیب ووم عبد الله ظاهر
 دفته ان حضرت فاطمه ووم اوم کلوم زینب رقیه
 حرم تمام انیت حدیث قال النبی صلی الله علیه وسلم
 افضل العالم محمد علیه السلام ثم ادم علیه السلام ثم الانبیاء
 علیه السلام ثم خلفا الاربعه ثم فاطمه الزهراء رضی الله تعالی
 عنها ثم ستة الباقیه من العشرة المبشره ثم الصیبه
 رضی الله عنه ثم التابعون واولیس رضی الله عنه فیرتبا
 بعون واولیس رضی الله عنه ثم ابوحنیفه یعنی امام اعظم
 رضی ثم العلما الذین علموا بالقران ثم العلما الذین من
 ینف الناس منهم فمن اعتقد علی هذا فهو اهل النیت و
 ایست و من اعتقد علی غیره فهو علی القتال و لیغیر ورو
 انه قال علیه السلام ۱۲ لا اله الا الله محمد رسول الله

تمام شد افترش نامه
 پیغمبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الهي بهجائواب کلام اس بروح رسول کریم

وت آدم شیت از پس نون نوح بی ابراهیم

وت حضرت اسمعیل بی اسحق صالح مهترمود

موسی هرون زکریا یحیی بی داوود

لوط یونس ایوب یحیی بآلی حضرت عیسی

یعقوب بی اولاد اوس یوسف بی جرجیس

ذاکفل یسع شعیب عزیر عیسی بی سلیمان

سکندر حضرت دانیال الیاس بی لقمان

هور تمای انبیا مخفی بی مشهور

بخش ثواب انهان جلیان تیر اسم غفور

ابا احد پیغمبران جهری مسلم

اولاد انهان زوجات پهی بخشین ربان

۱۵۹
صدیق اکبر علی خطاب نالی زدی النورین

شیر علی بی بی اسدی حضرت تصدق حسین

ابو عبید طلحه زبیر نالی سعد سعید

عبد الرحمن بن عوف نون بخش ثواب مجید

و حضرت بی بی عائشہ خدیجہ حفظہ زینب بھی

سودہ صدیقہ ماریہ ہور کلی حرم نبی

و حضرت بی بی فاطمہ اولاد رسول اکرم

طیب طاہر بی بی عبد اللہ قاسم ابراہیم

زینب رقیہ ام کلثوم ہو جمیع اصحاب نبی

عباس حمزہ بی بی حلیمان ہور اولیس قری

تابعین بی بی تابعین نالی مذہب چار

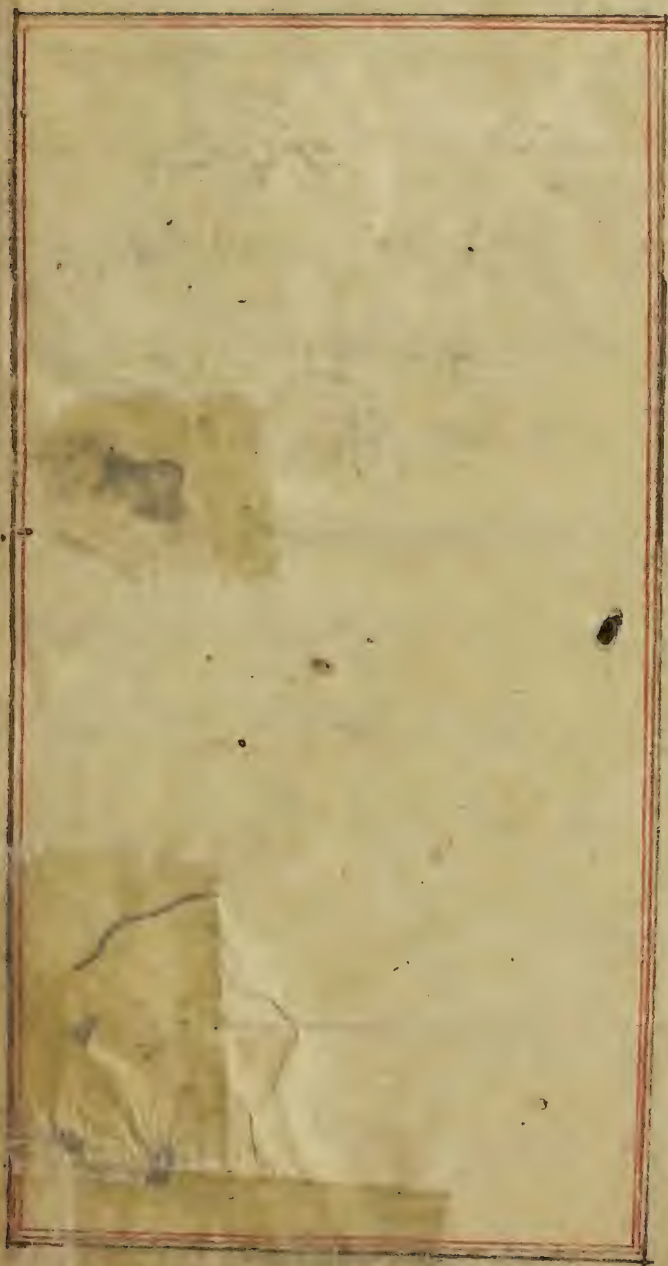
حنیفہ شافعی مالک احمد حنبلیار

غوث ربانان ہی الدین ہور کلی اولیاء

ای سیدان کربلا هورامت دی علماء
استاد میری مایو میری دادی دادیان پئی
پهین پمراوان دوستان ساریان هرهر پتردهی
چاچی مای پیهیان ماسیان نسبی فی رضاء
هورجنهاتد حق مین یی یا استیائی کاء
مومن مسلم مرد زن آدم کسون لاء
شاه کدا ازاد غلام جو مویا بس دم تاء
یارب اسر کلام دا انجیان بخش شواب
برکت احمد مصطفی تیر اسم و هاب
تم تمام نه درو کاتب الحروف فتح محمد ولد حافظ یک بخش برای پانچم
عمر بخش ولد رحیم صوفی عرف صوفی بکن مومن مکر

بسم الله الرحمن الرحيم
سوال الجيب الذي ترجاه ستعا عنه لكل سوال
بين سوال و سوال فضتكم
او ه جيب خذ و نذ و اذ كيه كاه غريبال
او كيه كاه غريبال و اذ كيه كاه غريبال
او كيه كاه غريبال و اذ كيه كاه غريبال

156

